EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

2025

Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία

Παρουσίαση των ετήσιων εκθέσεων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2025

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ:. +352 4398-1
Πληροφορίες: https://eca.europa.eu/el/contact
Ιστότοπος: https://eca.europa.eu
Μέσα κοινωνικής δικτύωσης: @EUauditors

Σημ.: Λόγω στρογγυλοποίησης, τα σύνολα που παρουσιάζονται στο παρόν έγγραφο ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να μην ισούνται με το άθροισμα των επιμέρους στοιχείων.

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (https://europa.eu).

EL

2025

Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία

Παρουσίαση των ετήσιων εκθέσεων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2025

Περιεχόμενα

Πρόλογος του Προέδρου 4

Συνολικά αποτελέσματα 7

Βασικά ευρήματα 7

Ο έλεγχός μας 10

Τι διαπιστώσαμε 12

Τα αποτελέσματα του ελέγχου μας αναλυτικότερα 20

Διαχείριση του προϋπολογισμού και χρηματοοικονομική διαχείριση 20

Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ 33

Έσοδα 37

Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία 40

Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες 44

Φυσικοί πόροι 50

Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων, Ασφάλεια και άμυνα 55

Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος 59

Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση 62

Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας 64

Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που διατυπώνονταν στις ειδικές εκθέσεις μας του 2022 70

Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης 72

Γενικές πληροφορίες 77

4

Πρόλογος του Προέδρου

Η ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2025 δημοσιεύεται εν μέσω των διαπραγματεύσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) 2028-2034, δηλαδή τον επόμενο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της Ευρώπης. Το νέο πλαίσιο παρέχει την ευκαιρία να αντιμετωπιστούν πολλές από τις προκλήσεις που ανακύπτουν για την Ένωση, ένα πλαίσιο που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπόσχεται ότι θα είναι ευρύτερο, ταχύτερο, απλούστερο και θα χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη φιλοδοξία και ευελιξία. Θα προσδώσει έτσι στην Ευρώπη περισσότερο στρατηγικό χαρακτήρα και θα ενισχύσει τις ικανότητες αντίδρασής της.

Με το νέο πλαίσιο η επιδίωξη είναι να επιτευχθούν πολλά σε μια περίοδο κατά την οποία οι προτεραιότητες πληθαίνουν και οι ανάγκες εξελίσσονται. Η φιλοδοξία είναι στοιχείο ζωτικής σημασίας, αλλά προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η αξία και ο αντίκτυπος του νέου πλαισίου θα γίνουν πραγματικότητα, οφείλουμε να μάθουμε από τα διδάγματα του παρελθόντος σχετικά με το τι έφερε αποτελέσματα και τι όχι. Η ετήσια έκθεσή μας για το 2025, καθώς και οι πρόσφατες και οι εν εξελίξει εργασίες μας, αναδεικνύουν τα συμπεράσματα που πρέπει να γίνουν μάθημα και τα πρακτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν, ώστε η φιλοδοξία να γίνει πράξη.

Διατυπώνουμε καθαρή γνώμη σχετικά με τους λογαριασμούς του 2025, καθώς αποτυπώνουν με ακρίβεια τη χρηματοοικονομική θέση της ΕΕ. Ωστόσο, εφιστούμε την προσοχή στη μετάβαση στο νέο πληροφοριακό σύστημα χρηματοοικονομικής διαχείρισης της Επιτροπής, από την οποία προκλήθηκαν λογιστικά σφάλματα για τα οποία χρειάστηκαν μη αυτοματοποιημένες διορθώσεις και συμφωνία στοιχείων, καθώς και επιπλέον ελεγκτικές εργασίες. Για ακόμη μία χρονιά, διατυπώνουμε καθαρή γνώμη σχετικά με τα έσοδα της ΕΕ, τα οποία δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα.

Το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες του προϋπολογισμού της ΕΕ ανέρχεται σε 3,8 % (έναντι 3,6 % το 2024) και υπερβαίνει το όριο ουσιώδους μεγέθους που έχουμε ορίσει. Δεδομένου ότι μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού που υποβάλαμε σε έλεγχο περιέχει ουσιώδες σφάλμα, διατυπώνουμε αρνητική γνώμη σχετικά με τις δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Όσον αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο του γενικού προϋπολογισμού, ο πληθυσμός ελέγχου μας ανήλθε συνολικά σε 130,8 δισεκατομμύρια ευρώ. Ο τομέας «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον» ήταν εκείνος με τη μεγαλύτερη συμβολή στο ουσιώδες επίπεδο σφάλματος, με εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος 3,9 % (έναντι 2,6 % το 2024), ενώ το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για τον τομέα «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες» ανήλθε σε 6,6 % (έναντι 5,7 % το 2024). Από κοινού, οι δύο αυτοί τομείς δαπανών αντιπροσωπεύουν σχεδόν τα δύο τρίτα του πληθυσμού που υποβάλαμε σε έλεγχο. Τα πλέον κοινά σφάλματα στο πλαίσιο του ενωσιακού προϋπολογισμού αφορούν ζητήματα επιλεξιμότητας, όπως μη επιλέξιμες δαπάνες και δραστηριότητες, μη επιλέξιμα έργα και μη επιλέξιμοι δικαιούχοι, καθώς και περιπτώσεις παραβίασης των διαδικασιών επιχορήγησης και σύναψης δημόσιων συμβάσεων και την απουσία δικαιολογητικών.

Το μοντέλο εφαρμογής του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) διαφέρει από το μοντέλο εκτέλεσης του παραδοσιακού προϋπολογισμού. Οι πληρωμές εξαρτώνται από την εκπλήρωση ορόσημων και τιμών-στόχου και βασίζονται σε ένα μοντέλο χρηματοδότησης μη συνδεόμενο με τις δαπάνες. Ουσιαστικά, δεν βασίζονται στις πραγματικές δαπάνες ούτε στη συμμόρφωση με τους ενωσιακούς και τους εθνικούς κανόνες. Ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα του ΜΑΑ δεν είναι συγκρίσιμα με εκείνα που επιτυγχάνονται με τις δαπάνες από τον παραδοσιακό προϋπολογισμό και, για τον λόγο αυτό, διατυπώνουμε χωριστή ελεγκτική γνώμη.

Το 2025, οι δαπάνες στο πλαίσιο του ΜΑΑ ανήλθαν σε 45,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Σε πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν προς εννέα κράτη μέλη εντοπίσαμε περιπτώσεις ορόσημων και τιμών-στόχου που δεν είχαν εκπληρωθεί ικανοποιητικά, καθώς και προβλήματα που σχετίζονται με διπλή χρηματοδότηση και την περίοδο επιλεξιμότητας του ΜΑΑ. Επιπλέον, εντοπίσαμε αδυναμίες στις αξιολογήσεις των αιτημάτων πληρωμής των κρατών μελών από την Επιτροπή, ενώ διαπιστώσαμε ότι τα συστήματα δικλίδων των κρατών μελών εξακολουθούν να υπολείπονται σε αποτελεσματικότητα. Βάσει των ανωτέρω, διατυπώνουμε γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τις δαπάνες του ΜΑΑ.

Έως το τέλος του 2025, η Επιτροπή είχε πραγματοποιήσει 102 πληρωμές επιχορηγήσεων συνολικού ύψους 223,9 δισεκατομμυρίων ευρώ, με αποτέλεσμα να παραμένει διαθέσιμο προς εκταμίευση κατά το τελευταίο έτος εφαρμογής του ΜΑΑ το 38 % των διαθέσιμων κονδυλίων επιχορηγήσεων. Σύμφωνα με τις προτάσεις της Επιτροπής για το επόμενο ΠΔΠ, η χρηματοδότηση της ΕΕ θα στραφεί προς ένα μοντέλο που θα αναπαράγει σε μεγάλο βαθμό τον ΜΑΑ. Πάντως, σε ό,τι αφορά τον ΜΑΑ, ένα προσωρινό μέσο που σχεδιάστηκε για την ταχεία παροχή στήριξης έκτακτης ανάγκης, διαπιστώσαμε ότι εμφανίζει διάφορες αδυναμίες όσον αφορά τις επιδόσεις, τη λογοδοσία και τη διαφάνεια. Ως εκ τούτου, επαναλαμβάνουμε την έκκλησή μας προς τους συννομοθέτες να λάβουν υπόψη τους τα ζητήματα και τα διδάγματα που εκτίθενται στις γνώμες που εκδώσαμε σχετικά με τις προτάσεις για το ΠΔΠ και στο πλαίσιο πρόσφατων δημοσιεύσεών μας σχετικά με τον ΜΑΑ.

Η ετήσια έκθεσή μας περιλαμβάνει κεφάλαιο σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού και τη χρηματοοικονομική διαχείριση, στο οποίο επισημαίνονται οι κίνδυνοι και οι προκλήσεις για τους μελλοντικούς προϋπολογισμούς της ΕΕ. Ειδικότερα, η αξία των δανειοληπτικών πράξεων της ΕΕ θα μπορούσε να φθάσει το 1 τρισεκατομμύριο ευρώ το 2027, με το NextGenerationEU (NGEU) να συντελεί σημαντικά σε αυτό. Στην πρότασή της για το επόμενο ΠΔΠ, η Επιτροπή προτείνει σταθερό ποσό ύψους 24 δισεκατομμυρίων ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) ετησίως για την αποπληρωμή τόσο των τόκων όσο και του κεφαλαίου. Μόνο το κόστος των τόκων που σχετίζεται με τη μη επιστρεπτέα στήριξη από το NGEU κατά την περίοδο 2028-2034 θα μπορούσε να ανέλθει σε περίπου 93 δισεκατομμύρια ευρώ. Καθώς σχηματίζεται σαφέστερη εικόνα για τον αντίκτυπο που θα έχει ο δανεισμός στους μελλοντικούς προϋπολογισμούς, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι προτάσεις για το ΠΔΠ επιτρέπουν επίσης την εκτεταμένη δανειοληψία για τη στήριξη της Ουκρανίας, των εθνικών σχεδίων των κρατών μελών, καθώς και της πιθανής ενεργοποίησης του μηχανισμού αντιμετώπισης σοβαρών κρίσεων. Ο εν λόγω προγραμματισμένος δανεισμός ενδέχεται να αναγκάσει τα κράτη μέλη να αυξήσουν τις συνεισφορές τους για την εξυπηρέτηση του χρέους σε καιρούς ήδη επιβαρυμένων προϋπολογισμών.

Όσον αφορά τους μελλοντικούς προϋπολογισμούς, κρούουμε γενικά τον κώδωνα του κινδύνου, καθώς, εάν δεν εγκριθούν οι προτεινόμενες νέες ροές εσόδων, ο προϋπολογισμός της ΕΕ θα αντιμετωπίσει σημαντικό έλλειμμα που θα σημαίνει είτε ότι τα κράτη μέλη θα κληθούν να το καλύψουν με υψηλότερες συνεισφορές είτε ότι το συνολικό επίπεδο φιλοδοξίας του προϋπολογισμού θα μειωθεί.

Το συμπέρασμα είναι ότι οι φιλόδοξοι προϋπολογισμοί απαιτούν εξίσου φιλόδοξες εγγυήσεις. Σε περίπτωση που το μέλλον της ΕΕ στραφεί πράγματι προς ένα μοντέλο χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες αλλά βασίζεται σε ορόσημα και τιμές-στόχο, οφείλουμε να αντλήσουμε διδάγματα από τις εμπειρίες του παρελθόντος και να ενισχύσουμε τη λογοδοσία και τη διαφάνεια ολόκληρου του συστήματος. Προϋπόθεση για αυτό είναι να υπάρχουν αξιόπιστα ορόσημα και τιμές-στόχος, μετρήσιμα αποτελέσματα, άρτια παρακολούθηση και επαλήθευση, καθώς και ισχυρά εθνικά πλαίσια διασφάλισης, ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα κονδύλια της ΕΕ αποφέρουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα για τους πολίτες της.

Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω τις ειλικρινείς μου ευχαριστίες προς τους και τις συναδέλφους εντός του οργάνου, καθώς με τον επαγγελματισμό, την εμπειρογνωσία και την προσήλωσή τους καθιστούν δυνατή την επιτέλεση του έργου μας και ενισχύουν διαρκώς το θεσμικό μας όργανο.

Tony Murphy
Πρόεδρος

Συνολικά αποτελέσματα

Βασικά ευρήματα

Σύμφωνα με το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης **δήλωση διασφάλισης** σχετικά με την αξιοπιστία των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων. Η δήλωση αυτή αποτελεί το κεντρικό στοιχείο της ετήσιας έκθεσής μας.

Γνώμη

Διατυπώνουμε καθαρή γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2025, συνοδευόμενη από θέμα έμφασης σχετικά με την καθιέρωση του SUMMA, του νέου συστήματος ΤΠ της Επιτροπής.

Καθαρή γνώμη διατυπώνουμε και σε σχέση με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων για το 2025.

Όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών για το 2025, διατυπώνουμε δύο χωριστές γνώμες:

- αρνητική γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ·
- γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

Οι ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί του 2025 είναι το πρώτο σύνολο λογαριασμών που καταρτίστηκαν βάσει των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που έχουν καταχωριστεί στο SUMMA. Στο πλαίσιο της διαδικασίας κλεισίματος κατά τη λήξη του οικονομικού έτους, η διοίκηση εντόπισε ζητήματα που οφείλονταν στο νέο σύστημα και επηρέασαν σημαντικά την κατάρτιση των λογαριασμών, ενώ αργότερα, κατά τη διαδικασία ελέγχου, το ΕΕΣ εντόπισε πρόσθετα ζητήματα. Για την επίλυσή τους, έγιναν μη αυτοματοποιημένες προσαρμογές και εφαρμόστηκαν διαδικασίες συμφωνίας. Εξετάσαμε τις σωρευτικές επιπτώσεις αυτών των ευρημάτων, μαζί με τα διορθωτικά μέτρα και τις διαδικασίες που εφάρμοσε η Επιτροπή κατά τη λήξη του οικονομικού έτους. Μολονότι τα ζητήματα που εντοπίσαμε κατέδειξαν ότι η μετάβαση στο SUMMA αύξησε τον κίνδυνο σφάλματος κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών για το 2025, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι, μετά τις διορθώσεις που έγιναν, η συνολική επίπτωσή τους στους λογαριασμούς δεν ήταν ουσιώδης.

8

Το κατά την εκτίμησή μας συνολικό επίπεδο σφάλματος όσον αφορά τις δαπάνες του προϋπολογισμού που έγιναν δεκτές στους λογαριασμούς για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2025 είναι 3,8 % (έναντι 3,6 % το 2024). Μεγάλο μέρος αυτών των δαπανών περιέχει ουσιώδη σφάλματα. Πρόκειται για δαπάνες που διέπονται από πολύπλοκους κανόνες και πραγματοποιούνται κυρίως για την επιστροφή δαπανών, στο πλαίσιο των οποίων το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 5,6 %. Το 2025, οι δαπάνες αυτές ανήλθαν σε 75,8 δισεκατομμύρια ευρώ, αντιπροσωπεύοντας το 58 % του πληθυσμού ελέγχου μας. Συνεπώς, οι επιπτώσεις των σφαλμάτων που εντοπίσαμε είναι όχι μόνο ουσιώδεις αλλά και διάχυτες στις δαπάνες που έγιναν δεκτές για το συγκεκριμένο οικονομικό έτος και, ως εκ τούτου, διατυπώνουμε αρνητική γνώμη σχετικά με τις δαπάνες του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Με το NextGenerationEU (NGEU), η ΕΕ κινητοποίησε σημαντικούς πόρους για τον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19. Το μεγαλύτερο τμήμα των κονδυλίων του NGEU χρησιμοποιείται για τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ), μέσω του οποίου, μέχρι το τέλος του 2025, είχαν εκταμιευθεί προς τα κράτη μέλη 237,5 δισεκατομμύρια ευρώ ως μη επιστρεπτέα στήριξη και 155,9 δισεκατομμύρια ως δανειακή στήριξη.

Όσον αφορά τις δαπάνες του ΜΑΑ, το 2025, η Επιτροπή προέβη σε 37 πληρωμές επιχορηγήσεων σε κράτη μέλη, οι οποίες σχετίζονταν συνολικά με 697 ορόσημα και 342 τιμές-στόχο. Επί συνόλου 420 ορόσημων και τιμών-στόχου που εξετάσαμε, 16 δεν πληρούσαν τους όρους πληρωμής και επιλεξιμότητας. Αυτά αφορούσαν εννέα πληρωμές προς ισάριθμα κράτη μέλη. Βάσει των ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων που εντοπίσαμε, θεωρούμε ότι οι συνολικές επιπτώσεις των ευρημάτων μας είναι ουσιώδεις, αλλά όχι διάχυτες, στις δαπάνες του ΜΑΑ που έγιναν δεκτές για το υπό εξέταση οικονομικό έτος. Ως εκ τούτου, διατυπώνουμε γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τις δαπάνες του ΜΑΑ.

Πέρυσι, για την πρώτη πληρωμή προς την Πολωνία, δεν καταλήξαμε σε συμπέρασμα όσον αφορά την ικανοποιητική εκπλήρωση δύο ορόσημων δικλίδων, που ήταν προϋπόθεση για οποιαδήποτε πληρωμή από τον ΜΑΑ προς τη συγκεκριμένη χώρα. Αναμένουμε τις τελεσίδικες αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε υποθέσεις που σχετίζονται με αυτά τα ορόσημα, προτού καταλήξουμε σε συμπέρασμα όσον αφορά την ικανοποιητική εκπλήρωση των συγκεκριμένων και ενός ακόμη που συνδέεται άμεσα με αυτά.

Σημειώνουμε ότι τα ποσά των δανείων από τις κεφαλαιαγορές για τη χρηματοδότηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης του NGEU προς τα κράτη μέλη παρουσιάζονται διαφορετικά στον προϋπολογισμό της ΕΕ και στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Σύμφωνα με τον κανονισμό ΜΑΑ, τα δανειακά ποσά, που αντιπροσωπεύουν το 18 % των εσόδων της ΕΕ το 2025, αντιμετωπίζονται ως εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό, τα οποία προστίθενται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό. Με αυτό τον ασυνήθιστο τρόπο μεταχείρισης στο πλαίσιο του προϋπολογισμού, η εκτέλεση του NGEU τυπικά δεν παραβιάζει την αρχή που υπαγορεύει ότι τα έσοδα και οι δαπάνες που εγγράφονται στον ετήσιο προϋπολογισμό της ΕΕ πρέπει να ισοσκελίζονται. Στην κατάσταση χρηματοοικονομικής επίδοσης τα συγκεκριμένα ποσά δεν περιλαμβάνονται ως έσοδα, περιλαμβάνονται ωστόσο τα έξοδα που σχετίζονται με τη μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του NGEU, με αποτέλεσμα η επίπτωση στο οικονομικό αποτέλεσμα του έτους να είναι αρνητική. Τα αρνητικά οικονομικά αποτελέσματα αυξάνουν το έλλειμμα των καθαρών περιουσιακών στοιχείων, όπως αυτό αντικατοπτρίζεται στον ισολογισμό της ΕΕ, το οποίο, κατά συνέπεια, πρέπει να χρηματοδοτηθεί από μελλοντικούς προϋπολογισμούς.

Στα κύρια ζητήματα του ελέγχου, ήτοι εκείνα που, κατά την επαγγελματική κρίση μας, είχαν τη μεγαλύτερη βαρύτητα στο πλαίσιο του ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της υπό εξέταση περιόδου, συγκαταλέγονται τα ακόλουθα:

- Το 2025, η συνταξιοδοτική υποχρέωση παρέμεινε σταθερή, με την ελαφρά μείωσή της να αποδίδεται στην επαγγελματική εξέλιξη των υπαλλήλων της ΕΕ, στις δαπάνες για τόκους και στην αύξηση του προεξοφλητικού επιτοκίου κατά 0,5 %.

- Στο τέλος του 2025, η εκτιμώμενη αξία των επιλέξιμων δαπανών που είχαν μεν πραγματοποιηθεί και οφείλονταν στους δικαιούχους, αλλά δεν είχαν ακόμη δηλωθεί προς επιστροφή, ανερχόταν σε 187,5 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 160,7 δισ. ευρώ το 2024). Η αύξηση των εκτιμήσεων για όλα τα προγράμματα οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι η προηγούμενη περίοδος προγραμματισμού πλησιάζει στη λήξη της και η απορρόφηση των κεφαλαίων του ΠΔΠ 2021-2027 είναι μέχρι στιγμής βραδύτερη της προβλεπόμενης.

- Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι ο χειρισμός της επίπτωσης του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας απεικονίζεται εύλογα στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς.

Το 2025, διαβιβάσαμε στην OLAF 17 περιπτώσεις εικαζόμενης απάτης (έναντι 19 το 2024), εκ των οποίων οι επτά είχαν εντοπιστεί κατά τον έλεγχο των δαπανών του 2024, επτά κατά τον έλεγχο των δαπανών του 2023 και μία στο πλαίσιο ελέγχου επιδόσεων σχετικά με τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ). Από τις υπόλοιπες δύο περιπτώσεις η μία αναφέρθηκε από την υπηρεσία δημόσιων συμβάσεων του ΕΕΣ και η άλλη από τρίτο. Βάσει αυτών των αναφορών, τον Ιούνιο του 2026 η OLAF είχε ήδη κινήσει έρευνα για πέντε από αυτές. Παράλληλα, παραπέμψαμε 12 από τις εν λόγω υποθέσεις στην EPPO, η οποία έχει κινήσει έρευνα για οκτώ από αυτές.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Η ετήσια έκθεσή μας για το 2025 είναι διαθέσιμη στον ***ιστότοπό*** *μας (**eca.europa.eu**).*

Ο έλεγχός μας

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ για το 2025 σε αριθμούς

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εγκρίνουν τον ετήσιο προϋπολογισμό της ΕΕ στο πλαίσιο ενός περισσότερο μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού που συμφωνείται για περίοδο αρκετών ετών (γνωστού ως «πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο» ή ΠΔΠ). Το 2025, οι συνολικές πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό ανήλθαν σε 155,2 δισεκατομμύρια ευρώ, ή άλλως στο 96,3 % του διαθέσιμου ποσού.

Συνυπολογιζομένων των πρόσθετων πληρωμών ύψους 57,6 δισεκατομμυρίων ευρώ που καλύπτονται από έσοδα με ειδικό προορισμό [κυρίως στο πλαίσιο των NextGenerationEU (NGEU) και REPowerEU], καθώς και των 3,6 δισεκατομμυρίων ευρώ από μεταφορές από προηγούμενα έτη και ποσά που επαναδιατέθηκαν, οι συνολικές πληρωμές ανήλθαν το 2025 σε 216,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Με τις συνολικές πιστώσεις πληρωμών να ανέρχονται σε 251,0 δισεκατομμύρια ευρώ, το ποσοστό χρησιμοποίησης του προϋπολογισμού πληρωμών άγγιξε το 86,2 %.

Μη λαμβανομένων υπόψη των επιχορηγήσεων του ΜΑΑ ύψους 40,1 δισεκατομμυρίων ευρώ, οι δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ το 2025 ανήλθαν συνολικά σε 176,3 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό που αντιστοιχούσε στο 1,9 % των συνολικών δαπανών γενικής κυβέρνησης των κρατών μελών της και στο 1,0 % του ΑΕΕ τους.

Από πού προέρχονται τα χρήματα αυτά…

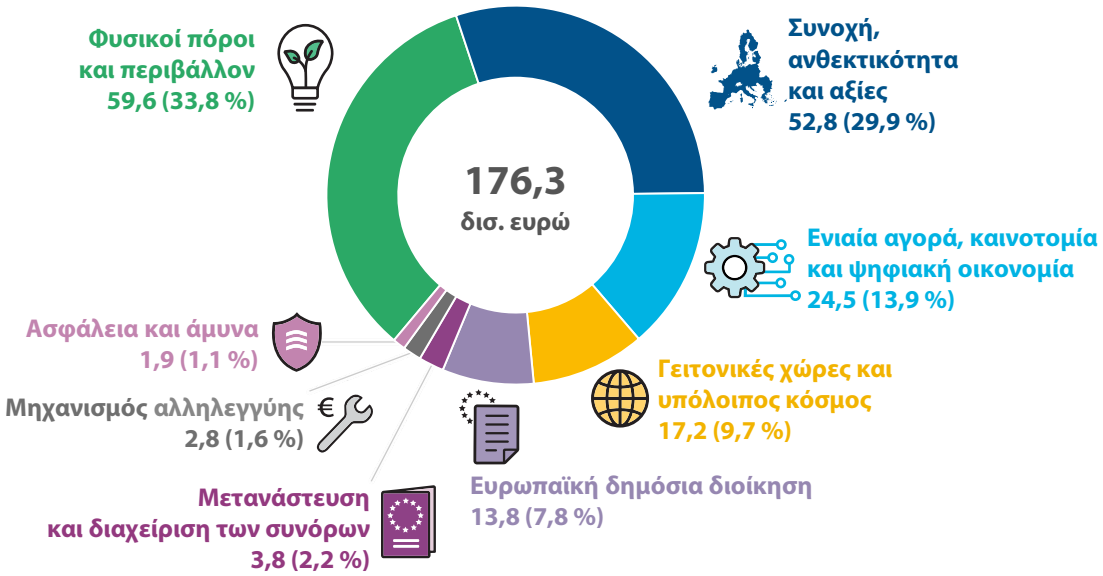
Τα συνολικά έσοδα του προϋπολογισμού για το 2025 ανήλθαν σε 224,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της ΕΕ χρηματοδοτείται από τις εισφορές των κρατών μελών, οι οποίες καθορίζονται κατ’ αναλογία προς το ακαθάριστο εθνικό εισόδημά τους (101,7 δισ. ευρώ). Άλλες πηγές εσόδων είναι η εισφορά που βασίζεται στον φόρο προστιθέμενης αξίας που εισπράττουν τα κράτη μέλη (23,9 δισ. ευρώ), οι τελωνειακοί δασμοί (23,0 δισ. ευρώ) και η εισφορά που βασίζεται στα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών (6,9 δισ. ευρώ). Τα ποσά των δανείων που προορίζονται για τη χορήγηση μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης προς τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του NGEU ισοδυναμούν με έσοδα της ΕΕ ύψους 40,2 δισεκατομμυρίων ευρώ. Υπάρχουν και άλλες πηγές εσόδων (28,8 δισ. ευρώ), οι σημαντικότερες από τις οποίες είναι οι εισφορές και οι επιστροφές στο πλαίσιο συμφωνιών και προγραμμάτων της ΕΕ.

… και πού πηγαίνουν;

Τα κεφάλαια της ΕΕ εκταμιεύονται προς τους δικαιούχους είτε μέσω πληρωμών άπαξ ή ετήσιων δόσεων, είτε μέσω σειράς πληρωμών στο πλαίσιο πολυετών καθεστώτων δαπανών. Όπως φαίνεται στο ***γράφημα 1***, τα μεγαλύτερα μερίδια του προϋπολογισμού της ΕΕ διατέθηκαν στους τομείς «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον» και «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες», με τρίτο τον τομέα «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία».

Γράφημα 1 – Δαπάνες του προϋπολογισμού της ΕΕ(*) ανά τομέα του ΠΔΠ για το 2025

(δισ. ευρώ)

ΠΔΠ 1 (κεφ. 5)	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία
ΠΔΠ 2 (κεφ. 6)	Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες
ΠΔΠ 3 (κεφ. 7)	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον
ΠΔΠ 4 (κεφ. 8)	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων
ΠΔΠ 5 (κεφ. 8)	Ασφάλεια και άμυνα
ΠΔΠ 6 (κεφ. 9)	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος
ΠΔΠ 7 (κεφ. 10)	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση
Μηχανισμός αλληλεγγύης	(εκτός ΜΑΑ)

(*) Οι δαπάνες του προϋπολογισμού της ΕΕ δεν περιλαμβάνουν τις επιχορηγήσεις του ΜΑΑ.

Πηγή: ΕΕΣ.

Στο πλαίσιο του ΜΑΑ, τα κράτη μέλη καθορίζουν εκ των προτέρων τις επιδιωκόμενες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που καταρτίζουν και η Επιτροπή προβαίνει στις σχετικές πληρωμές, εφόσον τα κράτη μέλη εκπληρώσουν τα αντίστοιχα ορόσημα και τιμές-στόχο. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν την εκταμίευση πόρων έως και δύο φορές ετησίως, υπό την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνουν επαρκώς την ικανοποιητική εκπλήρωση των σχετικών ορόσημων και τιμών-στόχου. Στο τέλος του 2025, η Επιτροπή είχε πραγματοποιήσει 102 πληρωμές επιχορηγήσεων (μία το 2021, 13 το 2022, 23 το 2023, 28 το 2024 και 37 το 2025), συνολικού ύψους 223,9 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Τι αφορούσε ο έλεγχός μας;

Κάθε χρόνο, ελέγχουμε την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων εσόδων και δαπανών.

12

Για να αξιολογήσουμε την αξιοπιστία των ενοποιημένων λογαριασμών, ελέγχουμε κατά πόσον οι λογιστικές διαδικασίες εφαρμόζονται δεόντως, καθώς και αν τα λογιστικά δεδομένα που προκύπτουν είναι πλήρη, έχουν καταχωριστεί ορθά και παρουσιάζονται με τον κατάλληλο τρόπο στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΕΕ. Την 1η Ιανουαρίου 2025, η Επιτροπή εισήγαγε το SUMMA, ένα νέο κεντρικό πληροφοριακό σύστημα που υποστηρίζει τον προϋπολογισμό, τη λογιστική και τη διαχείριση των ταμειακών διαθεσίμων. Συνεκτιμώντας την κλίμακα της μετάβασης και τον αυξημένο κίνδυνο σφάλματος, και με τη συνδρομή ειδικών στον τομέα του πληροφοριακού ελέγχου, εκτελέσαμε πρόσθετες ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες περιλάμβαναν και εκτεταμένες δοκιμασίες επί των εσωτερικών δικλίδων και πρόσθετες ουσιαστικές εργασίες σε τομείς που επηρεάζονται από το νέο σύστημα.

Για το 2025, ο πληθυσμός ελέγχου που υποβάλαμε σε δοκιμασίες ως προς τα έσοδα ανερχόταν σε 224,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Ο πληθυσμός ελέγχου που υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες ως προς τις δαπάνες στο πλαίσιο του γενικού προϋπολογισμού, συνολικού ύψους 130,8 δισεκατομμυρίων ευρώ, περιλάμβανε ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές. Από τον πληθυσμό αυτό, επιλέξαμε αντιπροσωπευτικό δείγμα 750 πράξεων. Οι δαπάνες στο πλαίσιο του ΜΑΑ για το 2025 ανήλθαν συνολικά σε 45,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Ο έλεγχός μας κάλυψε και τις 37 πληρωμές επιχορηγήσεων, συνολικού ύψους 40,1 δισεκατομμυρίων ευρώ, καθώς και τις εκκαθαρίσεις προχρηματοδοτήσεων που έφθασαν συνολικά τα 5,3 δισεκατομμύρια ευρώ.

Όσον αφορά τις δαπάνες του γενικού προϋπολογισμού, εξετάζουμε τις δαπάνες στο σημείο κατά το οποίο οι τελικοί αποδέκτες των ενωσιακών κονδυλίων έχουν αναλάβει δραστηριότητες ή έχουν πραγματοποιήσει δαπάνες. Όσον αφορά τον ΜΑΑ, προϋπόθεση για την καταβολή πληρωμής από την Επιτροπή σε κράτος μέλος είναι η ικανοποιητική εκπλήρωση προκαθορισμένων ορόσημων ή τιμών-στόχου. Εξετάζουμε τις δαπάνες του ΜΑΑ στο σημείο κατά το οποίο τα κράτη μέλη έχουν αιτηθεί την καταβολή πληρωμής, εφόσον πέτυχαν τα προκαθορισμένα ορόσημα ή τιμές-στόχο, και η Επιτροπή έχει αποδεχθεί αυτές τις δαπάνες. Επικεντρωθήκαμε στο κατά πόσον είχαν εκπληρωθεί ικανοποιητικά τα ορόσημα και οι τιμές-στόχος και πληρούνταν οι όροι επιλεξιμότητας. Ο έλεγχός μας δεν καλύπτει τη δανειακή συνιστώσα του ΜΑΑ.

Επιπλέον, για κάθε τομέα του ΠΔΠ αξιολογήσαμε επιλεγμένα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων. Αξιολογήσαμε επίσης τις εργασίες που διενήργησαν οι ΓΔ προκειμένου να εξετάσουν και να επικυρώσουν τους ετήσιους λογαριασμούς και τις αποφάσεις κλεισίματος, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο αξιοποίησαν τα σχετικά αποτελέσματα στο πλαίσιο της κατάρτισης των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων τους για το 2025 και της ετήσιας έκθεσης για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (ΕΕΔΕ).

Τι διαπιστώσαμε

Οι λογαριασμοί της ΕΕ απεικονίζουν εύλογα τη χρηματοοικονομική θέση της

Οι λογαριασμοί της ΕΕ για το 2025 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τα οικονομικά αποτελέσματα της ΕΕ, καθώς και τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της στο τέλος του οικονομικού έτους, σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα του δημόσιου τομέα.

Διατυπώνουμε καθαρή γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών, όμως **επισημαίνουμε ένα θέμα έμφασης** που γνωστοποιείται στις σημειώσεις των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών και στο οποίο περιγράφεται η μετάβαση προς το νέο πληροφοριακό σύστημα χρηματοοικονομικής διαχείρισης, το SUMMA.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας κλεισίματος κατά τη λήξη του οικονομικού έτους, η Επιτροπή εντόπισε ζητήματα που οφείλονταν στο νέο σύστημα και επηρέασαν σημαντικά την κατάρτιση των λογαριασμών, ενώ αργότερα, κατά τη διαδικασία ελέγχου, το ΕΕΣ εντόπισε πρόσθετα ζητήματα. Για την επίλυσή τους, έγιναν μη αυτοματοποιημένες προσαρμογές και εφαρμόστηκαν διαδικασίες συμφωνίας. Πρόθεση της Επιτροπής είναι να βελτιώσει και να αναπτύξει περαιτέρω το νέο σύστημα και τις σχετικές δικλίδες τα επόμενα χρόνια. Το θέμα αυτό δεν επιβάλλει τη διατύπωση διαφοροποιημένης γνώμης.

Στο πλαίσιο του πληροφοριακού ελέγχου που διενεργήσαμε όσον αφορά το SUMMA, εντοπίσαμε ορισμένες σημαντικές ελλείψεις στις εσωτερικές δικλίδες που αφορούν τη διαχείριση της πρόσβασης των χρηστών και των αλλαγών ΤΠ. Μολονότι προβλέπονταν πρακτικές δικλίδων για το SUMMA, οι ελλείψεις αυτές θα μπορούσαν δυνητικά να αυξήσουν τον κίνδυνο αρνητικών επιπτώσεων στην αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών πράξεων και τη λειτουργία του συστήματος. Εντοπίσαμε επίσης αδυναμίες στη διαχείριση της αντιμετώπισης συμβάντων και της επιχειρησιακής συνέχειας, οι οποίες θα μπορούσαν δυνητικά να επιτείνουν τον κίνδυνο διατάραξης των δραστηριοτήτων.

Βάσει του πληροφοριακού ελέγχου που διενεργήσαμε αναφορικά με το SUMMA, συνιστούμε στην Επιτροπή, μέχρι το τέλος του 2026, να κλείσει τα εναπομείναντα λειτουργικά κενά, να εξασφαλίσει προσωρινές παρακάμψεις που θα είναι άρτιες και θα παρακολουθούνται, και να σχεδιάσει μόνιμες λύσεις που θα υλοποιηθούν εγκαίρως, όπως επίσης να καλύψει και τις σχετικές ελλείψεις των εσωτερικών δικλίδων.

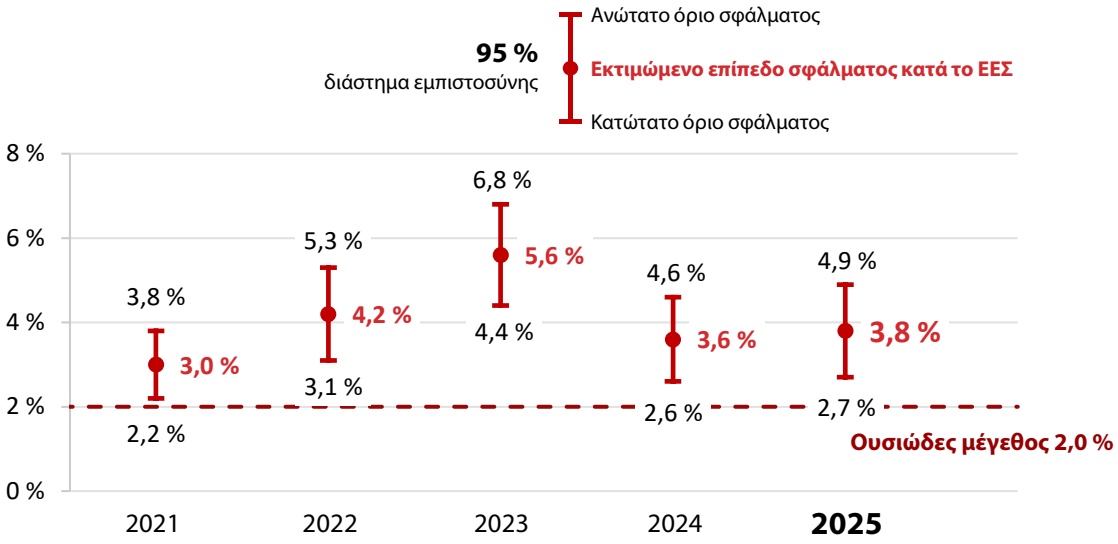
Διατυπώνουμε καθαρή γνώμη σχετικά με τα έσοδα

Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα έσοδα δεν περιέχουν ουσιώδες σφάλμα. Τα σχετικά με τη διαχείριση των εσόδων συστήματα που εξετάσαμε κρίθηκαν γενικώς αποτελεσματικά.

Διατυπώνουμε αρνητική γνώμη σχετικά με τις δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

Όσον αφορά τις δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 2,7 % και 4,9 %. Η μέση τιμή αυτού του εύρους τιμών (ήτοι το κατά την εκτίμηση του ΕΕΣ επίπεδο σφάλματος) αυξήθηκε σε σχέση με πέρυσι από 3,6 % σε 3,8 % (βλέπε ***γράφημα 2***).

Γράφημα 2 – Εκτιμώμενα επίπεδα σφάλματος (2021–2025)

Πηγή: ΕΕΣ.

Όπως απεικονίζεται στο ***γράφημα 3***, οι ελεγχθέντες τομείς που περιείχαν ουσιώδες σφάλμα αντιπροσωπεύουν το 58,0 % του πληθυσμού ελέγχου (έναντι 68,9 % το 2024). Λαμβανομένων υπόψη των αποτελεσμάτων των ελεγκτικών δοκιμασιών που πραγματοποιήσαμε σε όλους τους τομείς του ΠΔΠ, το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος στο συγκεκριμένο τμήμα των δαπανών ανέρχεται σε 5,6 % (έναντι 5,2 % το 2024).

Γράφημα 3 – Ποσοστό του πληθυσμού ελέγχου του 2025 που περιείχε ουσιώδες σφάλμα

Πηγή: ΕΕΣ.

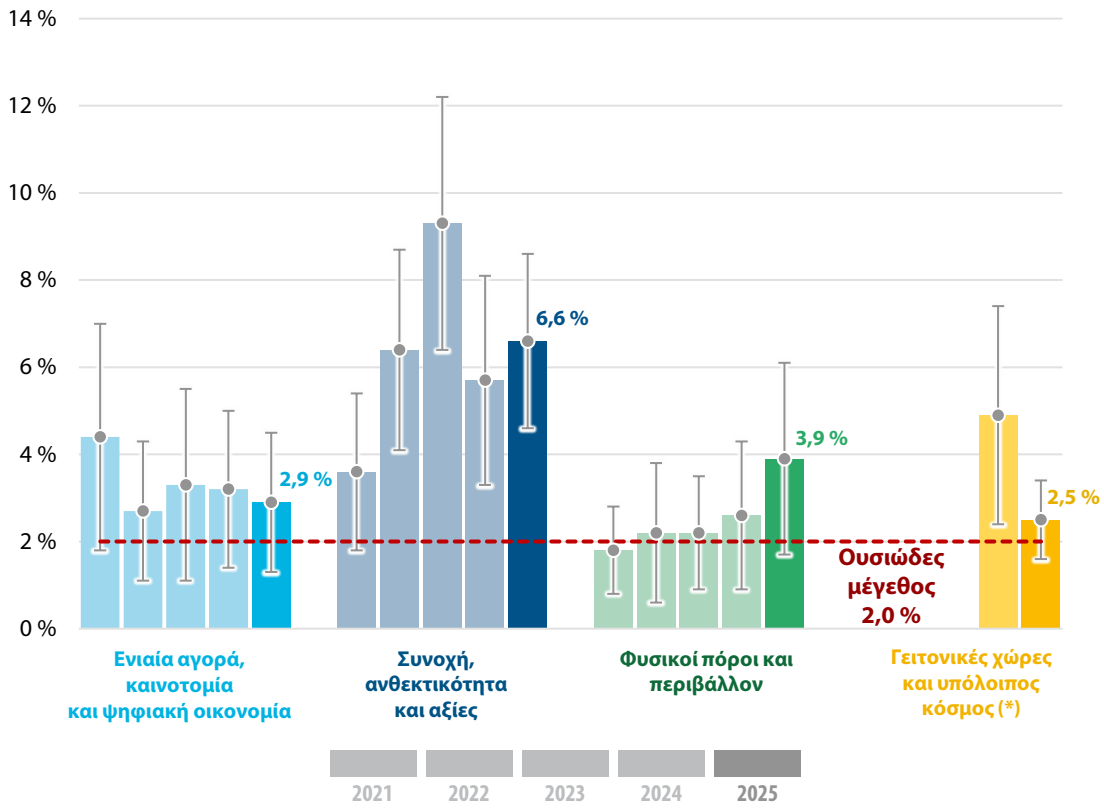
Οι ελεγχθέντες τομείς που περιέχουν ουσιώδες σφάλμα περιλαμβάνουν κυρίως **πληρωμές βάσει επιστροφής δαπανών**, στο πλαίσιο των οποίων οι δικαιούχοι οφείλουν να υποβάλλουν δήλωση με τις επιλέξιμες δαπάνες που έχουν πραγματοποιήσει. Για τον σκοπό αυτό, οι δικαιούχοι, πέραν του ότι οφείλουν να αποδεικνύουν ότι ασκούν δραστηριότητα επιλέξιμη για ενίσχυση, πρέπει να παρέχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι έχουν όντως πραγματοποιήσει τις δαπάνες των οποίων ζητούν την επιστροφή. Έτσι, υποχρεούνται συχνά να εφαρμόζουν πολύπλοκους κανόνες που ορίζουν ποιες δαπάνες μπορούν να δηλωθούν (επιλεξιμότητα) και με ποιον τρόπο μπορούν να πραγματοποιηθούν σωστά οι επιμέρους δαπάνες (κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων ή περί κρατικών ενισχύσεων).

Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το 42,0 % του πληθυσμού ελέγχου μας δεν περιέχει ουσιώδες σφάλμα, γεγονός που σημαίνει ότι το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στο συγκεκριμένο τμήμα των δαπανών είναι χαμηλότερο του ορίου ουσιώδους μεγέθους του 2 %. Αυτό το μέρος του πληθυσμού περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται με **πληρωμές βάσει δικαιωμάτων** για τις οποίες οι δικαιούχοι πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις (π.χ. άμεσες ενισχύσεις προς γεωργούς, εξαιρουμένων των οικολογικών προγραμμάτων), καθώς και μέρος των διοικητικών δαπανών (μισθοί και συντάξεις του προσωπικού της ΕΕ), τη δημοσιονομική στήριξη προς τρίτες χώρες, και τις υποτροφίες σε φοιτητές και άλλες δράσεις υπέρ της κινητικότητας στο πλαίσιο του Erasmus+. Παρόλα αυτά, εντοπίσαμε σφάλματα στις πράξεις άμεσων ενισχύσεων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), και συγκεκριμένα δηλώσεις μη επιλέξιμων εκτάσεων, συμπεριλαμβανομένης και της έλλειψης στοιχείων που να αποδεικνύουν ότι οι δηλούμενες εκτάσεις βρίσκονταν νομίμως στην κατοχή των δικαιούχων που τις δήλωναν.

Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού ελέγχου που περιείχε ουσιώδες σφάλμα προέρχεται από τον τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον» (29,5 δισ. ευρώ), με επόμενους τους τομείς «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία» (17,4 δισ. ευρώ), «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες» (11,4 δισ. ευρώ) και «Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος» (9,3 δισ. ευρώ).

Στο ***γράφημα 4*** παρουσιάζονται συγκριτικά από το 2021 έως το 2025 τα εκτιμώμενα επίπεδα σφάλματος στους τομείς «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία», «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες» και «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον».

Γράφημα 4 – Εκτιμώμενα επίπεδα σφάλματος για τους τομείς 1, 2, 3 και 6 του ΠΔΠ (2021-2025)

(*) Μεταξύ 2021 και 2023 δεν είχαμε προβεί σε ειδική εκτίμηση για τον τομέα «Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος».

Πηγή: ΕΕΣ.

Για το 2025, διαπιστώσαμε εκ νέου ότι τα σφάλματα επιλεξιμότητας, κυρίως στους τομείς «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον», «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες», «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία» και «Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος», ήταν αυτά που συνέβαλαν περισσότερο στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το τμήμα του πληθυσμού ελέγχου που περιείχε ουσιώδες σφάλμα, με ποσοστό 51 % (έναντι 64 % το 2024).

Τα σφάλματα που σχετίζονται με παραβιάσεις των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις και των διαδικασιών επιχορήγησης κυρίως στους τομείς «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες», «Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση», «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον» και «Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων» συνέβαλαν κατά 26 % (έναντι 16 % το 2024) στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το συγκεκριμένο τμήμα του πληθυσμού ελέγχου το 2025. Επιπλέον, οι πληρωμές που δεν συνοδεύονταν από δικαιολογητικά, κυρίως στους τομείς «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον», «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες» και «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία» συνέβαλαν κατά 19 % (έναντι 9 % το 2024).

Αρχής γενομένης από το 2025, εναρμονίσαμε τη μεθοδολογία που εφαρμόζουμε για την ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις με αυτή που χρησιμοποιούν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη σε τομείς πολιτικής που τελούν υπό επιμερισμένη διαχείριση.

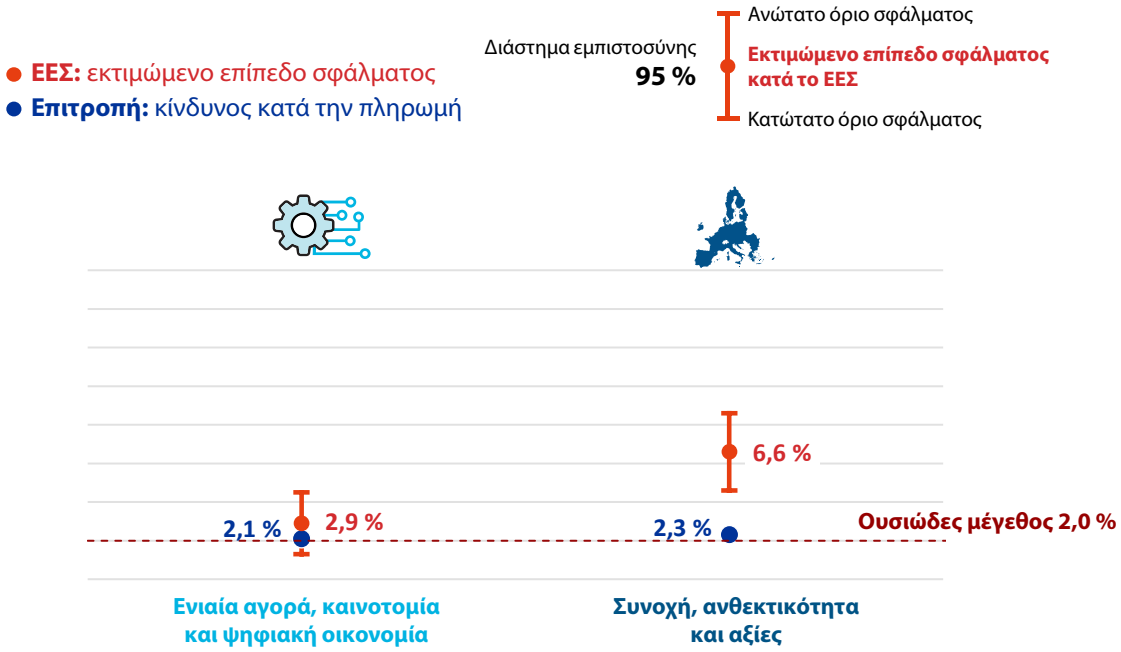
Σύγκριση των κατά την εκτίμησή μας επιπέδων σφάλματος με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις της Επιτροπής

Στην ΕΕΔΕ για το 2025, η Επιτροπή παρουσιάζει την εκτίμησή της για τον κίνδυνο κατά την πληρωμή για όλους τους τομείς του ΠΔΠ, εκτός από τους τομείς 3, «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον», και 6, «Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος». Στο ***γράφημα 5*** παρουσιάζεται η από μέρους της Επιτροπής εκτίμηση του κινδύνου κατά την πληρωμή για τους τομείς του ΠΔΠ για τους οποίους παρουσιάζουμε ειδική εκτίμηση, παράλληλα με το δικό μας εύρος τιμών για το διάστημα εμπιστοσύνης του 95 % ως προς το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος. Τα αριθμητικά στοιχεία της Επιτροπής είναι χαμηλότερα του εύρους του δικού μας διαστήματος εμπιστοσύνης για τον τομέα 2, «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες», και εντός του δικού μας εύρους αλλά κάτω από το δικό μας εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για τον τομέα 1, «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία».

Θεωρούμε ότι «σφάλματα» προκύπτουν όταν τα κονδύλια δεν χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τη σχετική ενωσιακή νομοθεσία ή συγκεκριμένους εθνικούς κανόνες. Ο ορισμός μας δεν περιλαμβάνει μόνο παραβάσεις του εφαρμοστέου δικαίου που οφείλονται σε πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα, αλλά και σφάλματα που διαπράττονται εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ από εθνικές και περιφερειακές διοικητικές αρχές ή από την ίδια την Επιτροπή.

Υπάρχουν διαφορές στους ρόλους και στις εντολές της Επιτροπής και του ΕΕΣ, όπως και περιορισμοί στα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων. Επομένως, το επίπεδο σφάλματος που ανέφερε η Επιτροπή δεν είναι άμεσα συγκρίσιμο με το κατά τη δική μας εκτίμηση επίπεδο σφάλματος και είναι πιθανό να έχει υποεκτιμηθεί.

Γράφημα 5 – Το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος για το 2025 και η από μέρους της Επιτροπής εκτίμηση του κινδύνου κατά την πληρωμή για τους τομείς 1 και 2 του ΠΔΠ

Πηγή: ΕΕΣ.

Διατυπώνουμε γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τις δαπάνες από τον ΜΑΑ το 2025

Τα συνολικά ελεγκτικά τεκμήρια που προέκυψαν από τις εργασίες μας δείχνουν ότι 16 από τα 420 ορόσημα και τιμές-στόχο του ΜΑΑ που εξετάσαμε δεν πληρούσαν τους όρους πληρωμής ή επιλεξιμότητας. Αυτά αφορούσαν εννέα πληρωμές προς ισάριθμα κράτη μέλη. Η ελάχιστη οικονομική επίπτωση των 16 ευρημάτων υπερβαίνει το δικό μας όριο ουσιώδους μεγέθους.

Εντοπίσαμε αδυναμίες στην εκ των προτέρων αξιολόγηση που πραγματοποίησε η Επιτροπή. Σε 40 περιπτώσεις, είχε βασιστεί σε πληροφορίες και ελέγχους των κρατών μελών και δεν πραγματοποίησε επαρκείς ελεγκτικές δοκιμασίες για το σύνολο των απαιτήσεων που προβλέπονταν στις σχετικές εκτελεστικές αποφάσεις του Συμβουλίου (ΕΑΣ).

Οι συστάσεις στο πλαίσιο κατασταλτικών ελέγχων της Επιτροπής που βρίσκονταν σε εκκρεμότητα και αφορούσαν κρίσιμα και πολύ σημαντικά ευρήματα έχουν μειωθεί στον αριθμό, αλλά για τις περισσότερες από αυτές (64 %) οι συμφωνηθείσες προθεσμίες έχουν ήδη εκπνεύσει. Κατά το προτελευταίο έτος εφαρμογής του ΜΑΑ εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στα συστήματα δικλίδων των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων παρατυπιών στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων και των κρατικών ενισχύσεων.

Έως τα τέλη του 2025, το Συμβούλιο είχε εγκρίνει 99 τροποποιήσεις μέτρων στις ΕΑΣ. Αρκετά ορόσημα και τιμές-στόχος αναθεωρήθηκαν κατά την προκαταρκτική αξιολόγηση της Επιτροπής και ευθυγραμμίστηκαν με τα πραγματικά επιτεύγματα, διευκολύνοντας έτσι τις πληρωμές από τον ΜΑΑ. Ωστόσο, από την ανάλυσή μας προκύπτει ότι οι αλλαγές αυτές συχνά πραγματοποιούνταν χωρίς επαρκείς εξηγήσεις ή κατάλληλα στοιχεία που να αποδεικνύουν τις συντρέχουσες αντικειμενικές περιστάσεις, όπως απαιτείται. Στο πλαίσιο ορισμένων τροποποιήσεων απαλείφθηκαν από μέτρα του ΜΑΑ σημαντικά στάδια της υλοποίησής τους, γεγονός που σημαίνει ότι, κάποιες φορές, οι πληρωμές συνδέονταν με προπαρασκευαστικές εισροές ή διαδικασίες και όχι με τις αναμενόμενες εκροές που είχαν προσδιοριστεί αρχικά. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι δεν υπάρχει απαραιτήτως οικονομική επίπτωση όταν οι τροποποιήσεις προς τα κάτω αφορούν μεταρρυθμίσεις «μηδενικού κόστους».

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο της ετήσιας έκθεσής μας για το 2025 είναι διαθέσιμο στον ***ιστότοπό*** *μας (****eca.europa.eu****).*

Τα αποτελέσματα του ελέγχου μας αναλυτικότερα

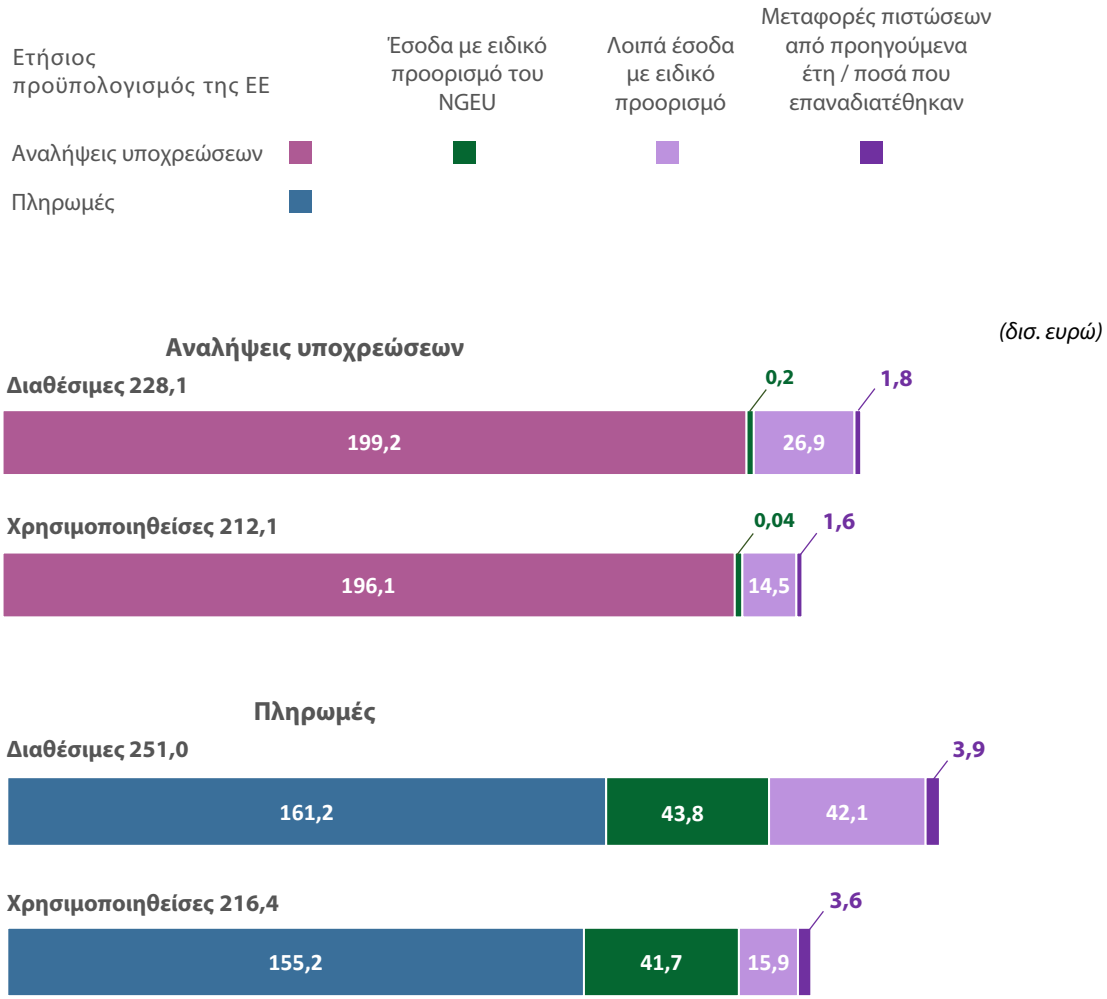
Διαχείριση του προϋπολογισμού και χρηματοοικονομική διαχείριση

Διαχείριση του προϋπολογισμού το 2025

Λόγω του NGEU, οι πληρωμές υπερέβησαν τις αναλήψεις υποχρεώσεων το 2025

Το 2025 ήταν το πέμπτο έτος εκτέλεσης του ΠΔΠ 2021-2027. Στο ***γράφημα 6*** παρουσιάζονται οι συνολικές διαθέσιμες πιστώσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ και η χρησιμοποίησή τους, περιλαμβανομένων των επιχορηγήσεων του NGEU. Το 2025 χρησιμοποιήθηκαν σχεδόν όλες οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών που προέβλεπε ο ετήσιος προϋπολογισμός της ΕΕ. Λόγω του NGEU, οι συνολικές πληρωμές το υπό εξέταση έτος ήταν υψηλότερες από τις συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων.

Γράφημα 6 – Σύνολο διαθέσιμων και χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων, περιλαμβανομένων των επιχορηγήσεων του NGEU, το 2025

Σημ.: Από τις πιστώσεις πληρωμών του NGEU που χρησιμοποιήθηκαν το 2025, ύψους 41,7 δισεκατομμυρίων ευρώ, 33,2 δισεκατομμύρια χρησιμοποιήθηκαν για τη χρηματοδότηση επιχορηγήσεων του ΜΑΑ και 8,5 δισεκατομμύρια ως συμπληρωματική χρηματοδότηση υφιστάμενων προγραμμάτων.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ για το 2025.

Απορρόφηση των υπό επιμερισμένη διαχείριση ταμείων: κλείσιμο του ΠΔΠ 2014-2020 και επιτάχυνση της εκτέλεσης του ΠΔΠ 2021-2027 μετά την αργή εκκίνησή της

Η απορρόφηση των ΕΔΕΤ της περιόδου 2014-2020 έφθασε το 98,6 %, ενώ υπερέβη το 95 % για 26 κράτη μέλη

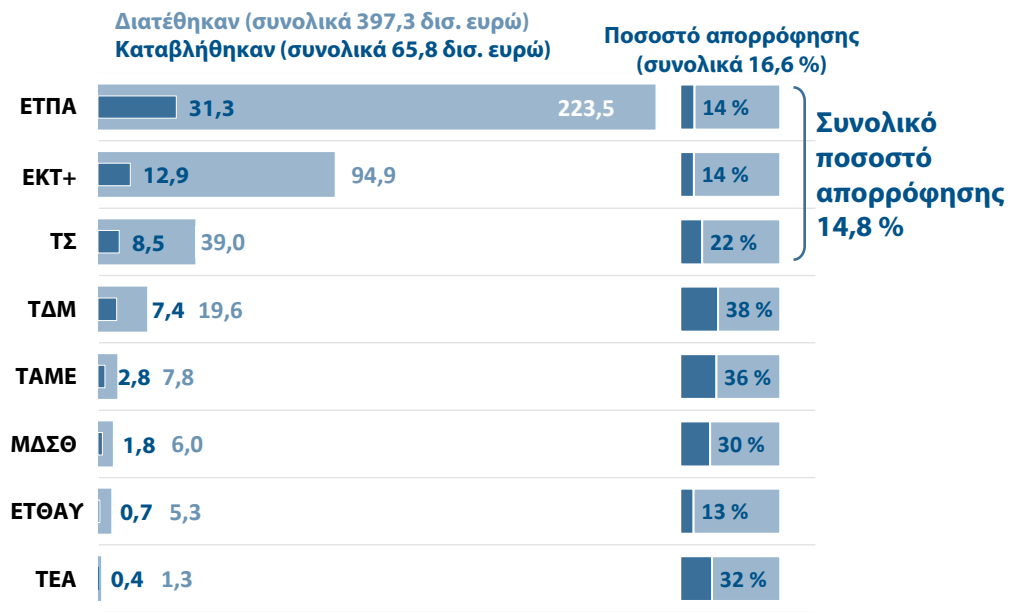
Στο τέλος του 2025, οι συνολικές πληρωμές για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) της περιόδου 2014-2020 ανέρχονταν σε 485,2 δισεκατομμύρια ευρώ, δηλαδή στο 98,6 % των συνολικών διαθέσιμων κονδυλίων (492,3 δισ. ευρώ). Οι πληρωμές το 2025 ανήλθαν σε 7,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Περαιτέρω πρόοδος σχετικά με τις πληρωμές στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ το 2025 είχε ως αποτέλεσμα 26 κράτη μέλη να απορροφήσουν πάνω από το 95 % των διατεθέντων σε αυτά κονδυλίων των ΕΔΕΤ έως το τέλος του 2025.

Η απορρόφηση των υπό επιμερισμένη διαχείριση ταμείων της περιόδου 2021-2027 που εμπίπτουν στον ΚΚΔ επιταχύνεται, παραμένει όμως χαμηλότερη από ό,τι στο προηγούμενο ΠΔΠ

Το 2025, οι ετήσιες πληρωμές για τα υπό επιμερισμένη διαχείριση ταμεία που εμπίπτουν στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ) ανήλθαν σε 36,8 δισεκατομμύρια ευρώ. Στο τέλος του έτους αυτού, οι συνολικές πληρωμές έφθασαν τα 65,8 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό που αντιστοιχούσε στο 16,6 % του ποσού που διατίθεται για τα εν λόγω ταμεία υπό το ΠΔΠ 2021-2027 (βλέπε ***γράφημα 7***).

Γράφημα 7 – Απορρόφηση των υπό επιμερισμένη διαχείριση ταμείων της περιόδου 2021-2027 που εμπίπτουν στον ΚΚΔ, στο τέλος του 2025

(δισ. ευρώ)

ΕΤΠΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΚΤ+: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+
ΤΣ: Ταμείο Συνοχής
ΤΔΜ: Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης
ΤΑΜΕ: Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης
ΜΔΣΘ: Μέσο για τη διαχείριση των συνόρων και τις θεωρήσεις
ΕΤΘΑΥ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας
ΤΕΑ: Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας

Σημ.: Τα ποσά για το ΤΔΜ περιλαμβάνουν στοιχεία για το NGEU.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της πλατφόρμας ανοικτών δεδομένων της Επιτροπής, ως είχαν στις 19 Ιανουαρίου 2026.

Η απορρόφηση των τριών βασικών ταμείων της πολιτικής συνοχής (ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ+), που αντιπροσωπεύουν πάνω από το 90 % των υπό επιμερισμένη διαχείριση ταμείων της περιόδου 2021-2027 που εμπίπτουν στον ΚΚΔ, παρέμεινε χαμηλότερη από την αντίστοιχη της περιόδου 2014-2020. Στο τέλος του 2025, το συνολικό ποσοστό απορρόφησης των τριών αυτών ταμείων ήταν 14,8 %, έναντι 24 % στο αντίστοιχο χρονικό σημείο του προηγούμενου ΠΔΠ (τέλος του 2018). Έως το τέλος του 2025, τα εκκρεμή αιτήματα πληρωμής είχαν συσσωρευτεί και η αξία τους ανέρχονταν σε 17 δισεκατομμύρια ευρώ. Τα αιτήματα αυτά διεκπεραιώθηκαν στις αρχές του 2026. Τα ανεξόφλητα αιτήματα των οποίων η διεκπεραίωση μεταφέρεται σε επόμενα έτη ασκούν πρόσθετη πίεση στις διαθέσιμες πιστώσεις πληρωμών και ενδέχεται να περιορίσουν την ικανότητα κάλυψης νέων αιτημάτων πληρωμής.

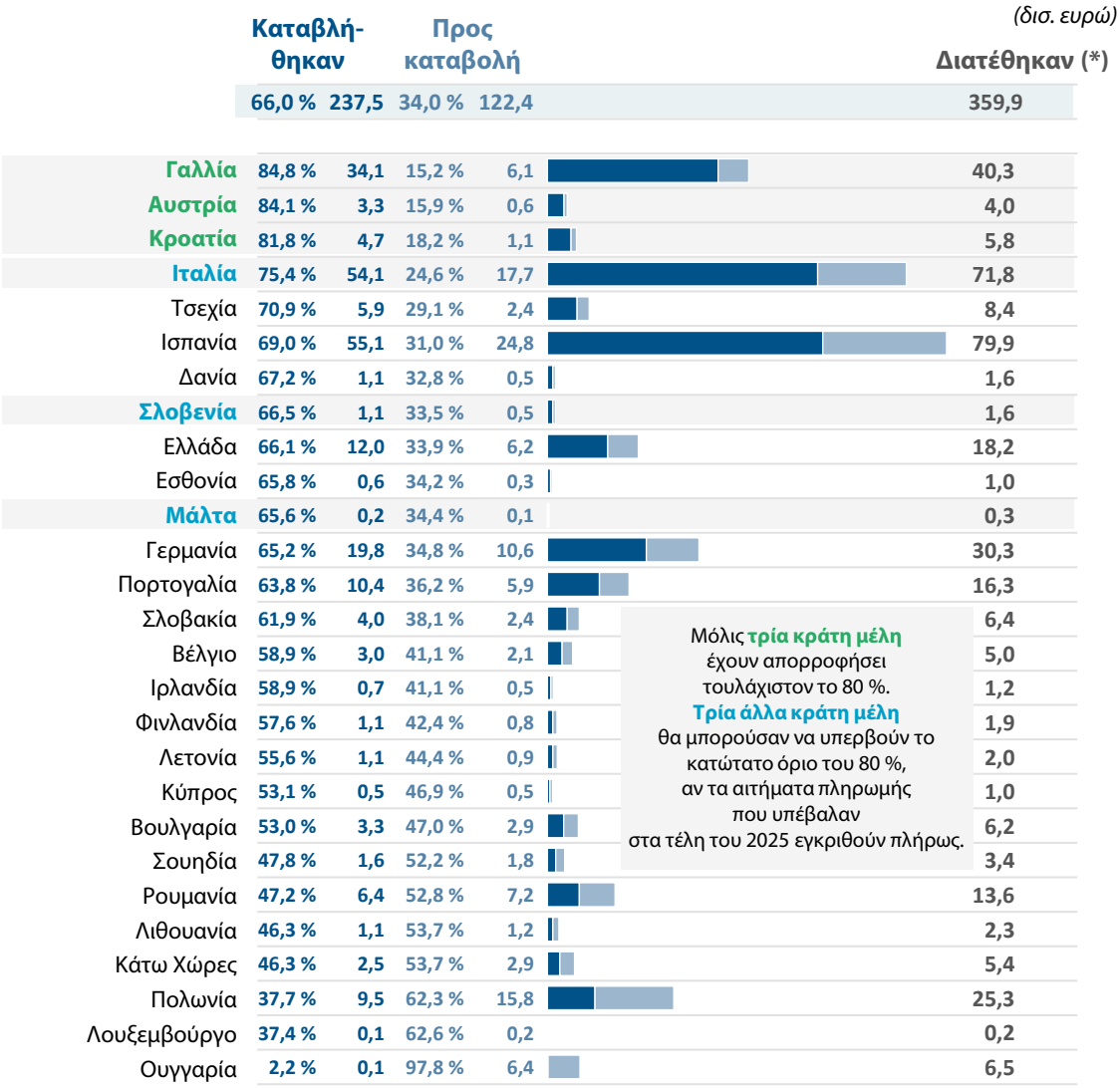
Οι πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του ΜΑΑ ήταν σημαντικά χαμηλότερες από τις αναμενόμενες το 2025

Οι ετήσιες πληρωμές επιχορηγήσεων του ΜΑΑ ανήλθαν συνολικά σε 40,1 δισεκατομμύρια ευρώ το 2025, ποσό που αντιπροσωπεύει μόλις το 62 % του αναμενόμενου από την Επιτροπή τον Ιούνιο του 2024 (65 δισ. ευρώ). Ωστόσο, στο τέλος του 2025, τα αιτήματα πληρωμής που υπέβαλαν

17 κράτη μέλη για επιχορηγήσεις του ΜΑΑ, συνολικής καθαρής αξίας 20,3 δισεκατομμυρίων ευρώ, βρίσκονταν ακόμη υπό αξιολόγηση. Από αυτά, αιτήματα ύψους 17,4 δισεκατομμυρίων ευρώ υποβλήθηκαν τον Δεκέμβριο του 2025. Στο τέλος του 2025, οι επιχορηγήσεις του ΜΑΑ που είχαν καταβληθεί ανέρχονταν συνολικά σε 237,5 δισεκατομμύρια ευρώ (66 %) από τις αναληφθείσες υποχρεώσεις ύψους 359,9 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Μέχρι στιγμής, ο βαθμός απορρόφησης των επιχορηγήσεων του ΜΑΑ διαφέρει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών (βλέπε *γράφημα 8*).

Γράφημα 8 – Ποσά επιχορηγήσεων του ΜΑΑ που έχουν καταβληθεί και ποσά που αναμένεται να καταβληθούν ανά κράτος μέλος βάσει της αναθεωρημένης κατανομής, στο τέλος του 2025

(*) βάσει της αναθεωρημένης κατανομής.

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι διοικητικές δαπάνες.

Η Ουγγαρία έχει λάβει μόνο προχρηματοδότηση, ενώ δεν έχει ακόμη υποβάλει αίτημα πληρωμής.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του πίνακα αποτελεσμάτων του ΜΑΑ και άλλων στοιχείων προερχόμενων από την Επιτροπή.

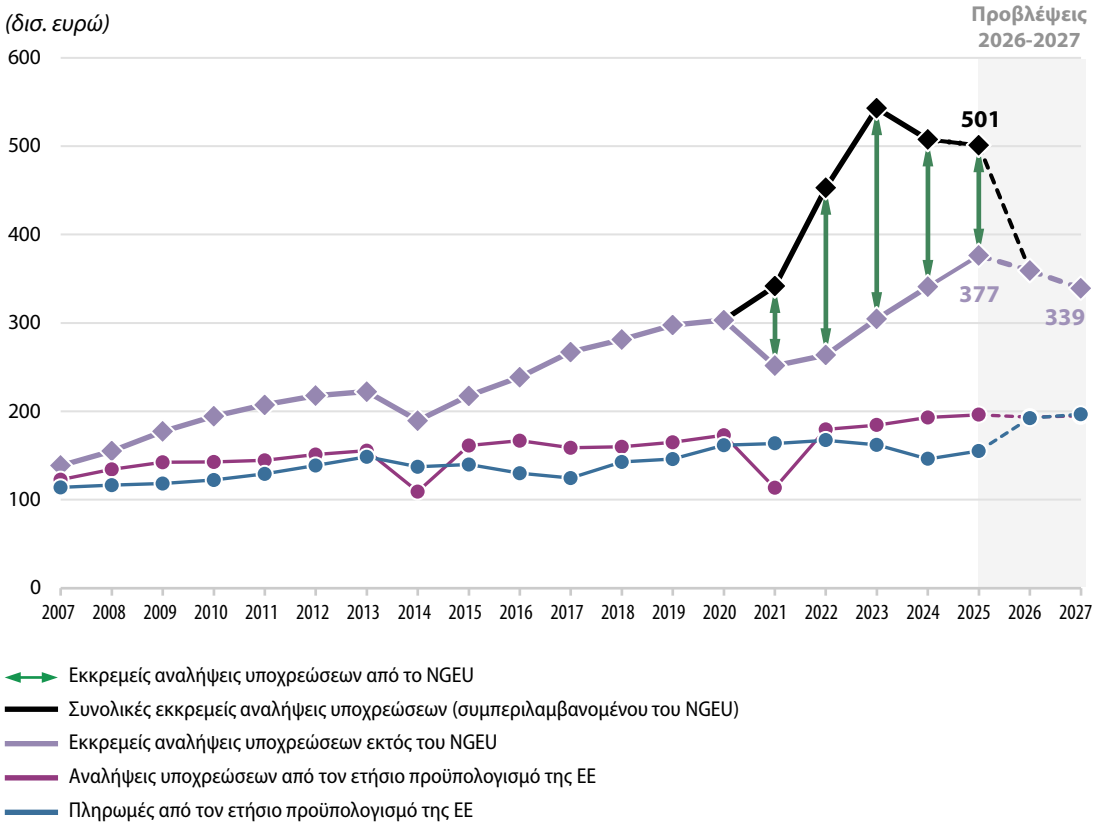
Οι αναλήψεις υποχρεώσεων από τη συμπληρωματική χρηματοδότηση του NGEU για προγράμματα του ΠΔΠ ανέρχονται συνολικά σε 83,0 δισεκατομμύρια ευρώ. Το 2025, οι ετήσιες πληρωμές από τη συμπληρωματική αυτή χρηματοδότηση ανήλθαν σε 8,5 δισεκατομμύρια ευρώ, με τις σωρευτικές πληρωμές να φθάνουν τα 75,4 δισεκατομμύρια ευρώ στο τέλος του ίδιου έτους. Ως εκ τούτου, μέχρι το τέλος του 2026, μπορούν να πραγματοποιηθούν πληρωμές ύψους μέχρι και 7,6 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων μειώνονται, παραμένουν όμως σημαντικές

Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων είναι το ποσό των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί, αλλά δεν έχουν ακόμη καταβληθεί. Στο τέλος του 2025, οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων, για τις οποίες θα χρειαστεί να γίνουν πληρωμές εντός των προσεχών ετών, εκτός εάν αποδεσμευθούν, ανέρχονταν συνολικά σε 501,1 δισεκατομμύρια ευρώ, συμπεριλαμβανομένων 124,1 δισεκατομμυρίων για επιχορηγήσεις του NGEU (βλέπε ***γράφημα 9***). Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων περιορίζουν την ευελιξία των μελλοντικών προϋπολογισμών και ενδεχομένως την ικανότητα του ενωσιακού προϋπολογισμού να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες ή να χρηματοδοτεί νέες πρωτοβουλίες στο πλαίσιο του επόμενου ΠΔΠ.

Το 2025, η Επιτροπή αναθεώρησε προς τα κάτω τις προβλέψεις της για τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του 2027, ήτοι από 364,7 δισεκατομμύρια ευρώ σε 339 δισεκατομμύρια ευρώ. Όσον αφορά τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων από το NGEU, όλες οι πληρωμές (εξαιρουμένων μικρών ποσών που συνδέονται με διοικητικές δαπάνες και δαπάνες για τεχνική βοήθεια) πρέπει να πραγματοποιηθούν μέχρι το τέλος του 2026.

Γράφημα 9 – Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων, αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές την περίοδο 2007-2025 και προβλέψεις για τα έτη 2026 και 2027

Σημ.: Οι προβλέψεις από το 2026 και μετά δεν περιλαμβάνουν μεταφορές πιστώσεων από προηγούμενα έτη ούτε έσοδα με ειδικό προορισμό.

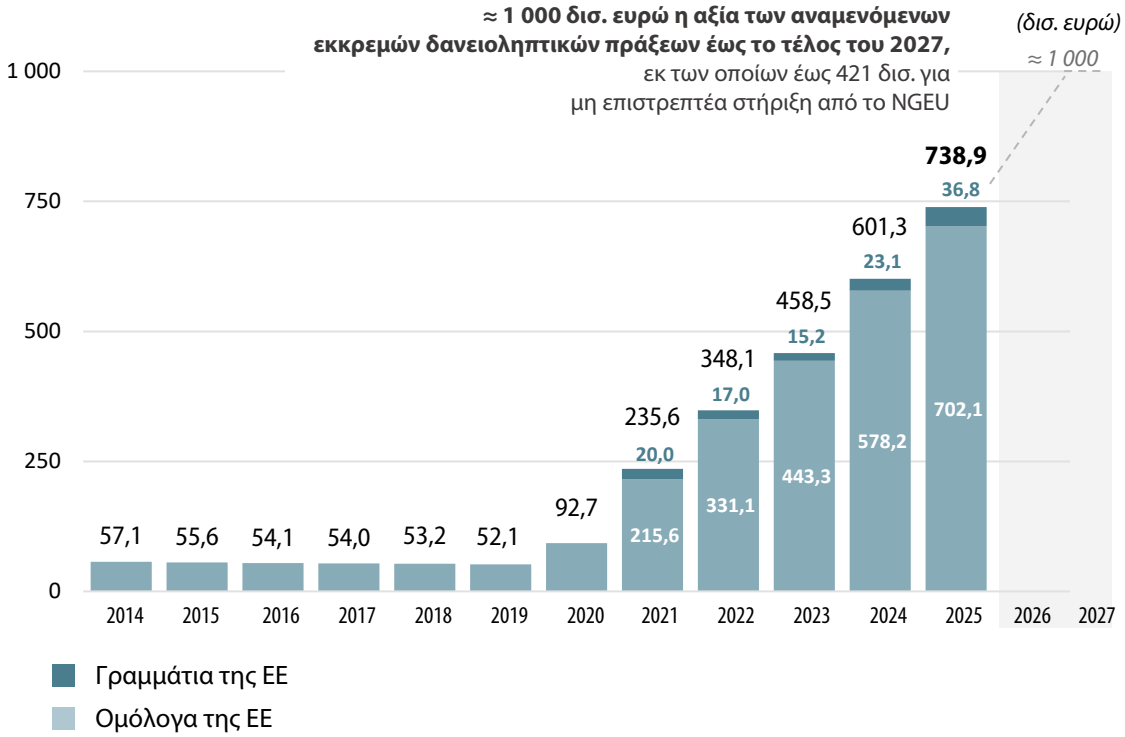
Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ για τα έτη 2007-2025 και την ανακοίνωση COM(2025) 573.

Χρηματοοικονομική διαχείριση το 2025

Οι εκκρεμείς δανειακές υποχρεώσεις της ΕΕ αυξήθηκαν κατά περισσότερο από 20 % το 2025

Την τελευταία πενταετία, η Επιτροπή βασίζεται ολοένα και περισσότερο στις κεφαλαιαγορές για τη χρηματοδότηση μεγαλύτερων προγραμμάτων, όπως το SURE και το NGEU. Το 2027, η αξία των εκκρεμών δανειακών υποχρεώσεων της ΕΕ θα μπορούσε να φθάσει το 1 τρισεκατομμύριο ευρώ (βλέπε ***γράφημα 10***).

Γράφημα 10 – Εκκρεμείς δανειακές υποχρεώσεις της ΕΕ από το 2014

Σημ.: Εκδόσεις της ΕΕ σε ονομαστική αξία.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ για το 2025 και άλλων στοιχείων προερχόμενων από την Επιτροπή.

Το 2025, το Συμβούλιο εξέδωσε κανονισμό για τη θέσπιση του μέσου δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη (SAFE) με σκοπό τη χρηματοδότηση επειγουσών και μεγάλης κλίμακας επενδύσεων στον τομέα της ευρωπαϊκής άμυνας. Η Επιτροπή μπορεί να δανειστεί μέχρι και 150 δισεκατομμύρια ευρώ από τις κεφαλαιαγορές και, στη συνέχεια, να δανείσει τα κεφάλαια αυτά στα κράτη μέλη κατόπιν αιτήματος, βάσει εγκεκριμένων εθνικών σχεδίων. Στο τέλος του 2025, η εκτέλεση χρηματοοικονομικών πράξεων δεν είχε ακόμη ξεκινήσει.

Η τρέχουσα δομή της ληκτότητας των δανείων της ΕΕ καλύπτει το τρέχον και τα επόμενα ΠΔΠ. Τα ομόλογα που λήγουν θα ανανεώνονται εν μέρει, ώστε οι υποχρεώσεις αποπληρωμής να κατανέμονται στα επόμενα ΠΔΠ σύμφωνα με τις απαιτήσεις της απόφασης για τους ιδίους πόρους. Η ονομαστική αξία των ανεξόφλητων μακροπρόθεσμων χρεωστικών τίτλων στο τέλος του 2025 κατατάσσει την ΕΕ μεταξύ των μεγαλύτερων εκδοτών τέτοιων τίτλων σε ευρώ.

Το πρόγραμμα NGEU προοριζόταν αρχικά να παρέχει στα κράτη μέλη χρηματοδότηση ύψους έως 806,9 δισεκατομμυρίων ευρώ σε τρέχουσες τιμές (750 δισ. ευρώ σε τιμές του 2018). Καθώς η ζήτηση δανείων από τα κράτη μέλη μειώθηκε, το ποσό αυτό αναπροσαρμόστηκε προς τα κάτω στα 698 δισεκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2025. Λαμβανομένης υπόψη της μείωσης του ύψους του δανείου προς την Ισπανία τον Ιανουάριο του 2026, η επικαιροποιημένη συνολική διαθέσιμη χρηματοδότηση ανέρχεται σε 637,7 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό που συνίσταται σε 216,7 δισεκατομμύρια για δάνεια και 421,0 δισεκατομμύρια για μη επιστρεπτέα στήριξη. Στο τέλος του 2025, η ΕΕ είχε εκταμιεύσει 452,4 δισεκατομμύρια ευρώ και μπορεί ακόμη να εκταμιεύσει μέχρι και 185,3 δισεκατομμύρια στο πλαίσιο του NGEU πριν από το τέλος του 2026.

Η αποπληρωμή των δανείων στο πλαίσιο του NGEU πρέπει να αρχίσει το 2028 και να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι το 2058. Οι ετήσιες αποπληρωμές κεφαλαίου δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 7,5 % του μέγιστου ποσού της μη επιστρεπτέας στήριξης από το NGEU (δηλαδή τα 31,6 δισ. ευρώ ετησίως). Όσον αφορά τα ποσά δανεισμού για τη μη επιστρεπτέα στήριξη από το NGEU, στην πρότασή της για το ΠΔΠ 2028-2034, η Επιτροπή πρότεινε σταθερό ποσό ύψους 24 δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως σε τρέχουσες τιμές για την αποπληρωμή τόσο των τόκων όσο και του κεφαλαίου κατά την εν λόγω περίοδο. Βάσει της πρότασης, προτεραιότητα έχει η καταβολή των τόκων, με τυχόν εναπομένοντα ποσά εντός του ετήσιου ποσού αποπληρωμής των 24 δισεκατομμυρίων ευρώ να χρησιμοποιούνται για την ταχύτερη αποπληρωμή του κεφαλαίου. Προκειμένου να πετύχει την απαιτούμενη σταθερή και προβλέψιμη μείωση των υποχρεώσεων, η Επιτροπή θα αναγκαστεί να αναχρηματοδοτήσει χρέος που πλησιάζει στη λήξη του με την έκδοση νέων χρεωστικών μέσων για την εξόφληση παλαιότερων που λήγουν. Η Επιτροπή δεν έχει δημοσιεύσει μια συνολική στρατηγική αποπληρωμής για το NGEU έως το 2058.

Το αναμενόμενο κόστος δανεισμού για το NGEU υπό το τρέχον ΠΔΠ παραμένει διπλάσιο από τις αρχικές εκτιμήσεις. Ωστόσο, η σύγκρουση στη Μέση Ανατολή, η οποία ξεκίνησε στα τέλη Φεβρουαρίου του 2026, είναι πηγή πρόσθετης αβεβαιότητας με αντίκτυπο στον πληθωρισμό και στις ευρύτερες αποφάσεις νομισματικής πολιτικής. Συνεπώς, το μελλοντικό κόστος χρηματοδότησης ενδέχεται να διαφέρει από τις τρέχουσες δημοσιονομικές προβλέψεις.

Η Επιτροπή δανείζεται εκ των προτέρων με βάση τις προβλεπόμενες ανάγκες εκταμίευσης των διάφορων προγραμμάτων, ώστε να διασφαλίζει ότι θα είναι σε θέση να εκπληρώσει εγκαίρως τις υποχρεώσεις της. Οι χαμηλότερες από τις προβλεπόμενες εκταμιεύσεις για τον ΜΑΑ είχαν ως αποτέλεσμα αυξημένα ταμειακά διαθέσιμα. Στο τέλος του 2025, η ΕΕ διέθετε ταμειακά υπόλοιπα ύψους 103 δισεκατομμυρίων ευρώ, από τα οποία τα 65 δισεκατομμύρια προέρχονταν από τον δανεισμό.

Συνεχίστηκε η παροχή στήριξης από τον προϋπολογισμό της ΕΕ προς την Ουκρανία κατά τη διάρκεια του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας

Σύμφωνα με την Επιτροπή, από την έναρξη του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας και μέχρι το τέλος του 2025, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είχαν κινητοποιήσει άνω των 192,1 δισεκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη της Ουκρανίας και του λαού της.

Έως το τέλος του 2025, το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία είχε κινητοποιήσει 31,3 δισεκατομμύρια ευρώ, συμπεριλαμβανομένων 23,2 δισεκατομμυρίων υπό μορφή δανείων που υποστηρίζονται από το περιθώριο του προϋπολογισμού της ΕΕ. Συσταθέν το 2024, το μέσο αυτό αποσκοπεί στην παροχή χρηματοδοτικής στήριξης ύψους έως και 50 δισεκατομμυρίων ευρώ στην Ουκρανία μέχρι το 2027. Στο πλαίσιο του μέσου, η ΕΕ μπορεί επίσης να επιδοτήσει το κόστος δανεισμού της Ουκρανίας κατά τη διάρκεια του τρέχοντος ΠΔΠ τόσο για τα δάνεια του μέσου όσο και για τα έκτακτα δάνεια της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής (ΜΧΣ) που χορηγήθηκαν το 2022. Το 2025, οι εν λόγω επιδοτήσεις επιτοκίου, που καλύπτονταν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ανήλθαν σε 0,6 δισεκατομμύρια ευρώ (0,8 δισ. ευρώ σωρευτικά από τη θέσπιση του μέσου).

Το 2025, η ΕΕ εκταμίευσε πλήρως δάνειο της ΜΧΣ, ύψους 18,1 δισεκατομμυρίων ευρώ, υπό τον μηχανισμό συνεργασίας για τα δάνεια προς την Ουκρανία (ΜΣΔΟ), ο οποίος θεσπίστηκε στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της G7 «Δάνεια επιτάχυνσης έκτακτων εσόδων για την Ουκρανία». Η αποπληρωμή του κεφαλαίου, των τόκων και του σχετικού κόστους αναμένεται να χρηματοδοτηθεί μέσω μελλοντικών εισροών έκτακτων εσόδων από ακινητοποιημένα κρατικά περιουσιακά στοιχεία της Ρωσίας. Ωστόσο, επισημαίνουμε τις νομικές δυσκολίες που ενέχει η ακινητοποίηση ρωσικών περιουσιακών στοιχείων. Σύμφωνα με την Επιτροπή, το 2025 η ΕΕ παρακράτησε 0,6 δισεκατομμύρια ευρώ από αυτά τα έκτακτα έσοδα ως απόθεμα ασφαλείας για την κάλυψη μελλοντικού χρηματοοικονομικού κόστους σε σχέση με τον ΜΣΔΟ.

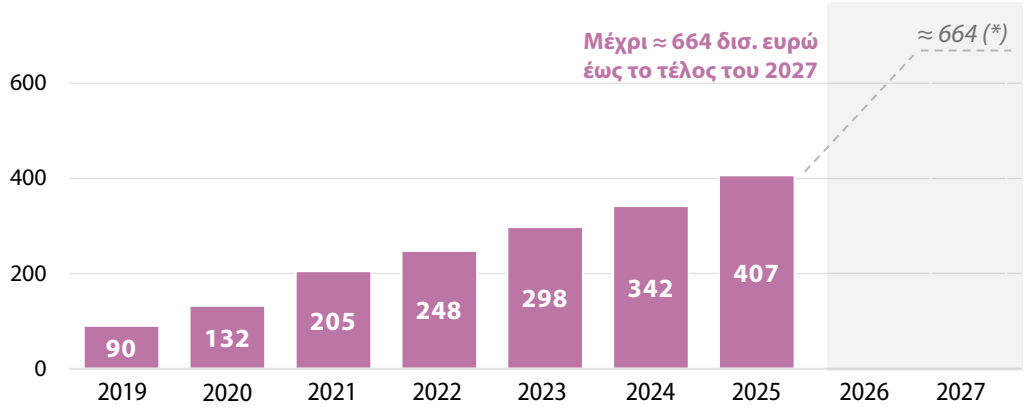
Συμπεριλαμβανομένου του ύψους 90 δισεκατομμυρίων ευρώ δανείου στήριξης της Ουκρανίας που εγκρίθηκε στις αρχές του 2026, το ποσό των εγκεκριμένων ή συνομολογημένων δανείων προς την Ουκρανία, με την υποστήριξη από το περιθώριο του προϋπολογισμού της ΕΕ, από το 2014, ανεξόφλητων ή προς εκταμίευση, ανερχόταν σε 170,1 δισεκατομμύρια ευρώ, από τα οποία είχαν ήδη εκταμιευθεί 70,3 δισεκατομμύρια στο τέλος του 2025.

Το άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ συνεχίζει να αυξάνεται

Στο τέλος του 2025, το άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ ανερχόταν συνολικά σε 406,8 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό αυξημένο κατά 19 % σε σχέση με το αντίστοιχο στο τέλος του 2024, ύψους 342 δισεκατομμυρίων ευρώ. Το άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ προβλέπεται να αυξηθεί περαιτέρω και να φθάσει τα 664 δισεκατομμύρια ευρώ το 2027 (βλέπε *γράφημα 11*).

Γράφημα 11 – Παλαιότερα ανοίγματα και προβλεπόμενο άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ

(δισ. ευρώ)

(*) Προβλεπόμενο άνοιγμα έως το τέλος του 2027:

- Δάνεια NextGenerationEU: μέχρι 216,7 δισ. ευρώ (ποσό αναθεωρηθέν τον Ιανουάριο του 2026)
- Δάνεια από τη στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης: 82,4 δισ. ευρώ
- Δάνεια από το μέσο δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη: μέχρι 75 δισ. ευρώ (≈ 50 %)
- Δάνεια από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης: 27,9 δισ. ευρώ
- Δάνεια της Ευρατόμ προς την Energoatom: 0,2 δισ. ευρώ
- Δάνεια προς την Ουκρανία: μέχρι 170 δισ. ευρώ (ποσό αναθεωρηθέν τον Ιανουάριο του 2026)
- Δάνεια προς άλλες τρίτες χώρες: μέχρι 14,7 δισ. ευρώ
- Εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό για υπογραφείσες πράξεις: μέχρι 77,6 δισ. ευρώ

Σημ.: Για το άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ, συνεκτιμήσαμε τα εξής:

- τις εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό της ΕΕ που καλύπτουν τον δανεισμό για τη χορήγηση δανείων, σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων αποπληρωμής των δανείων αυτών· και

- τις υποχρεώσεις που ενδέχεται να προκύψουν στο μέλλον εάν επέλθει συγκεκριμένο γεγονός και συνίστανται σε εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό που έχουν ήδη παρασχεθεί για να καλύψουν τα εκταμιευθέντα ποσά.

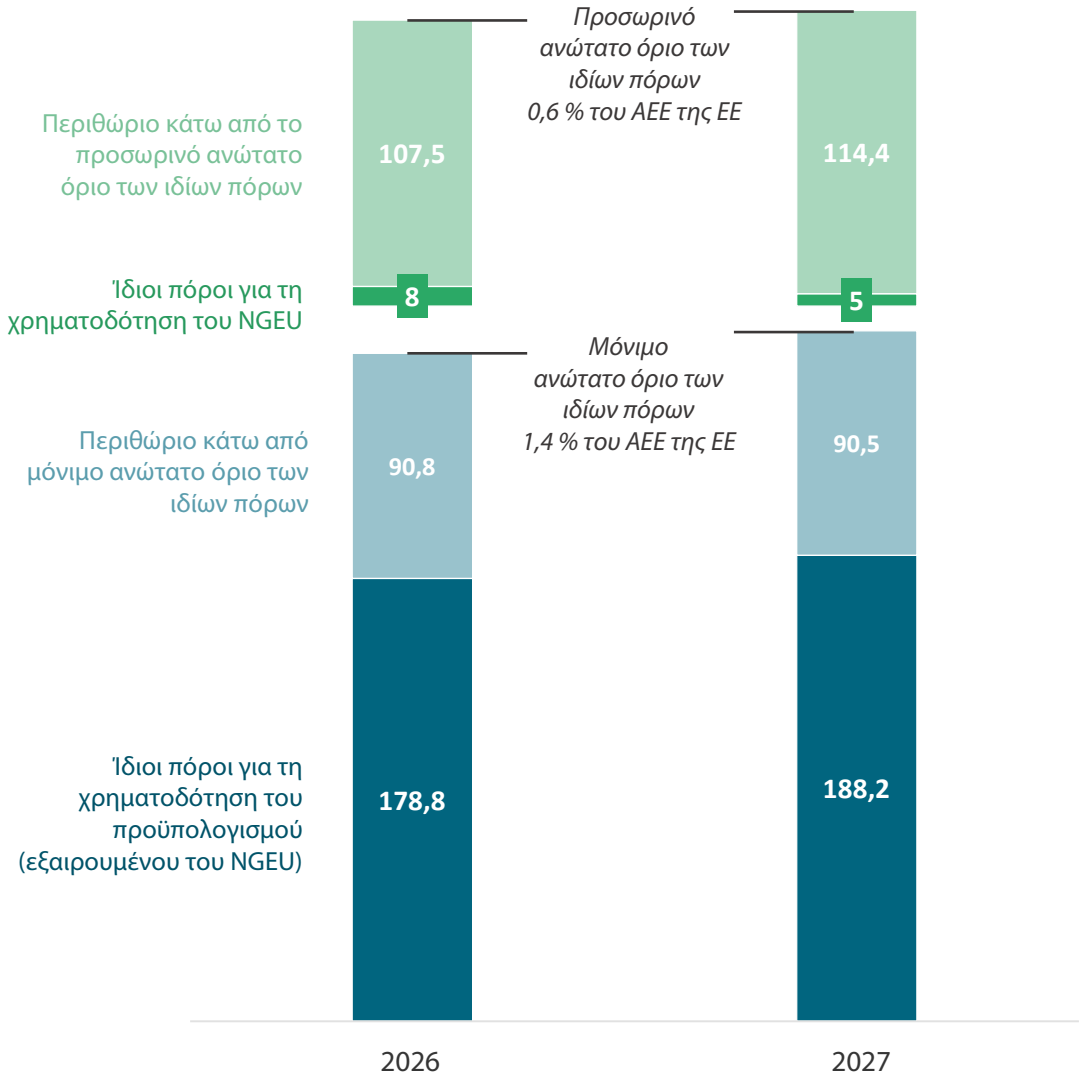
Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ για το 2025 και άλλων στοιχείων προερχόμενων από την Επιτροπή.

Οι δανειοληπτικές πράξεις της ΕΕ υποστηρίζονται από μηχανισμό εγγυήσεων που έχει σχεδιαστεί με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι οι υποχρεώσεις εξυπηρέτησης του χρέους μπορούν πάντοτε να εκπληρώνονται. Η εγγύηση αυτή παρέχεται μέσω του περιθωρίου του προϋπολογισμού της ΕΕ, το οποίο είναι το ετήσιο περιθώριο μεταξύ του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων (δηλαδή του μέγιστου ποσού που η ΕΕ μπορεί να ζητήσει από τα κράτη μέλη) και των ιδίων πόρων που

χρειάζονται για τη χρηματοδότηση του πραγματικού επιπέδου των πιστώσεων πληρωμών στο πλαίσιο του ΠΔΠ. Στην πράξη, το περιθώριο του προϋπολογισμού λειτουργεί ως έσχατη εγγύηση για τους επενδυτές: σε περίπτωση που η ΕΕ αντιμετωπίσει δυσκολίες στην εξυπηρέτηση του χρέους της (π.χ. λόγω καθυστερημένης ή ελλιπούς αποπληρωμής από τους δικαιούχους δανείων), η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να ζητήσει συμπληρωματικές συνεισφορές από τα κράτη μέλη, προκειμένου να εκπληρώσει τις σχετικές υποχρεώσεις (βλέπε ***γράφημα 12***).

Γράφημα 12 – Περιθώριο του προϋπολογισμού κάτω από το μόνιμο και το προσωρινό ανώτατο όριο των ιδίων πόρων

(δισ. ευρώ)

Πηγή: ΕΕΣ, με βάση την ανακοίνωση COM(2025) 781.

Τι συνιστούμε

Η Επιτροπή οφείλει:

- να μειώσει τον κίνδυνο συσσώρευσης καθυστερημένων πληρωμών λαμβάνοντας εγκαίρως μέτρα από κοινού με τα κράτη μέλη, προκειμένου να διασφαλιστεί ο κατάλληλος σχεδιασμός και η κατάλληλη κάλυψη των αναγκών πληρωμών, εντός του ετήσιου προϋπολογισμού και σύμφωνα με τα ανώτατα όρια του ΠΔΠ, με ιδιαίτερη έμφαση στα ταμεία της πολιτικής συνοχής· και

- να αναπτύξει στρατηγική διαχείρισης των υποχρεώσεων και αποπληρωμής του χρέους σε σχέση με το NGEU, η οποία θα καλύπτει την περίοδο αποπληρωμής που εκτείνεται μέχρι το 2058, λαμβάνοντας υπόψη μακροοικονομικούς και χρηματοοικονομικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων αναχρηματοδότησης, επιτοκίου, ρευστότητας και της αγοράς.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 2 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2025 είναι διαθέσιμο στον ***ιστότοπό*** *μας (**eca.europa.eu**).*

Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

Ο έλεγχός μας

Φέτος, το κεφάλαιό μας για τις επιδόσεις καλύπτει τα ακόλουθα θέματα:

- Μέρος 1 - Αποτελέσματα και κύρια μηνύματα από τις ειδικές εκθέσεις που δημοσιεύσαμε το 2025 για διάφορα ζητήματα επιδόσεων, καθώς και σχετικές πληροφορίες από την Επιτροπή και τις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό και νομοθετικές αρχές (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο).

- Μέρος 2 - Ανάλυση του τρόπου με τον οποίο η Επιτροπή παρουσίασε, στην ΕΕΔΕ της για το 2024, πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις για τον τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες».

Τι διαπιστώσαμε

Μέρος 1 – Αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων: κύρια μηνύματα

Στις ειδικές εκθέσεις μας εξετάζουμε την εφαρμογή της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Οι εκθέσεις αυτές καλύπτουν βασικά ζητήματα που σχετίζονται με τους στόχους για τις επιδόσεις και τη συμμόρφωση. Το 2025, δημοσιεύσαμε 26 ειδικές εκθέσεις, στις οποίες καλύψαμε πολλές από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ στους διάφορους τομείς δαπανών και πολιτικής.

Στον ***πίνακα 1*** παρουσιάζεται επισκόπηση όλων των ειδικών εκθέσεων που δημοσιεύσαμε το 2025, ανά στρατηγικό τομέα βάσει της στρατηγικής μας για την περίοδο 2021-2025.

Πίνακας 1 – Στρατηγικοί τομείς του ΕΕΣ που κάλυψαν οι ειδικές εκθέσεις του 2025

 Δράση της ΕΕ για την ανάκαμψη μετά την κρίση	▪ Ειδ. έκθεση 09/2025: Συστήματα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των δαπανών του ΜΑΑ με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις και τις κρατικές ενισχύσεις ▪ Ειδ. έκθεση 10/2025: Μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας στα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας ▪ Ειδ. έκθεση 13/2025: Στήριξη της ψηφιακής μετάβασης στα κράτη μέλη της ΕΕ από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας ▪ Ειδ. έκθεση 18/2025: Ευελιξία του προϋπολογισμού της ΕΕ ▪ Ειδ. έκθεση 21/2025: Στήριξη του ΜΑΑ για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος
 Ανταγωνιστι-κότητα	▪ Ειδ. έκθεση 01/2025: Ψηφιακές πληρωμές στην ΕΕ ▪ Ειδ. έκθεση 03/2025: Αδικαιολόγητος γεωγραφικός αποκλεισμός στο ηλεκτρονικό εμπόριο ▪ Ειδ. έκθεση 07/2025: Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων ▪ Ειδ. έκθεση 12/2025: Η στρατηγική της ΕΕ για τα μικροκυκλώματα ▪ Ειδ. έκθεση 19/2025: Κρίσιμες ελλείψεις φαρμάκων
 Ανθεκτικότητα και ευρωπαϊκές αξίες	▪ Ειδ. έκθεση 04/2025: Στρατιωτική κινητικότητα στην ΕΕ ▪ Ειδ. έκθεση 05/2025: Δράση συνοχής για τους πρόσφυγες στην Ευρώπη ▪ Ειδ. έκθεση 11/2025: Διαφάνεια της χρηματοδότησης ΜΚΟ από την ΕΕ ▪ Ειδ. έκθεση 15/2025: Ανθρωπιστική βοήθεια της ΕΕ υπό απομακρυσμένη διαχείριση ▪ Ειδ. έκθεση 17/2025: Βοήθεια της ΕΕ για το εμπόριο προς τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες ▪ Ειδ. έκθεση 26/2025: Τα όργανα της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης
 Κλιματική αλλαγή, περιβάλλον και φυσικοί πόροι	▪ Ειδ. έκθεση 02/2025: Αστική ρύπανση στην ΕΕ ▪ Ειδ. έκθεση 06/2025: Δράσεις της ΕΕ για την αντιμετώπιση της θαλάσσιας ρύπανσης από πλοία ▪ Ειδ. έκθεση 16/2025: Χρηματοδότηση της ΕΕ για την καταπολέμηση των δασικών πυρκαγιών ▪ Ειδ. έκθεση 20/2025: Στήριξη της Επιτροπής για την καταπολέμηση της πείνας στην υποσαχάρια Αφρική ▪ Ειδ. έκθεση 23/2025: Διαχείριση αστικών αποβλήτων ▪ Ειδ. έκθεση 25/2025: Στρατηγικά έργα LIFE
 Δημοσιονομικές πολιτικές και δημόσια οικονομικά	▪ Ειδ. έκθεση 08/2025: Απάτη στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας στις εισαγωγές ▪ Ειδ. έκθεση 14/2025: Ανάπτυξη των επικουρικών συντάξεων στην ΕΕ ▪ Ειδ. έκθεση 22/2025: Δημοσιονομικές διορθώσεις στην πολιτική συνοχής ▪ Ειδ. έκθεση 24/2025: Χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής

Πηγή: ΕΕΣ.

Μέχρι τα τέλη Απριλίου του 2026, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είχε συζητήσει στις επιτροπές του 20 από τις 26 εκθέσεις μας. Μέχρι τις 5 Μαΐου 2026, το Συμβούλιο είχε καταρτίσει συμπεράσματα για 12 από τις 26 εκθέσεις που δημοσιεύσαμε το 2025. Σε γενικές γραμμές, τα συμπεράσματα συμβάδιζαν με τις συστάσεις μας.

Μέρος 2 – Επιδόσεις των προγραμμάτων στο πλαίσιο του τομέα 2 «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες» του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου

Παρατηρήσαμε ότι:

- Τα στοιχεία που αναφέρει η Επιτροπή για τις επιδόσεις του τομέα 2 του ΠΔΠ στην ΕΕΔΕ για το 2024 συμβαδίζουν με τις οδηγίες του θεσμικού οργάνου. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο συνοπτικός πίνακας δεικτών των επιδόσεων των προγραμμάτων έδινε υπερβολικά θετική εντύπωση, συμπεριλαμβάνοντας στις δηλώσεις επιδόσεων προγράμματος (ΔΕΠ) είτε παραδείγματα δεικτών που έδειχναν μόνο ικανοποιητική πρόοδο είτε πληροφορίες που αφορούσαν προγραμματισμένα και όχι πράγματι επιτευχθέντα αποτελέσματα.

- Οι δείκτες επιδόσεων για τους οποίους αναφέρθηκαν στοιχεία για τις περιόδους προγραμματισμού στις ΔΕΠ ήταν σύμφωνοι με την αρχή SMART. Αν και το πλαίσιο επιδόσεων για τον τομέα 2 του ΠΔΠ 2021-2027 περιλαμβάνει περισσότερους δείκτες αποτελέσματος σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο, τα περισσότερα προγράμματα του δείγματος εξακολουθούσαν να μην διαθέτουν δείκτες αντικτύπου. Ο καθορισμός δεικτών αντικτύπου κατά την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού διευκολύνει την επακόλουθη παρακολούθηση και αξιολόγηση. Από την άποψη αυτή, το Erasmus+ αποτελεί παράδειγμα ορθής πρακτικής, καθώς διαθέτει πλήρη κατάλογο δεικτών εκροής, αποτελέσματος και αντικτύπου.

- Συνολικά, η ιχνηλασιμότητα των αναφερθέντων δεδομένων επιδόσεων ήταν ικανοποιητική. Ωστόσο, για έναν από τους δείκτες του Erasmus+ για τον οποίο αναφέρθηκαν στοιχεία, επισημάναμε ότι είχαν χρησιμοποιηθεί αριθμητικές προβλέψεις αντί των πραγματικών αριθμών, γεγονός που οδήγησε σε υπερεκτίμηση.

- Η μεθοδολογία της Επιτροπής για την αξιολόγηση της προόδου των δεικτών ως προς την επίτευξη των τιμών-στόχου τους παρέμεινε αμετάβλητη σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, εξασφαλίζοντας τη σταθερότητα του συνολικού πλαισίου επιδόσεων. Η αξιολόγησή μας ως προς την πρόοδο ήταν διαφορετική για το 19 % των δεικτών που περιλαμβάνονταν στις ΔΕΠ του δείγματος. Για τους περισσότερους, κρίναμε τα αποτελέσματα λιγότερο θετικά από ό,τι η Επιτροπή.

- Όσον αφορά τα προγράμματα υπό επιμερισμένη διαχείριση της περιόδου 2014-2020, βάσει της ΔΕΠ του 2024, εκτιμήσαμε ότι το ΕΤΠΑ και το ΤΣ πέτυχαν τις τιμές-στόχο τους μόνο εν μέρει ενώ το ΕΚΤ της περιόδου αυτής πέτυχε τους στόχους του.

- Για την περίοδο 2021-2027, το ΕΤΠΑ, το ΤΣ και το Erasmus+ βρίσκονται σε καλό δρόμο για την επίτευξη των στόχων τους. Το ΕΚΤ+ υστερεί, καθώς μόλις 7 από τους 20 δείκτες του βρίσκονται σε καλό δρόμο.

- Όσον αφορά την περίοδο 2021-2027, το ΕΤΠΑ και το ΤΣ προβλέπουν μόνο ένα ετήσιο ορόσημο (προς επίτευξη έως το 2024) για τους δείκτες επιδόσεών τους, γεγονός που υπονομεύει την αντικειμενικότητα των ενδιάμεσων αξιολογήσεων της προόδου για τα έτη για τα οποία δεν προβλέπονται ορόσημα. Επιπλέον, ο μεγάλος αριθμός δεικτών του προγράμματος Erasmus+ που είχαν ήδη επιτύχει τις τιμές-στόχο τους τρία χρόνια πριν από το τελικό τους ορόσημο υποδηλώνει ότι αυτές ενδεχομένως δεν ήταν αρκετά φιλόδοξες.

36

Τι συνιστούμε

Η Επιτροπή οφείλει:

- να προσδιορίσει δείκτες αντικτύπου προκειμένου να διευκολύνει την αξιολόγηση των μακροπρόθεσμων επιδόσεων των προγραμμάτων, η οποία θα μπορούσε μετέπειτα να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο των εκ των υστέρων αξιολογήσεων του ΠΔΠ 2021-2027, και να επικαιροποιήσει τις τιμές-στόχο για το Erasmus+ με βάση τα μέχρι τώρα επιτεύγματα και το εναπομένον διάστημα υλοποίησης·

- να αναφέρει στην εισαγωγική ενότητα «Concrete examples of achievements» (Συγκεκριμένα παραδείγματα επιτευγμάτων) των δηλώσεων επιδόσεων προγράμματος μόνο πραγματικά επιτεύγματα.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 3 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2025 είναι διαθέσιμο στον ***ιστότοπό*** *μας (****eca.europa.eu****).*

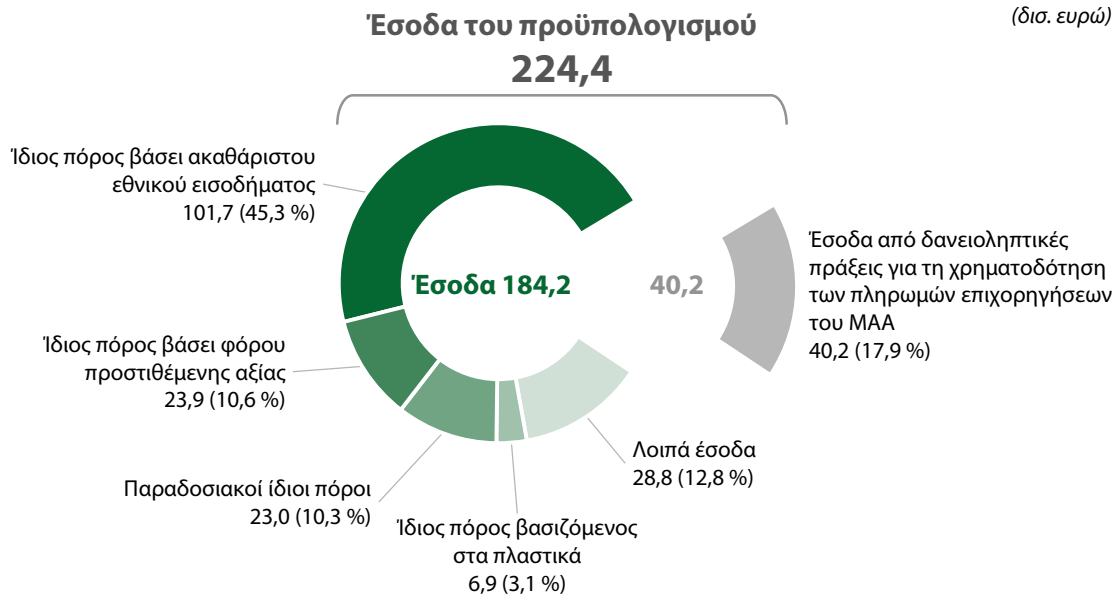
Έσοδα

224,4 δισ. ευρώ

Ο έλεγχός μας

Σχετικά με τα έσοδα, εξετάσαμε επιλεγμένα βασικά συστήματα δικλίδων που εφαρμόζονται για τη διαχείριση των ιδίων πόρων, καθώς και δείγμα πράξεων εσόδων. Στο ***γράφημα 13*** παρουσιάζονται σχηματικά τα έσοδα για το 2025.

Γράφημα 13 – Ανάλυση των εσόδων για το 2025(*)

(*) Το συνολικό ποσό των 224,4 δισεκατομμυρίων ευρώ αντιστοιχεί στα έσοδα της ΕΕ στις καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2025, που καταρτίστηκαν βάσει των αρχών της λογιστικής τροποποιημένης ταμειακής βάσης. Το ποσό των 202,5 δισεκατομμυρίων ευρώ που εμφανίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής επίδοσης του 2025 υπολογίστηκε βάσει της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση. Τα έσοδα από δανεισμό για τη χρηματοδότηση των πληρωμών επιχορηγήσεων του ΜΑΑ περιλαμβάνονται ως έσοδα με ειδικό προορισμό στις καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Σύμφωνα, όμως, με τους λογιστικούς κανόνες, δεν περιλαμβάνονται ως έσοδα στην κατάσταση χρηματοοικονομικής επίδοσης.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2025.

Το 2025, ο **ίδιος πόρος που εισέφεραν τα κράτη μέλη βάσει του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματός τους (ΑΕΕ)** αντιπροσώπευε το 45 % των εσόδων της ΕΕ, ενώ ο ίδιος πόρος βάσει του **φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)** το 11 %. Οι εισφορές αυτές υπολογίζονται βάσει μακροοικονομικών στατιστικών στοιχείων και εκτιμήσεων που παρέχουν τα κράτη μέλη. Οι **παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΙΠ)**, που συνίστανται σε δασμούς που εισπράττονται επί των εισαγωγών από τα κράτη μέλη για λογαριασμό της ΕΕ, προσέθεσαν ένα επιπλέον 10 % στα έσοδά της.

Ο ίδιος πόρος που βασίζεται στα **μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών (ίδιος πόρος που βασίζεται στα πλαστικά)** εξασφάλισε το 3 % των εσόδων της ΕΕ. Ο συγκεκριμένος πόρος υπολογίζεται με την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή στο βάρος των μη ανακυκλωμένων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που παράγονται σε κάθε κράτος μέλος.

Τα ποσά των δανείων για τη χρηματοδότηση των πληρωμών επιχορηγήσεων του ΜΑΑ αντιπροσώπευαν το 18 % των εσόδων του προϋπολογισμού της ΕΕ. Άλλες σημαντικές πηγές ήταν οι εισφορές και οι επιστροφές στο πλαίσιο συμφωνιών και προγραμμάτων της ΕΕ, που εξασφάλισαν το 13 % των εσόδων της. Σε αυτές περιλαμβάνονταν οι ανακτήσεις από τα κράτη μέλη στους τομείς «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες» και «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία», καθώς και οι εισφορές τρίτων χωρών σε προγράμματα και δραστηριότητες της ΕΕ.

Τι διαπιστώσαμε

Κανονικότητα των πράξεων

Ελεγχθέν ποσό	Περιείχε ουσιώδες σφάλμα;
224,4 δισ. ευρώ	Όχι, δεν περιείχε ουσιώδες σφάλμα το 2025

Εξέταση στοιχείων των συστημάτων εσωτερικών δικλίδων

Τα σχετικά με τα έσοδα συστήματα που εξετάσαμε ήταν σε γενικές γραμμές αποτελεσματικά. Ωστόσο, ορισμένα στοιχεία των συστημάτων δικλίδων για τη διαχείριση των επιφυλάξεων σχετικά με τον ΦΠΑ και των ανοικτών σημείων σχετικά με τους ΠΙΠ ήταν μερικώς αποτελεσματικά. Επιπλέον, η παροχή πληροφοριών όσον αφορά τις επιφυλάξεις σχετικά με το ΑΕΕ και η αναφορά στοιχείων σχετικά με τον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά, καθώς και ορισμένα στοιχεία των βασικών εσωτερικών δικλίδων για τους ΠΙΠ που αξιολογήσαμε σε τρία κράτη μέλη (Βέλγιο, Γερμανία και Ελλάδα), ήταν μερικώς αποτελεσματικά.

Λόγω της ολιγωρίας ορισμένων κρατών μελών να διευθετήσουν τις επιφυλάξεις σχετικά με το ΑΕΕ, όλες οι συνεισφορές βάσει του ΑΕΕ της τελευταίας 15ετίας αποτελούν ακόμη εν δυνάμει αντικείμενο προσαρμογών. Παράλληλα, η Επιτροπή χρησιμοποίησε σε περιορισμένο βαθμό το νομοθετικό εργαλείο, ήτοι τη δυνατότητα να επιβάλλει τόκους υπερημερίας, που έχει σχεδιαστεί ώστε να κινητροδοτούνται τα κράτη μέλη να διευθετούν ταχέως τις επιφυλάξεις σχετικά με το ΑΕΕ.

Η απλούστευση του συστήματος ΦΠΑ οδήγησε σε σημαντική μείωση των εκκρεμών επιφυλάξεων. Όσον αφορά τους ΠΙΠ, εξακολουθήσαμε να διαπιστώνουμε αδυναμίες στη διαχείριση και τη λογιστική μεταχείρισή τους από ορισμένα κράτη μέλη.

Τα στοιχεία των κρατών μελών για τα πλαστικά δεν είναι σύμφωνα σε όλα τα σημεία με τους ενωσιακούς κανόνες, ωστόσο η Επιτροπή διατυπώνει σχετικές επιφυλάξεις ώστε να διατηρήσει τα στοιχεία ανοικτά για πιθανές τροποποιήσεις.

Άλλα ζητήματα

Η σύσταση της Τελωνειακής Αρχής της ΕΕ βρίσκεται σε καλό δρόμο, ενώ οι κίνδυνοι για την ανάπτυξη του τελωνειακού κόμβου δεδομένων της ΕΕ δεν έχουν εξαλειφθεί. Ορισμένα κράτη μέλη καθυστερούν τη μετάβαση σε ένα ψηφιακό και διαλειτουργικό τελωνειακό περιβάλλον της ΕΕ.

Τι συνιστούμε

Στην πρόταση κανονισμού που θα καταθέσει σχετικά με την απόδοση του ιδίου πόρου που βασίζεται στο ΑΕΕ, η Επιτροπή οφείλει να αποσαφηνίσει τους κανόνες που αφορούν τους τόκους υπερημερίας ώστε να είναι μονοσήμαντοι και εξαντλητικοί, με στόχο οι εν λόγω τόκοι να επιβάλλονται όταν τα κράτη μέλη δεν παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 4 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2025 είναι διαθέσιμο στον ***ιστότοπό*** *μας (**eca.europa.eu**).*

Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία

Σύνολο: 24,5 δισ. ευρώ (13,9 % των δαπανών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ)

Ο έλεγχός μας

Τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του τομέα 1 του ΠΔΠ «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία» είναι ποικίλα και στοχεύουν στη χρηματοδότηση έργων που συμβάλλουν, μεταξύ άλλων, στην έρευνα και την καινοτομία, στην ανάπτυξη των ευρωπαϊκών υποδομών στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας, στην πρόοδο στους τομείς των επικοινωνιών, του ψηφιακού μετασχηματισμού και της ενιαίας αγοράς, καθώς και στη διαστημική πολιτική.

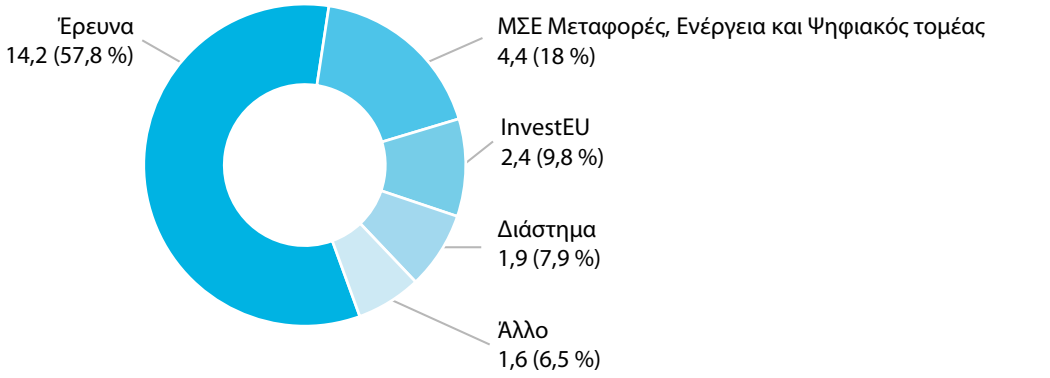
Τα κύρια προγράμματα έρευνας και καινοτομίας είναι το «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2021-2027 και το αντίστοιχο πρόγραμμα της προηγούμενης περιόδου, 2014-2020, το «Ορίζων 2020». Το 2025, στο «Ορίζων Ευρώπη» αναλογούσε ελαφρώς πάνω από το ήμισυ των πράξεων που ελέγξαμε στον τομέα της έρευνας.

Ο τομέας 1 του ΠΔΠ χρηματοδοτεί επίσης μεγάλα έργα υποδομών στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ), του InvestEU και των διαστημικών προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων του Galileo (του παγκόσμιου δορυφορικού συστήματος πλοήγησης της ΕΕ), της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υπέρθεσης για τη Γεωστατική Πλοήγηση (EGNOS) και του ευρωπαϊκού προγράμματος γεωσκόπησης Copernicus.

Στο ***γράφημα 14*** παρουσιάζονται σχηματικά οι κύριες δραστηριότητες και δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του συγκεκριμένου τομέα το 2025.

Γράφημα 14 – Πληρωμές στο πλαίσιο του τομέα 1 του ΠΔΠ το 2025

(δισ. ευρώ)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2025.

Για το 2025, στον τομέα αυτό, υποβάλαμε σε έλεγχο ποσό ύψους 22,5 δισεκατομμυρίων ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών για τα προγράμματα που εμπίπτουν στον εν προκειμένω τομέα βρίσκεται υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής. Οι υπόλοιπες δαπάνες εκτελούνται από κοινές επιχειρήσεις και αποκεντρωμένους οργανισμούς. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών έρευνας στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων» και του ΜΣΕ λαμβάνουν τη μορφή επιχορηγήσεων προς δικαιούχους από τον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα που συμμετέχουν σε έργα.

Η διαχείριση των διαστημικών προγραμμάτων είναι συνήθως έμμεση και ασκείται από ειδικούς για τον σκοπό αυτό φορείς υλοποίησης (όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος και ο Οργανισμός της ΕΕ για το διαστημικό πρόγραμμα), οι οποίοι τυγχάνουν επιστροφής δαπανών βάσει των ποσών που έχουν πράγματι δαπανήσει για τα προγράμματα. Τα χρηματοδοτικά μέσα (δηλαδή δάνεια, εγγυήσεις και επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου) στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU εκτελούνται κυρίως μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, που για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιούν, με τη σειρά τους, χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές.

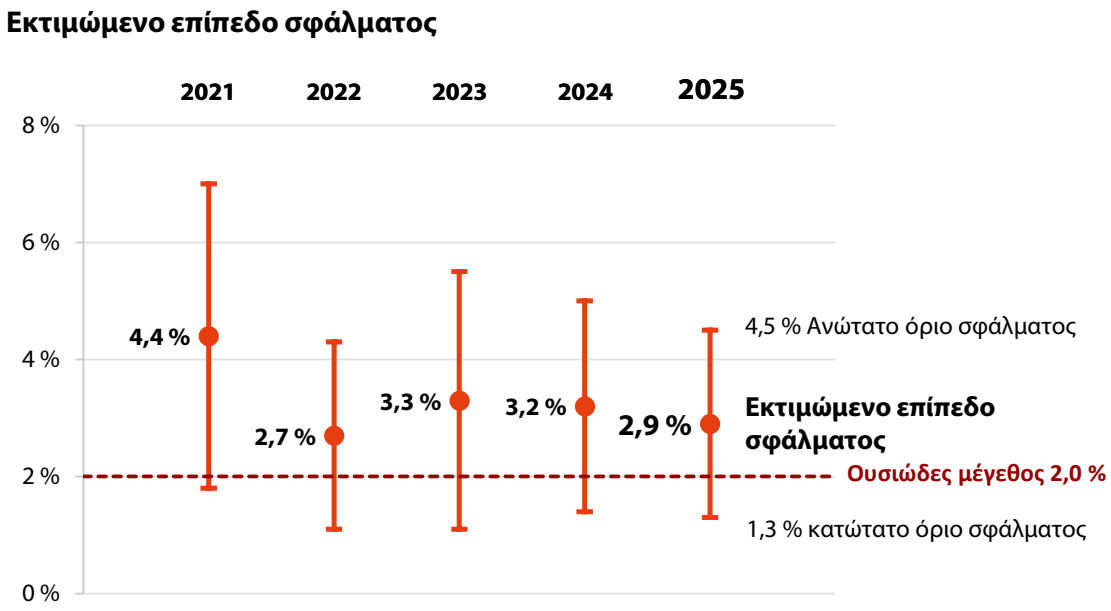
Τι διαπιστώσαμε

Κανονικότητα των πράξεων

Ελεγχθέν ποσό	Περιείχε ουσιώδες σφάλμα;	Εκτιμώμενο πιθανότερο επίπεδο σφάλματος
22,5 δισ. ευρώ	Ναι	2,9 % (έναντι 3,2 % το 2024)

Συνολικά, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος στον τομέα «Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία» είναι ουσιώδες. Το 2025, από τις 126 πράξεις που εξετάσαμε οι 37 (29 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των αποτελεσμάτων αυτών και των πρόσθετων σφαλμάτων που εντοπίσαμε σε πράξεις που είχαν εκτελέσει οι οργανισμοί και οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ, εκτιμάμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι στο 2,9 % (βλέπε ***γράφημα 15***). Χρόνο με τον χρόνο, στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργούμε στον συγκεκριμένο τομέα πολιτικής διαπιστώνουμε ποσοστά σφαλμάτων που υπερβαίνουν το όριο ουσιώδους μεγέθους. Αυτό υποδηλώνει τον επαναλαμβανόμενο κίνδυνο πραγματοποίησης πληρωμών υψηλότερων των οφειλόμενων προς τους δικαιούχους.

Γράφημα 15 – Εκτιμώμενη επίπτωση των ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων

Πηγή: ΕΕΣ.

Η έρευνα εξακολουθεί να αποτελεί πρόγραμμα δαπανών υψηλού κινδύνου. Εντοπίσαμε ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα σε 28 από τις 90 πράξεις που ελέγξαμε για τον συγκεκριμένο τομέα στο πλαίσιο του αντιπροσωπευτικού δείγματός μας (31 %). Πολλά από τα σφάλματα αυτά αφορούσαν τις δαπάνες προσωπικού. Όσον αφορά τις παρατυπίες στις δαπάνες, με τον έλεγχο δεν διαπιστώσαμε σημαντικές διαφορές μεταξύ του «Ορίζων 2020» και του «Ορίζων Ευρώπη», παρά τις απλουστεύσεις που εισήγαγε το δεύτερο προκειμένου να διευκολύνει τους δικαιούχους με τις δηλώσεις δαπανών.

Αναφορικά με την κατ' αποκοπή χρηματοδότηση στο πλαίσιο του «Ορίζων Ευρώπη», οι έλεγχοί μας δείχνουν ότι, στις τρεις περιπτώσεις που ελέγξαμε, οι προτεινόμενοι προϋπολογισμοί περιλάμβαναν υψηλές δαπάνες, ιδίως δαπάνες προσωπικού, όπως και ότι από τη διαθέσιμη τεκμηρίωση δεν προκύπτει ότι το ζήτημα αυτό εντοπίστηκε και αναλύθηκε από τους εμπειρογνώμονες που αξιολόγησαν τις προτάσεις. Επομένως, είναι υπαρκτός ο κίνδυνος οι προϋπολογισμοί των τριών ελεγχθεισών συμφωνιών επιχορήγησης να είναι διογκωμένοι. Σε δύο από τα έργα που ελέγξαμε, διαπιστώσαμε ότι οι ορισμοί των παραδοτέων ήταν ασαφείς και ότι, για ένα από αυτά, οι ενότητες εργασιών δεν υλοποιήθηκαν ικανοποιητικά. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ποσοτικοποιήσαμε το σφάλμα.

Για τα υπόλοιπα προγράμματα και δραστηριότητες, σφάλματα εντοπίσαμε σε πέντε από τις 36 πράξεις του δείγματός μας, και ήταν όλα τους ποσοτικοποιήσιμα.

Τα συστήματα δικλίδων της Επιτροπής για την πρόληψη της λογοκλοπής και της διπλής χρηματοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», ο κίνδυνος λογοκλοπής και διπλής χρηματοδότησης εξετάζεται συστηματικά κατά την αξιολόγηση των έργων. Σε επιχειρησιακό επίπεδο, για τη διενέργεια των εν λόγω ελέγχων, η Επιτροπή χρησιμοποιεί το SIMBA (SIMilarity-Based Analysis), ένα σύστημα που ανήκει στη Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΔ RTD). Θεωρούμε ότι το SIMBA είναι ένα ώριμο εργαλείο που υποβάλλεται σε συνεχή συντήρηση, το οποίο υποστηρίζει τη λήψη επιχειρησιακών αποφάσεων και, σε γενικές γραμμές, είναι κατάλληλο για τον επιδιωκόμενο σκοπό. Εντοπίσαμε ορισμένες αδυναμίες όπως η απουσία τεκμηρίωσης και επίσημης έγκρισης του επιλεγμένου κατώτατου ορίου που ενεργοποιεί τους ελέγχους παρακολούθησης, η διενέργεια περιττών επιπλέον εργασιών σχετικά με προτάσεις που δεν έλαβαν χρηματοδότηση, προβλήματα με την ιχνηλασιμότητα προηγούμενων ελέγχων και πιθανές στρεβλώσεις στη σύγκριση εγγράφων των οποίων η έκταση διέφερε σημαντικά.

Τι συνιστούμε

Η Επιτροπή οφείλει:

- να βελτιώσει το πλαίσιο δικλίδων για την κατ’ αποκοπή χρηματοδότηση στον τομέα της έρευνας· και
- να επισημοποιήσει τις διαδικασίες σχετικά με τους ελέγχους για λογοκλοπή και διπλή χρηματοδότηση (στο SIMBA).

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 5 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2025 είναι διαθέσιμο στον ***ιστότοπό*** *μας (**eca.europa.eu**).*

Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες

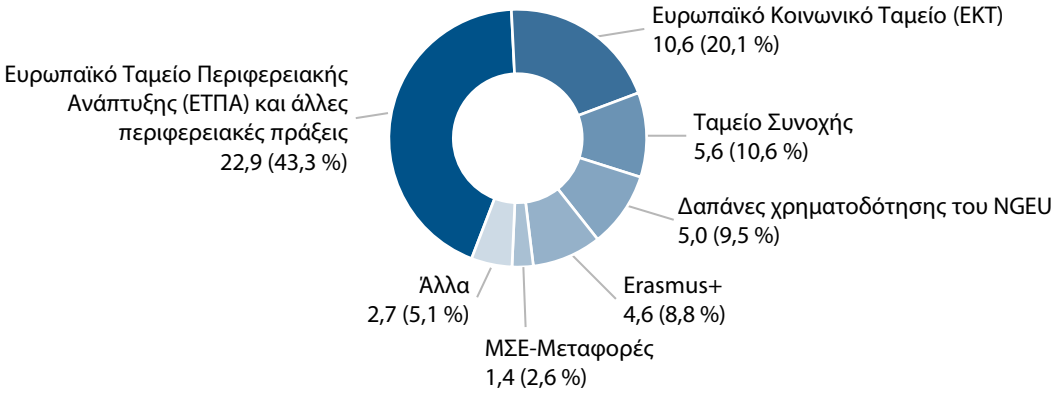
Σύνολο: 52,8 δισ. ευρώ (29,9 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ)

Ο έλεγχός μας

Οι δαπάνες του τομέα 2 του ΠΔΠ εστιάζουν στη μείωση των αναπτυξιακών ανισοτήτων μεταξύ των διάφορων κρατών μελών και περιφερειών της ΕΕ (υποτομέας 2α) και σε δράσεις για την υποστήριξη και την προάσπιση των αξιών της ΕΕ, ώστε να ενισχυθεί η ανθεκτικότητά της έναντι των τρεχουσών και των μελλοντικών προκλήσεων (υποτομέας 2β). Στο ***γράφημα 16*** παρουσιάζονται σχηματικά οι κύριες δραστηριότητες και δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του συγκεκριμένου τομέα το 2025.

Γράφημα 16 – Πληρωμές στο πλαίσιο του τομέα 2 του ΠΔΠ το 2025

(δισ. ευρώ)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2025.

Η διαχείριση και η εκτέλεση των ταμείων της πολιτικής συνοχής (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης / Ταμείο Συνοχής και Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) ασκείται από κοινού από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Ο τομέας 2 του ΠΔΠ καλύπτει επίσης την ενωσιακή χρηματοδότηση που χορηγείται στο πλαίσιο προγραμμάτων ή δράσεων, των οποίων η διαχείριση ασκείται είτε άμεσα από τις γενικές διευθύνσεις (ΓΔ) της Επιτροπής (μεταξύ άλλων, και μέσω εκτελεστικών οργανισμών της ΕΕ) είτε έμμεσα, με την υποστήριξη οργανισμών-εταίρων ή άλλων αρχών, όπως οι εθνικοί οργανισμοί του Erasmus+. Επιπλέον, περιλαμβάνει τις δαπάνες χρηματοδότησης του NGEU στο πλαίσιο προγραμμάτων που τελούν υπό τη διαχείριση υπεύθυνων για την πολιτική συνοχής γενικών διευθύνσεων (ΓΔ). Οι εν λόγω δαπάνες αποτέλεσαν πάνω από το ένα τέταρτο του πληθυσμού ελέγχου μας (μερίδιο σημαντικά μεγαλύτερο από ό,τι το 2024), δαπάνες οι οποίες είναι εγγενώς χαμηλού κινδύνου, και διαπιστώσαμε ότι ήταν νόμιμες και κανονικές.

Ελέγξαμε τις δαπάνες που έκανε δεκτές η Επιτροπή κατά τη διάρκεια του 2025 ώστε να περιληφθούν στους ετήσιους λογαριασμούς. Οι πληρωμές του 2025 που παρουσιάζονται στο γράφημα 17 περιλάμβαναν προπληρωμές, τις οποίες ελέγχουμε σε επόμενα έτη, μετά την εκκαθάρισή τους. Ως εκ τούτου, ο πληθυσμός ελέγχου μας για το 2025 ανήλθε σε 18,3 δισεκατομμύρια ευρώ και κατανέμεται σχεδόν ισομερώς μεταξύ των υποτομέων 2α και 2β του ΠΔΠ.

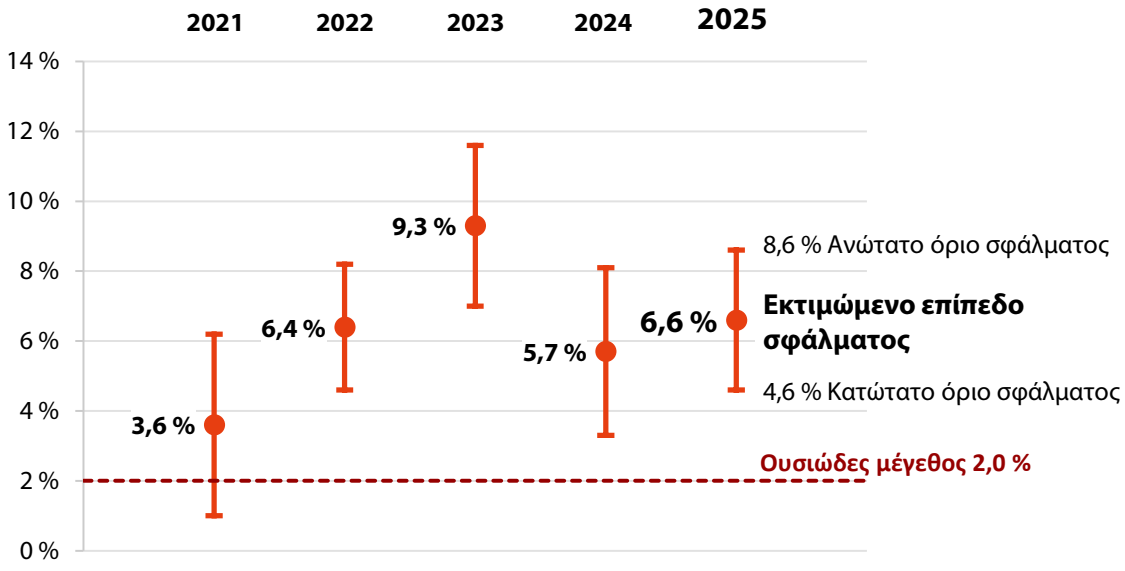
Τι διαπιστώσαμε

Ελεγχθέν ποσό	Περιείχε ουσιώδες σφάλμα;	Εκτιμώμενο πιθανότερο επίπεδο σφάλματος
18,3 δισ. ευρώ	Ναι	6,6 % (έναντι 5,7 % το 2024)

Για το έτος 2025, εκτιμούμε ότι το ποσοστό σφάλματος για τον τομέα 2 του ΠΔΠ ανέρχεται σε 6,6 %, ποσοστό που υπερβαίνει και πάλι το όριο ουσιώδους μεγέθους του 2 %. Η εκτίμηση αυτή βασίζεται στον έλεγχό μας επί 158 πράξεων, μεταξύ των οποίων εντοπίσαμε και ποσοτικοποιήσαμε 53 σφάλματα (έναντι 44 σφαλμάτων σε δείγμα 223 πράξεων το 2024).

Στο ***γράφημα 17*** παρουσιάζεται το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος για την περίοδο 2021-2025.

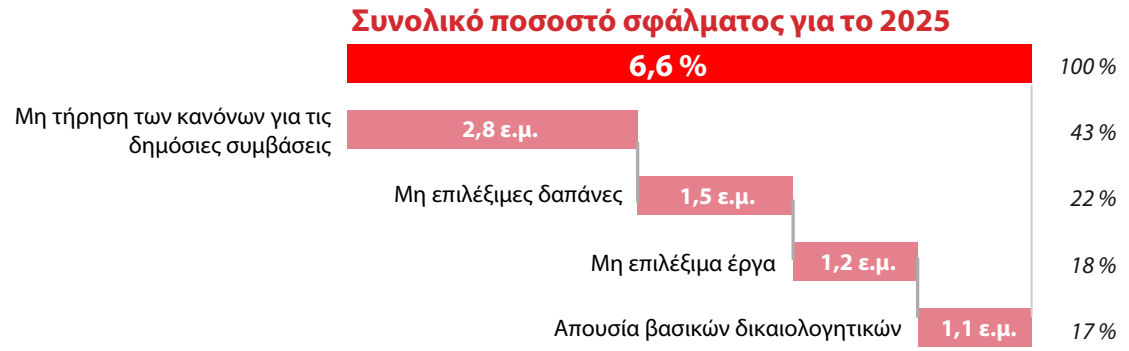
Γράφημα 17 – Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος

Πηγή: ΕΕΣ.

Στο *γράφημα 18* παρουσιάζονται τα επικρατέστερα είδη σφάλματος που εντοπίσαμε.

Γράφημα 18 – Επικρατέστερα είδη σφάλματος(*)

ε.μ.: εκατοστιαία/-ες μονάδα/-ες

(*) Δεν παρουσιάζονται όλα τα σφάλματα που εντοπίσαμε, διότι ορισμένες μεμονωμένες πράξεις περιείχαν περισσότερα είδη σφάλματος. Στις περιπτώσεις αυτές, για την εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος λαμβάνουμε υπόψη μόνο το σφάλμα με τη μεγαλύτερη οικονομική επίπτωση.

Πηγή: ΕΕΣ.

Συνοχή - Επιμερισμένη διαχείριση

Τα είδη σφάλματος που εντοπίσαμε συχνότερα αφορούσαν μη επιλέξιμες δαπάνες και μη επιλέξιμα έργα. Είκοσι ένα από τα 48 σφάλματα (44 %) που ποσοτικοποιήσαμε στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης ενέπιπταν σε μία από αυτές τις δύο κατηγορίες. Τα περισσότερα από αυτά αφορούσαν μη επιλέξιμες δαπάνες. Εντοπίσαμε επίσης ένα έργο που δεν ήταν επιλέξιμο για χρηματοδότηση από την ΕΕ.

Σύμφωνα με τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ), οι δικαιούχοι και οι αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές οφείλουν να εφαρμόζουν και να τηρούν συστήματα, διαδικασίες και τεκμηρίωση που εξασφαλίζουν επαρκή διαδρομή ελέγχου. Διαπιστώσαμε ότι για 14 από τις πράξεις που εξετάσαμε (29 % των σφαλμάτων που ποσοτικοποιήσαμε στο δείγμα πράξεων υπό επιμερισμένη διαχείριση), ούτε οι αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές ούτε οι δικαιούχοι μπορούσαν να μας παράσχουν έγγραφα τα οποία κρίναμε απαραίτητα για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τους όρους επιλεξιμότητας και τις λοιπές απαιτήσεις.

Εξήντα τέσσερις από τις πράξεις του δείγματος πράξεων υπό επιμερισμένη διαχείριση που εξετάσαμε αφορούσαν διαδικασίες σύναψης συμβάσεων. Σε 18 από αυτές, εντοπίσαμε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους ενωσιακούς ή τους εθνικούς κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις. Εξ αυτών των σφαλμάτων ποσοτικοποιήσαμε 13 σύμφωνα με την επικαιροποιημένη μεθοδολογία μας. Ένα είδος σφάλματος που εντοπίσαμε σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, τόσο στο πλαίσιο της επιμερισμένης όσο και της άμεσης διαχείρισης, οφειλόταν στην αποδοχή από τις αναθέτουσες αρχές ουσιωδών τροποποιήσεων που επέφερε ο ανάδοχος στην αρχική σύμβαση. Οι συμβάσεις επιτρέπεται να τροποποιούνται, αλλά πρέπει να τηρούνται οι οδηγίες της ΕΕ και οι εθνικοί κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων εντοπίσαμε και άλλα είδη σφάλματος.

Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους (ΕΑΚ) καθιερώθηκαν ως σημαντικό μέτρο απλούστευσης. Σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ, η μεθοδολογία στην οποία βασίζονται οι ΕΑΚ πρέπει να είναι δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη. Οι δικαιούχοι προσέφυγαν σε ΕΑΚ για να δηλώσουν δαπάνες για 65 πράξεις (ή για το 52 %) του δείγματος μας, εφαρμόζοντας είτε κατ' αποκοπή συντελεστές, είτε τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους, είτε συνδυασμό των δύο. Σε πέντε πράξεις του ΕΚΤ+ στις οποίες χρησιμοποιήθηκαν ΕΑΚ, είτε δεν μπορέσαμε να επιβεβαιώσουμε πού βασίστηκε ο κατ' αποκοπή συντελεστής ή το μοναδιαίο κόστος που εφαρμόστηκε είτε διαπιστώσαμε ότι δεν ήταν επικαιροποιημένα. Σε δύο από αυτές τις περιπτώσεις διαγνώσαμε περιττή πολυπλοκότητα, καθώς οι διαχειριστικές αρχές επέλεξαν να σχεδιάσουν δικές τους ΕΑΚ αντί να χρησιμοποιήσουν τις τυποποιημένες που προβλέπονται στον ΚΚΔ.

Ανθεκτικότητα και αξίες – υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής

Ποσοτικοποιήσαμε τέσσερα σφάλματα σε περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή είχε στηρίξει άμεσα έργα μέσω του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA), του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA) και της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης (ΓΔ EMPL) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Επιπλέον, εντοπίσαμε δύο ακόμη σφάλματα σε δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του Erasmus+.

Η αξιολόγηση από την Επιτροπή των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων των κρατών μελών το 2025

Σύμφωνα με την αξιολόγηση της Επιτροπής, το 2025 τα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων των κρατών μελών (διαχειριστικές αρχές / ενδιάμεσοι φορείς και αρχές ελέγχου) είτε δεν λειτούργησαν ικανοποιητικά είτε υπήρξαν εν μέρει μόνο αποτελεσματικά σε 72 επί συνόλου 617 προγραμμάτων υπό τη διαχείριση της ΓΔ REGIO και σε 41 επί συνόλου 384 προγραμμάτων υπό τη διαχείριση της ΓΔ EMPL. Σε αυτά περιλαμβάνονται προγράμματα τόσο της περιόδου 2014-2020 όσο και της περιόδου 2021-2027. Ως αποτέλεσμα, η Επιτροπή διατύπωσε επιφυλάξεις σχετικά με τα περισσότερα από τα εν λόγω προγράμματα στη δήλωση διασφάλισης για το 2025. Λαμβανομένων υπόψη των αποτελεσμάτων του ελέγχου της Επιτροπής και των δικών μας ευρημάτων, συμφωνούμε με το συμπέρασμά της ότι τα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων δεν λειτούργησαν αποτελεσματικά σε όλα τα κράτη μέλη.

Τα προγράμματα Interreg αποσκοπούν στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ. Δεδομένου ότι στα προγράμματα αυτά συμμετέχουν περισσότερες από μία χώρες, οι παράγοντες κινδύνου που συνδέονται με τη διαχείρισή τους διαφέρουν από εκείνους των άλλων προγραμμάτων υπό επιμερισμένη διαχείριση. Παρόλο που η Επιτροπή θεωρεί τα προγράμματα αυτά χαμηλού κινδύνου, σε 12 έργα Interreg που ελέγξαμε εντοπίσαμε επτά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης. Ως εκ τούτου, δεν επιβεβαιώνουμε την εκτίμηση της Επιτροπής σχετικά με το επίπεδο κινδύνου των προγραμμάτων αυτών.

Κλείσιμο προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020 και υλοποίηση προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027

Μέχρι το τέλος Μαΐου του 2025, οπότε έληγε η αρχική προθεσμία για το κλείσιμο των προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020 (προ του κανονισμού STEP), η Επιτροπή είχε κάνει δεκτούς τους τελευταίους λογαριασμούς και τις τελικές εκθέσεις υλοποίησης 93 προγραμμάτων. Για τα υπόλοιπα 348, τα κράτη μέλη έκαναν χρήση της παράτασης της προθεσμίας υποβολής που χορηγήθηκε με τον κανονισμό STEP. Η Επιτροπή ελέγχει βάσει εγγράφων τους τελικούς φακέλους διασφάλισης που της υποβάλλουν οι εθνικές αρχές στο τέλος της περιόδου προγραμματισμού. Στο δείγμα μας των 16 προγραμμάτων της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020, εντοπίσαμε

τρεις περιπτώσεις στις οποίες εκκρεμούσαν ευρήματα από ελέγχους που είχαμε ολοκληρώσει, αλλά για τους οποίους η Επιτροπή δεν είχε ακόμη περατώσει τις διαδικασίες νομιμότητας και κανονικότητας. Ως εκ τούτου, οι οριστικοί λογαριασμοί που έκανε δεκτούς η Επιτροπή ενδέχεται ακόμη να αποτελέσουν αντικείμενο διορθώσεων.

Για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, η υλοποίηση προχώρησε με βραδύτερο ρυθμό από ό,τι είχε αρχικά προβλεφθεί. Ο βραδύς ρυθμός απορρόφησης ενδέχεται να εντείνει την πίεση που ασκείται στα κράτη μέλη να απορροφήσουν τα διαθέσιμα κονδύλια καθώς πλησιάζει το τέλος της περιόδου προγραμματισμού και να μειώσει την αποτελεσματικότητα των ελέγχων που διενεργούν οι διαχειριστικές αρχές και οι αρχές ελέγχου.

Τι συνιστούμε

Όσον αφορά τις επιλογές απλουστευμένου κόστους, η Επιτροπή οφείλει:

- να προωθήσει τη χρήση από τις διαχειριστικές αρχές των έτοιμων προς χρήση (τυποποιημένων) επιλογών απλουστευμένου κόστους που προβλέπονται στον ΚΚΔ και στους σχετικούς κανονισμούς για τα επιμέρους ταμεία·

- να υπενθυμίσει στις διαχειριστικές αρχές ότι πρέπει να διατηρούν τα έγγραφα που τεκμηριώνουν τις επιλογές απλουστευμένου κόστους και παραμένουν σε ισχύ από προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού, και να τα επικαιροποιούν καταλλήλως· και

- να υποστηρίξει περαιτέρω τα κράτη μέλη ώστε να βελτιώσουν τις γνώσεις τους σχετικά με τις επιλογές απλουστευμένου κόστους, ενθαρρύνοντας την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των διαχειριστικών αρχών όσον αφορά τον καθορισμό και την εφαρμογή επιλογών απλουστευμένου κόστους, με ιδιαίτερη έμφαση στην ελαχιστοποίηση της πολυπλοκότητας για τους δικαιούχους και τους τελικούς αποδέκτες.

Όσον αφορά τα προγράμματα Interreg, η Επιτροπή οφείλει να επανεξετάσει την εκτίμηση κινδύνου και, κατά περίπτωση, να την επικαιροποιήσει, λαμβάνοντας υπόψη τα σφάλματα που εντοπίσαμε φέτος και τα αποτελέσματα των δικών της ελεγκτικών εργασιών, και να ενεργήσει αναλόγως.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 6 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2025 είναι διαθέσιμο στον ***ιστότοπό*** *μας (**eca.europa.eu**).*

Φυσικοί πόροι

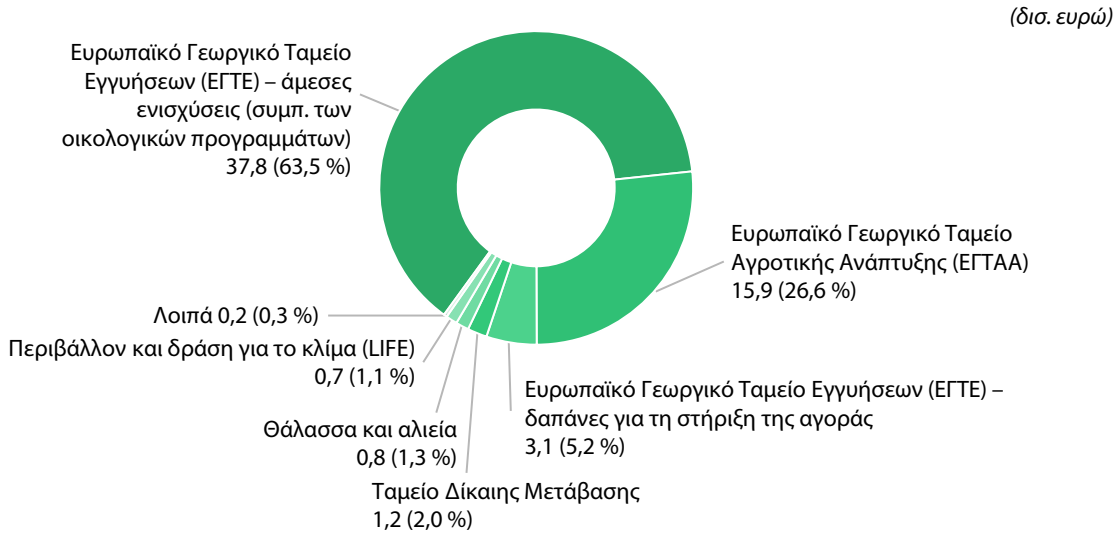
Σύνολο: 59,6 δισ. ευρώ (33,8 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ)

Ο έλεγχός μας

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται τα ευρήματά μας για τον τομέα 3 του ΠΔΠ, που φέρει τον τίτλο «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον». Στο ***γράφημα 19*** παρουσιάζονται σχηματικά οι κύριες δραστηριότητες και δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του συγκεκριμένου τομέα το 2025.

Γράφημα 19 – Πληρωμές στο πλαίσιο του τομέα 3 του ΠΔΠ το 2025

(δισ. ευρώ)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2025.

Το 2025, το μεγαλύτερο μέρος (95,3 %) των ενωσιακών δαπανών στον τομέα 3 του ΠΔΠ αφορούσε την κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ). Τρεις είναι οι γενικοί στόχοι της ΚΓΠ για την περίοδο 2023-2027:

- προώθηση ενός έξυπνου, ανταγωνιστικού, ανθεκτικού και διαφοροποιημένου γεωργικού τομέα που θα διασφαλίζει μακροπρόθεσμα την επισιτιστική ασφάλεια,
- υποστήριξη και ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας, και της δράσης για το κλίμα,
- ενίσχυση του κοινωνικοοικονομικού ιστού των αγροτικών περιοχών.

Ο τομέας 3 του ΠΔΠ καλύπτει επίσης:

- το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ), το οποίο στηρίζει τις περιφέρειες και τα άτομα που επηρεάζονται δυσμενώς από τη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα·

- τις δαπάνες στο πλαίσιο της θαλάσσιας και αλιευτικής πολιτικής που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ), το οποίο εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Γενικής Διεύθυνσης Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας (ΓΔ MARE)· και
- το πρόγραμμα LIFE για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα, υπό την αρμοδιότητα των Γενικών Διευθύνσεων Περιβάλλοντος (ΓΔ ENV), Δράσης για το Κλίμα (ΓΔ CLIMA) και Ενέργειας (ΓΔ ENER).

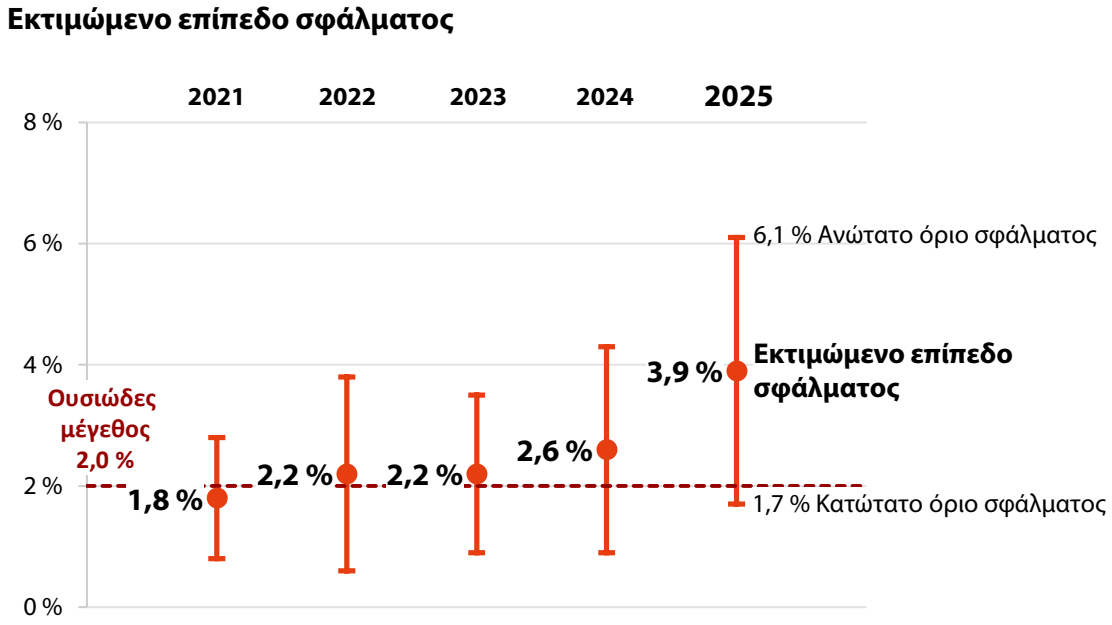
Τι διαπιστώσαμε

Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών επί πράξεων

Ελεγχθέν ποσό	Περιείχε ουσιώδες σφάλμα;	Εκτιμώμενο πιθανότερο επίπεδο σφάλματος
58,3 δισ. ευρώ	Ναι	3,9 % (έναντι 2,6 % το 2024)

Από τις 228 πράξεις που εξετάσαμε, οι 46 (20 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 36 σφαλμάτων που ποσοτικοποιήσαμε, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος τοποθετείται στο 3,9 %. Βλέπε *γράφημα 20*.

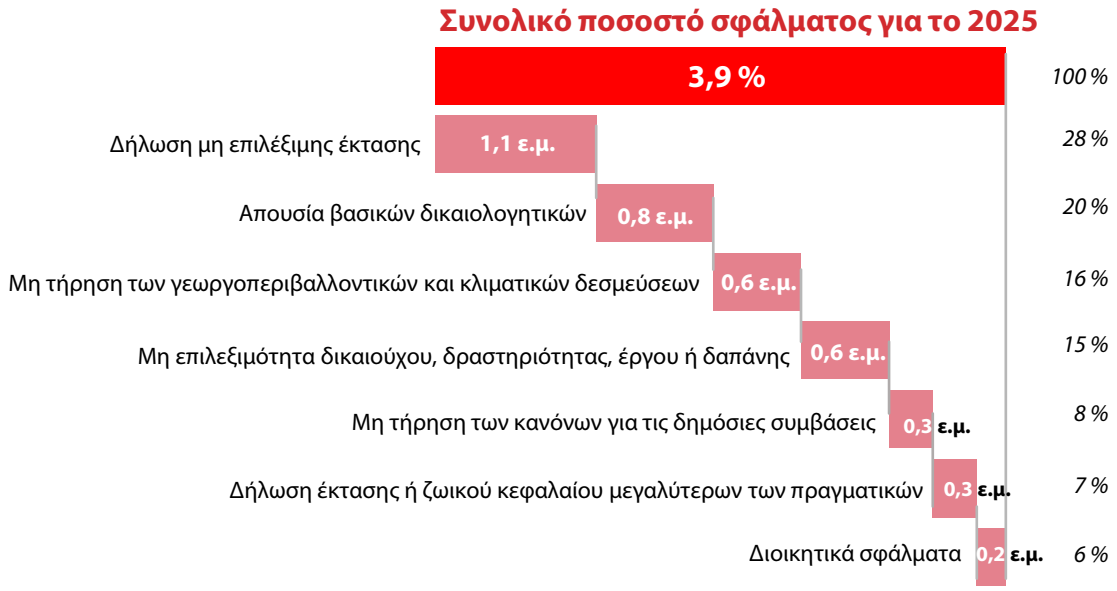
Γράφημα 20 – Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών που διενεργήσαμε επί των πράξεων

Πηγή: ΕΕΣ.

Στο *γράφημα 21* αναλύεται το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος για το 2025, ανά κατηγορία σφάλματος.

Γράφημα 21 – Μεγάλο μέρος του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος σχετίζεται με τη δήλωση μη επιλέξιμων εκτάσεων

ε.μ.: εκατοστιαία/-ες μονάδα/-ες

Πηγή: ΕΕΣ.

Τα αποτελέσματα στα οποία καταλήξαμε υποδηλώνουν ότι το επίπεδο σφάλματος ήταν χαμηλότερο για τις άμεσες ενισχύσεις (με εξαίρεση τα οικολογικά προγράμματα), οι οποίες αντιστοιχούσαν σε περισσότερο από το μισό των δαπανών της ΚΓΠ και στο 49 % των δαπανών υπό τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ, από ό,τι για τους υπόλοιπους τομείς δαπανών στο σύνολό τους (οικολογικά προγράμματα, αγροτική ανάπτυξη, μέτρα στήριξης της αγοράς, ΤΔΜ, πολιτική για τη θάλασσα και την αλιεία, και περιβάλλον και δράση για το κλίμα), οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 51 % των δαπανών.

Άμεσες ενισχύσεις

Στις 63 πράξεις από τον τομέα των άμεσων ενισχύσεων (με εξαίρεση τα οικολογικά προγράμματα) που αφορούσαν οι ελεγκτικές δοκιμασίες, εντοπίσαμε οκτώ ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα. Πέντε από αυτά ανάγονταν σε ήσσονος σημασίας δηλώσεις έκτασης ή αριθμού ζώων μεγαλύτερων των πραγματικών, δύο σε δήλωση μη επιλέξιμων εκτάσεων και ένα σε εσφαλμένο υπολογισμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης.

Στις 40 πράξεις από τον τομέα των οικολογικών προγραμμάτων, εντοπίσαμε εννέα ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα. Τρία από αυτά σχετίζονταν με δήλωση έκτασης που δεν ήταν επιλέξιμη λόγω απουσίας στοιχείων που να αποδεικνύουν ότι ο δικαιούχος την κατείχε νόμιμα. Επιπλέον, εντοπίσαμε δύο σφάλματα που ανάγονταν στην απουσία υποχρεωτικής τεκμηρίωσης, δύο που οφείλονταν στη μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις χρηματοδότησης και δύο ακόμη που απέρρεαν από τη δήλωση έκτασης μεγαλύτερης από την πραγματική.

Αγροτική ανάπτυξη, μέτρα στήριξης της αγοράς και λοιποί τομείς πολιτικής

Ακολουθεί κατάλογος των πράξεων που εξετάσαμε και των σφαλμάτων που ποσοτικοποιήσαμε:

- Από τις 52 πράξεις του τομέα της αγροτικής ανάπτυξης που συνδέονταν με την έκταση ή τον αριθμό των ζώων και επί των οποίων πραγματοποιήσαμε ελεγκτικές δοκιμασίες, οι 6 περιείχαν ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα. Σε αυτά περιλαμβάνονταν τρεις δηλώσεις έκτασης μεγαλύτερης από την πραγματική, δύο περιπτώσεις μη τήρησης γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών δεσμεύσεων και μία περίπτωση απουσίας αποδείξεων περί νόμιμης κατοχής γης.

- Εξετάσαμε 53 πληρωμές ενισχύσεων αγροτικής ανάπτυξης σε επενδυτικά έργα, όπως επενδύσεις σε φυσικά περιουσιακά στοιχεία, σε βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών και σε δασική ανάπτυξη. Από τις 53 πληρωμές, οι 8 αφορούσαν την ΚΓΠ 2023-2027 και οι 45 την ΚΓΠ 2014-2022. Ποσοτικοποιήσαμε τα σφάλματα σε οκτώ πληρωμές, μία της ΚΓΠ 2023-2027 και επτά της ΚΓΠ 2014-2022. Οι πληρωμές περιλάμβαναν ένα ή περισσότερα σφάλματα που οφείλονταν σε δηλώσεις μη επιλέξιμων δαπανών ή δραστηριοτήτων, σε μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων ή σε εσφαλμένο υπολογισμό του ποσοστού στήριξης.

- Στις 12 πράξεις από τον τομέα των μέτρων στήριξης της αγοράς, εντοπίσαμε ένα ποσοτικοποιήσιμο σφάλμα, που αφορούσε τη δήλωση έκτασης μεγαλύτερης από την πραγματική σε μια περίπτωση αναφύτευσης αμπελώνα.

- Όσον αφορά άλλες πολιτικές πέραν της ΚΓΠ, μεταξύ των οκτώ πράξεων που ελέγξαμε εντοπίσαμε τέσσερα ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα. Τρία από αυτά αφορούσαν μη επιλέξιμες δαπάνες σε έργα που προγράμματος LIFE και ένα την υπερεκτίμηση της συνεισφοράς σε είδος ενός δικαιούχου σε έργο του ΤΔΜ.

Επισκόπηση των εκθέσεων επιδόσεων στο πλαίσιο της ΚΓΠ 2023-2027

Εξετάσαμε την προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά την παροχή διασφάλισης σχετικά με την ακρίβεια των ετήσιων εκθέσεων επιδόσεων των οργανισμών πληρωμών για το οικονομικό έτος 2024. Επιλέξαμε 10 οργανισμούς πληρωμών από εννέα κράτη μέλη και εξετάσαμε τους βασικούς ελέγχους που διενήργησαν οι οργανισμοί πιστοποίησής τους και η Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλίσουν την ακρίβεια των δεδομένων σχετικά με τις επιδόσεις τους.

Συνολικά, δεν εντοπίσαμε ζητήματα με τη διασφάλιση που παρασχέθηκε για 8 από τους 10 οργανισμούς πληρωμών που κάλυψε η επισκόπησή μας. Όσον αφορά τη Γαλλία και τη Γερμανία, με τις εργασίες μας επιβεβαιώσαμε ότι οι καθυστερήσεις στη διαβίβαση δεδομένων επηρέαζαν δυσμενώς την ικανότητα των οργανισμών πιστοποίησης να επαληθεύουν τα αριθμητικά στοιχεία και, ως εκ τούτου, να παρέχουν διασφάλιση σχετικά με την ακρίβεια ορισμένων από τις αναφερόμενες πληροφορίες. Σημειώνουμε ότι από το οικονομικό έτος 2025 η διαδικασία εκκαθάρισης επιδόσεων σταμάτησε να εφαρμόζεται.

Τι συνιστούμε

Η Επιτροπή οφείλει να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη, ώστε να βελτιωθούν τα εθνικά συστήματα δικλίδων που διασφαλίζουν ότι οι δηλούμενες εκτάσεις βρίσκονται στη νόμιμη κατοχή των δικαιούχων.

Πηγή: ΕΕΣ.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 7 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2025 είναι διαθέσιμο στον ***ιστότοπό*** *μας (****eca.europa.eu****).*

Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων, Ασφάλεια και άμυνα

Σύνολο: 5,7 δισ. ευρώ (3,3 % των δαπανών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ)

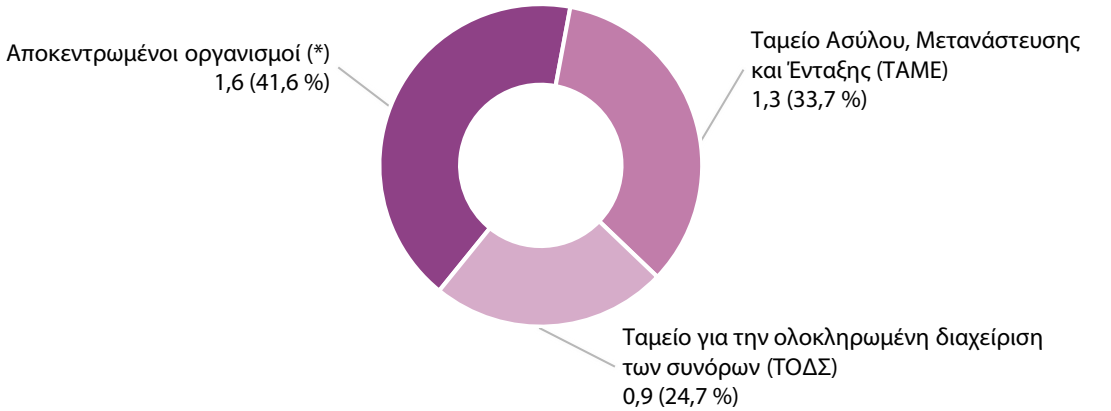
Ο έλεγχός μας

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται τα ευρήματά μας για τους τομείς 4 και 5 του ΠΔΠ, που φέρουν τους τίτλους «Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων» και «Ασφάλεια και άμυνα», αντίστοιχα. Στο ***γράφημα 22*** και στο ***γράφημα 23*** παρουσιάζονται σχηματικά οι κύριες δραστηριότητες και δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των συγκεκριμένων τομέων το 2025.

Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων

Γράφημα 22 – Πληρωμές στο πλαίσιο του τομέα 4 του ΠΔΠ το 2025

(δισ. ευρώ)

(*) Στοιχεία για τις πληρωμές προς τους αποκεντρωμένους οργανισμούς παραθέτουμε στην ετήσια έκθεσή μας σχετικά με τους οργανισμούς της ΕΕ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2025.

Οι δαπάνες στο πλαίσιο του τομέα 4 επικεντρώνονται στη στήριξη των εθνικών αρχών που δέχονται αιτούντες άσυλο και μετανάστες αμέσως μετά την άφιξή τους, την ανάπτυξη κοινής πολιτικής για το άσυλο και τη μετανάστευση και τη διασφάλιση αποτελεσματικών επιστροφών.

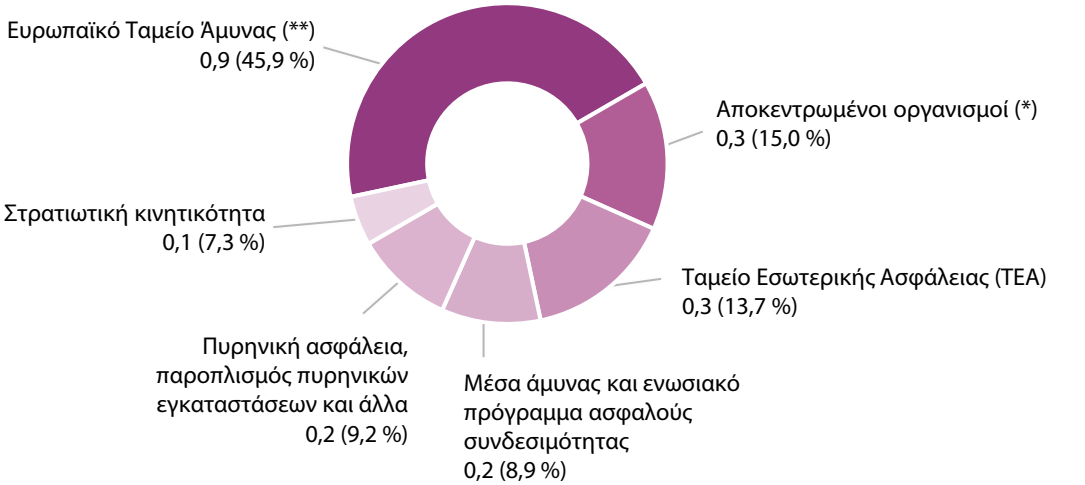
Σημαντικό μέρος των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν το 2025 αφορούσαν το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΤΑΜΕ) και το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ) του Ταμείου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων υπό το ΠΔΠ 2021-2027. Το ΤΑΜΕ και το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας – Μέσο για τα σύνορα και τις θεωρήσεις (ΤΕΑ-Σύνορα και Θεωρήσεις) υπό το ΠΔΠ 2014-2020 βρίσκονται σε διαδικασία κλεισίματος.

Ένα άλλο σημαντικό πεδίο δαπανών για τον τομέα 4 του ΠΔΠ είναι η χρηματοδότηση αποκεντρωμένων οργανισμών [του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex), του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA) και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA)].

Ασφάλεια και άμυνα

Γράφημα 23 – Πληρωμές στο πλαίσιο του τομέα 5 του ΠΔΠ το 2025

(δισ. ευρώ)

(*) Στοιχεία για τις πληρωμές προς τους αποκεντρωμένους οργανισμούς παραθέτουμε στην ετήσια έκθεσή μας σχετικά με τους οργανισμούς της ΕΕ.

(**) Πρόκειται για τομέα δαπανών που περιλαμβάνει χρηματοδότηση έργων από διάφορα ταμεία (Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας, ευρωπαϊκό πρόγραμμα βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας και κανονισμός για τη στήριξη της παραγωγής πυρομαχικών).

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2025.

Οι δαπάνες στο πλαίσιο του τομέα 5 καλύπτουν προγράμματα που ενισχύουν την ασφάλεια και την προστασία των Ευρωπαίων πολιτών, βελτιώνοντας τις αμυντικές ικανότητες της ΕΕ και παρέχοντας εργαλεία αντιμετώπισης κρίσεων.

- Η συνιστώσα «ασφάλεια» περιλαμβάνει τη χρηματοδότηση από το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ) για την περίοδο 2021-2027 και το κλείσιμο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας-Αστυνομική Συνεργασία (ΤΕΑ-ΑΣ) για την περίοδο 2014-2020. Περιλαμβάνει επίσης χρηματοδότηση για τον παροπλισμό πυρηνικών εγκαταστάσεων στη Βουλγαρία, τη Λιθουανία και τη Σλοβακία, καθώς και χρηματοδότηση για αποκεντρωμένους οργανισμούς της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας.

- Η συνιστώσα «άμυνα» καλύπτει το ευρωπαϊκό πρόγραμμα βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας, τον κανονισμό για τη στήριξη της παραγωγής πυρομαχικών και τον κανονισμό για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας μέσω κοινών προμηθειών, τα οποία στηρίζουν συνεργατικά έργα στον τομέα της άμυνας σε όλα τα στάδια έρευνας και ανάπτυξης, και βρίσκονται υπό τη διαχείριση της Γενικής Διεύθυνσης Αμυντικής Βιομηχανίας και Διαστήματος (ΓΔ DEFIS) της Επιτροπής. Η εν λόγω συνιστώσα στηρίζει επίσης τη στρατιωτική κινητικότητα μέσω ειδικού προϋπολογισμού στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» που αφορά την αναπροσαρμογή τμημάτων του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, ώστε αυτά να εξυπηρετούν διττό σκοπό, πολιτικό και στρατιωτικό.

Τι διαπιστώσαμε

Κανονικότητα των πράξεων

Από τις 28 πράξεις που εξετάσαμε, οι 14 περιείχαν σφάλμα. Ποσοτικοποιήσαμε 9 σφάλματα με χρηματοοικονομική επίπτωση στα ποσά που καταλογίστηκαν στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Τα σφάλματα αυτά συνδέονταν με αδυναμίες στις διαδικασίες έγκρισης των επιχορηγήσεων και πλημμελή τροποποίηση συμβάσεων ή συμφωνιών επιχορήγησης, καθώς και άλλα είδη μη επιλέξιμων δαπανών.

Επισημάναμε επίσης 17 περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις κείμενες νομικές και δημοσιονομικές διατάξεις χωρίς ωστόσο επίπτωση στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Επρόκειτο, παραδείγματος χάριν, για ανεπαρκή διαδρομή ελέγχου, απουσία στοιχείων που να αποδεικνύουν την ύπαρξη μέτρων για αποτροπή των συγκρούσεων συμφερόντων και αδυναμίες στον σχεδιασμό των κατ’ αποκοπή επιχορηγήσεων.

Εξέταση στοιχείων των συστημάτων εσωτερικών δικλίδων

Οι τρεις αρχές ελέγχου που εξετάσαμε (στη Βουλγαρία, την Τσεχία και τη Γαλλία) είχαν αναπτύξει και εφάρμοζαν επαρκώς ποιοτικές και αναλυτικές διαδικασίες για την παρουσίαση των εργασιών τους στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου. Γενικά, διαπιστώσαμε ότι οι αρχές ελέγχου είχαν ενεργήσει βάσει λεπτομερών προγραμμάτων ελέγχου και είχαν χρησιμοποιήσει καταλόγους ελέγχου για να υποστηρίξουν τα συμπεράσματά τους. Ωστόσο, εντοπίσαμε μία περίπτωση αδυναμίας σε μία αρχή ελέγχου, η οποία συνίστατο στην απουσία δικαιολογητικών που να τεκμηριώνουν μέρος των ελεγχθεισών δαπανών.

Αξιολογήσαμε επίσης τις ενέργειες της Επιτροπής για την επαλήθευση της επιλεξιμότητας των δαπανών αναφορικά με δύο κράτη μέλη, κατά το κλείσιμο της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020. Εντοπίσαμε αδυναμία στο κλείσιμο του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς η Επιτροπή δεν απέκλεισε από την απόφαση εκκαθάρισης ποσό που, όπως είχαμε ήδη διαπιστώσει, δεν ήταν επιλέξιμο.

Τι συνιστούμε

Η Επιτροπή οφείλει:

- να λάβει μέτρα για την καλύτερη ενημέρωση των διαχειριστικών αρχών των κρατών μελών ως προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν σε ό,τι αφορά τη διάθεση των επιχορηγήσεων και την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων· και

- για έργα υπό άμεση διαχείριση, να προβεί σε επισκόπηση και, κατά περίπτωση, να ενισχύσει τους ελέγχους τόσο των μέτρων που έχουν λάβει οι δικαιούχοι προκειμένου να επιβεβαιώνουν την απουσία σύγκρουσης συμφερόντων, όσο και της τήρησης των εθνικών και των ενωσιακών κανόνων για την τροποποίηση των δημόσιων συμβάσεων και της διατήρησης επαρκούς τεκμηρίωσης προς υποστήριξη των δηλούμενων δαπανών.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 8 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2025 είναι διαθέσιμο στον ***ιστότοπό*** *μας (**eca.europa.eu**).*

Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος

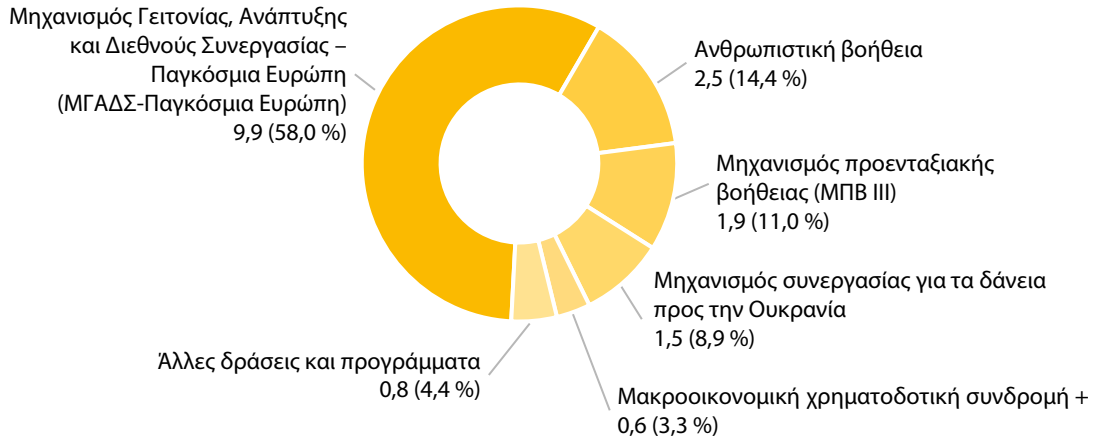
Σύνολο: 17,2 δισ. ευρώ (9,7 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ)

Ο έλεγχός μας

Οι δαπάνες στο πλαίσιο του τομέα 6 του ΠΔΠ περιλαμβάνουν διάφορα χρηματοδοτικά μέσα, με σημαντικότερα τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας - Παγκόσμια Ευρώπη (ΜΓΑΔΣ - Παγκόσμια Ευρώπη), τον προϋπολογισμό ανθρωπιστικής βοήθειας και τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας. Στο ***γράφημα 24*** παρουσιάζονται σχηματικά οι κύριες δραστηριότητες και δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του συγκεκριμένου τομέα το 2025.

Γράφημα 24 – Πληρωμές στο πλαίσιο του τομέα 6 του ΠΔΠ το 2025

(δισ. ευρώ)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2025.

Γενικός στόχος του ΜΓΑΔΣ - Παγκόσμια Ευρώπη είναι η προάσπιση και η προαγωγή των αξιών, των αρχών και των θεμελιωδών συμφερόντων της ΕΕ σε παγκόσμια κλίμακα και η προώθηση της πολυμέρειας και των ισχυρότερων εταιρικών σχέσεων με τρίτες χώρες. Η ΕΕ παρέχει επίσης ανθρωπιστική βοήθεια ανάλογα με τις ανάγκες όσων πλήττονται από ανθρωπογενείς καταστροφές και φυσικούς κινδύνους, με ιδιαίτερη έμφαση στους περισσότερο ευάλωτους.

Ο στόχος του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας είναι η στήριξη των δικαιούχων χωρών, ώστε να υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν τις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για την ευθυγράμμισή τους με τις αξίες της ΕΕ ενόψει πιθανής ένταξης, κάτι που με τη σειρά του συμβάλλει στη σταθερότητα, την ασφάλεια και την ευημερία τους.

Για πρώτη φορά το 2025, ο τομέας 6 περιλάμβανε πληρωμές που σχετίζονταν με τον μηχανισμό συνεργασίας για τα δάνεια προς την Ουκρανία (ΜΣΔΟ). Ο ΜΣΔΟ χρησιμοποιεί έσοδα από ακινητοποιημένα κρατικά περιουσιακά στοιχεία της Ρωσίας για την εξυπηρέτηση και την αποπληρωμή δανείων της ΕΕ και της G7 που χορηγούνται στην Ουκρανία στο πλαίσιο της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής.

Οι γενικές διευθύνσεις (ΓΔ) και υπηρεσίες που υλοποίησαν κατά κύριο λόγο την εξωτερική δράση της ΕΕ το 2025 ήταν η Γενική Διεύθυνση Διεθνών Εταιρικών Σχέσεων (ΓΔ INTPA), η Γενική Διεύθυνση Διεύρυνσης και Ανατολικής Γειτονίας (ΓΔ ENEST), η Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Πολιτικής Προστασίας και Επιχειρήσεων Ανθρωπιστικής Βοήθειας (ΓΔ ECHO), η Γενική Διεύθυνση Μέσης Ανατολής, Βόρειας Αφρικής και Περσικού Κόλπου (ΓΔ MENA) και η Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής (FPI).

Το 2025, οι πληρωμές για τον τομέα «Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος» ανήλθαν σε 17,2 δισεκατομμύρια ευρώ (προχρηματοδότηση, ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές). Οι εκταμιεύσεις έγιναν διά διαφόρων μέσων και μεθόδων, όπως συμβάσεις εργασιών/προμηθειών/υπηρεσιών, επιχορηγήσεις, ειδικά δάνεια, εγγυήσεις δανείων και χρηματοδοτική στήριξη, δημοσιονομική στήριξη και άλλες στοχευμένες μορφές δημοσιονομικής βοήθειας προς τρίτες χώρες.

Τι διαπιστώσαμε

Κανονικότητα των πράξεων

Ελεγχθέν ποσό	Περιείχε ουσιώδες σφάλμα;	Εκτιμώμενο πιθανότερο επίπεδο σφάλματος
12,5 δισ. ευρώ	Ναι	2,5 % (έναντι 4,9 % το 2024)

Από τις 138 πράξεις που εξετάσαμε, οι 52 (37,7 %) περιείχαν σφάλματα. Βάσει των 43 σφαλμάτων που ποσοτικοποιήσαμε, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος τοποθετείται στο 2,5 %.

Οι πληρωμές που αφορούσαν τον ΜΣΔΟ ανήλθαν σε 1,53 δισεκατομμύρια ευρώ (12 % του πληθυσμού ελέγχου μας). Πρόκειται για προσωρινό μέσο και οι σχετικές πράξεις (καταβολή απροσδόκητων κερδών στην Ουκρανία) διαφέρουν θεμελιωδώς από τον υπόλοιπο πληθυσμό που υποβάλαμε σε έλεγχο στο πλαίσιο του συγκεκριμένου τομέα. Ελέγξαμε δύο πράξεις που αφορούσαν τον ΜΣΔΟ, συνολικής αξίας 1,23 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Εντοπίσαμε διάφορα είδη σφαλμάτων, τα οποία επηρεάζουν πολλές πράξεις και εμφανίζονται κατ’ εξακολούθηση επί σειρά ελεγκτικών ετών. Τα κυριότερα ήταν η συμπερίληψη στις δαπάνες μισθοδοσίας έμμεσων δαπανών ως άμεσων, η μη τήρηση των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων, η εφαρμογή εσφαλμένων συναλλαγματικών ισοτιμιών και η υπερβάλλουσα εκκαθάριση προχρηματοδότησης.

Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, μέρος των σφαλμάτων που εντοπίσαμε αφορούσε συμβάσεις που είχαν εκτελεστεί υπό έμμεση διαχείριση από αξιολογούμενες κατά πυλώνες οντότητες (διεθνείς οργανισμούς, διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και κρατικούς οργανισμούς). Για τις συμβάσεις αυτού του είδους, η Επιτροπή έκανε δεκτές τις δαπάνες βάσει οικονομικής κατάστασης και διαχειριστικής δήλωσης. Η τελευταία συνιστά υπεύθυνη δήλωση της αξιολογούμενης κατά πυλώνες οντότητας, με την οποία πιστοποιείται ότι οι υποβαλλόμενες χρηματοοικονομικές πληροφορίες παρουσιάζονται με τον κατάλληλο τρόπο, είναι πλήρεις και ακριβείς, και έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στη σύμβαση. Από τα 43 σφάλματα που ποσοτικοποιήσαμε, 14 αφορούσαν τέτοιες συμβάσεις, συμβάλλοντας κατά 0,6 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος.

Φέτος, οι διεθνείς οργανισμοί μάς παρείχαν πλήρη πρόσβαση σε δικαιολογητικά έγγραφα που αφορούσαν τις ελεγχθείσες πράξεις. Πρόκειται για θετική εξέλιξη σε σχέση με το παρελθόν, όταν δεν γινόταν διαβίβαση εγγράφων και η μοναδική δυνατότητα ήταν η προσωρινή πρόσβαση σε αυτά σε ηλεκτρονική μορφή, σε περιβάλλον με δυνατότητα προβολής και μόνο, γεγονός που δημιουργούσε προβλήματα στον σχεδιασμό, στην εκτέλεση και στην αξιολόγηση της ποιότητας του ελέγχου. Θα συνεχίσουμε να παρακολουθούμε το ζήτημα αυτό και να αναφέρουμε σχετικά στοιχεία.

Σε 19 περιπτώσεις ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων από τελικούς δικαιούχους, η Επιτροπή διέθετε επαρκή πληροφοριακά στοιχεία ώστε να τα προλάβει, ή να τα εντοπίσει και να τα διορθώσει, πριν να αποδεχθεί τις δαπάνες. Εάν είχε αξιοποιήσει δεόντως όλες τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το παρόν κεφάλαιο θα ήταν χαμηλότερο κατά 1,3 εκατοστιαίες μονάδες.

Εντοπίσαμε επίσης 33 περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις κείμενες νομικές και δημοσιονομικές διατάξεις, χωρίς, ωστόσο, οποιαδήποτε από αυτές να έχει άμεση οικονομική επίπτωση στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Τι συνιστούμε

Συνιστούμε στην Επιτροπή:

- να βελτιώσει τη διαδικασία επιλογής εμπειρογνωμόνων· και
- να ενισχύσει τις δικλίδες για την πρόληψη της αποδοχής δαπανών αμοιβής ως άμεσων δαπανών.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 9 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2025 είναι διαθέσιμο στον ***ιστότοπό*** *μας (**eca.europa.eu**).*

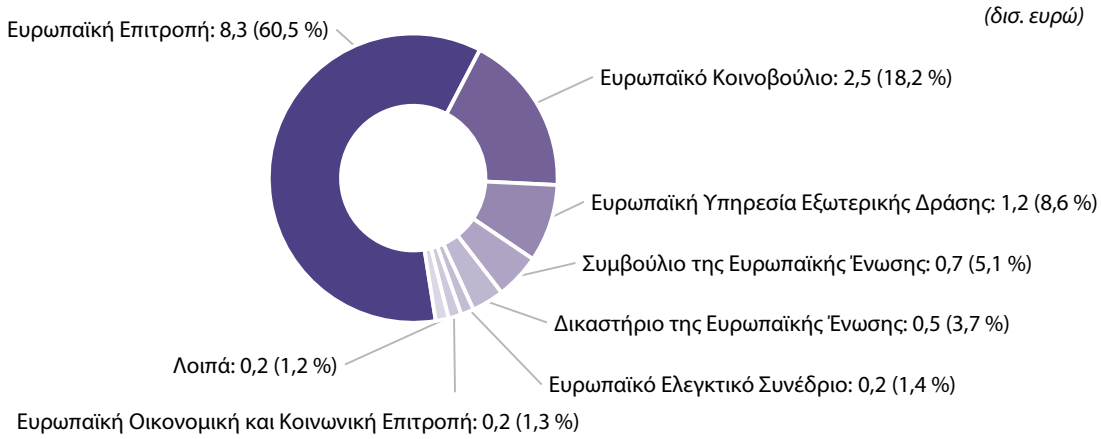
Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση

Σύνολο: 13,8 δισ. ευρώ (7,8 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ)

Ο έλεγχός μας

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται τα ευρήματά μας για τον τομέα 7 του ΠΔΠ, που φέρει τον τίτλο «Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση». Στο ***γράφημα 25*** παρουσιάζεται η κατανομή των δαπανών ανά θεσμικό ή άλλο όργανο της ΕΕ στο πλαίσιο του προαναφερόμενου τομέα το 2025.

Γράφημα 25 – Πληρωμές στο πλαίσιο του τομέα 7 του ΠΔΠ το 2025

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2025.

Οι διοικητικές δαπάνες συνίστανται στις δαπάνες για τους ανθρώπινους πόρους, περιλαμβανομένων των συντάξεων, οι οποίες το 2025 αντιστοιχούσαν στο 71 % περίπου του συνόλου, καθώς και στις δαπάνες που αφορούν τα κτίρια, τον εξοπλισμό, την ενέργεια, τις επικοινωνίες και την τεχνολογία των πληροφοριών. Από τις επί σειρά ετών εργασίες μας προκύπτει ότι, γενικά, πρόκειται για δαπάνες χαμηλού κινδύνου.

Τι διαπιστώσαμε

Ελεγχθέν ποσό	Περιείχε ουσιώδες σφάλμα
13,7 δισ. ευρώ	Όχι, δεν περιείχε ουσιώδες σφάλμα (όπως και το 2024)

Από τις 70 πράξεις που εξετάσαμε, οι 18 (26 %) περιείχαν σφάλματα. Βάσει των εννέα σφαλμάτων που ποσοτικοποιήσαμε, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι χαμηλότερο του ορίου ουσιώδους μεγέθους.

Τα ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα αφορούσαν δαπάνες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου, της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) και οφείλονταν κυρίως σε αδυναμίες στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, όπως η απουσία βασικής τεκμηρίωσης. Ο εξωτερικός ελεγκτής του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου ανέφερε ένα ζήτημα. Εντοπίσαμε επίσης μη ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα για το Κοινοβούλιο, την Επιτροπή, το Δικαστήριο και την ΕΥΕΔ. Δεν εντοπίσαμε σημαντικά ζητήματα που να αφορούν την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών, τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή ή τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων.

Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα σφάλματα σχετίζονταν, παραδείγματος χάριν, με αδυναμίες στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων για μια πληρωμή που πραγματοποίησε πολιτική ομάδα. Στο Συμβούλιο, ένα σφάλμα αφορούσε εσφαλμένα προσδιορισθέν ημερομίσθιο για υπηρεσίες ΤΠ. Στην Επιτροπή, τα σφάλματα αφορούσαν, μεταξύ άλλων, αποζημίωση επανεγκατάστασης που καταβλήθηκε αχρεωστήτως και αδυναμίες σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων σχετικών με κτίρια, όπως η ελλιπής τεκμηρίωση και αδυναμίες σε διαδικασίες με διαπραγμάτευση.

Εξετάσαμε τα συστήματα εσωτερικών δικλίδων του Γραφείου Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων (PMO) της Επιτροπής. Εντοπίσαμε αδυναμίες όσον αφορά τον προσδιορισμό των ευαίσθητων θέσεων και τις ρυθμίσεις για την κινητικότητα του προσωπικού, καθώς και αδυναμίες στο πλαίσιο για την καταπολέμηση της απάτης. Αδυναμίες εντοπίσαμε επίσης στους ελέγχους για την επαλήθευση της επιλεξιμότητας των συνταξιούχων για συνέχιση καταβολής της σύνταξής τους, μεταξύ άλλων στη μεταπαρακολούθηση των περιπτώσεων συνταξιούχων των οποίων ο φάκελος δεν περιείχε βεβαίωση ζωής και στις διαδικασίες για την επεξεργασία των βεβαιώσεων ζωής. Οι αδυναμίες αυτές είναι πιθανό να μειώσουν την αποτελεσματικότητα των δικλίδων και να επιτείνουν τον κίνδυνο καταβολής ποσών αχρεωστήτως.

Τι συνιστούμε

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οφείλει να ενισχύσει τους ελέγχους για την επαλήθευση της επιλεξιμότητας των συνταξιούχων για συνέχιση καταβολής της σύνταξής τους.

*Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 10 της ετήσιας έκθεσης για το 2025 είναι διαθέσιμο στον **ιστότοπό** μας (**eca.europa.eu**).*

Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

Σύνολο: 45,4 δισ. ευρώ

Ο έλεγχός μας

Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 (εφεξής «κανονισμός ΜΑΑ»), που τέθηκε σε ισχύ στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Με την τροποποίηση του κανονισμού τον Φεβρουάριο του 2023, δόθηκε στα κράτη μέλη η δυνατότητα να προσθέσουν «κεφάλαιο για το REPowerEU» στα εθνικά τους σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) και, με την τροποποίηση τον Φεβρουάριο του 2024, είχαν την ευκαιρία να συμπεριλάβουν στα ΕΣΑΑ τους, ως εκτιμώμενο κόστος, το ποσό της εισφοράς τους σε χρήμα για τον σκοπό της δημιουργίας της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (Strategic Technologies for Europe Platform, STEP). Ο ΜΑΑ χρηματοδοτεί μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στα κράτη μέλη από την έναρξη της πανδημίας COVID-19 τον Φεβρουάριο του 2020 (στην περίπτωση του REPowerEU, από 1ης Φεβρουαρίου 2022) και θα ισχύει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2026.

Ο ΜΑΑ εφαρμόζεται υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής, η οποία ως εκ τούτου είναι άμεσα υπεύθυνη για την εφαρμογή του. Προϋπόθεση για την καταβολή των πληρωμών στο πλαίσιο του μηχανισμού είναι η ικανοποιητική εκπλήρωση από τα κράτη μέλη των ορόσημων και των τιμών-στόχου που καθορίζονται στα παραρτήματα των εκτελεστικών αποφάσεων του Συμβουλίου (ΕΑΣ) για την έγκριση των ΕΣΑΑ. Επίσης, πρέπει να εξασφαλίζεται, αφενός, ότι οι τιμές-στόχος ή τα ορόσημα που σε έναν πρώτο χρόνο εκπληρώθηκαν ικανοποιητικά δεν αναιρέθηκαν στη συνέχεια και, αφετέρου, ότι δεν έχει παραβιαστεί η αρχή της απαγόρευσης της διπλής χρηματοδότησης. Στις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που προβλέπονται στον κανονισμό ΜΑΑ περιλαμβάνονται η συμμόρφωση με την περίοδο επιλεξιμότητας και την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και η μη υποκατάσταση τακτικών δαπανών των εθνικών προϋπολογισμών (με εξαίρεση δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις). Τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση της χρήσης των κονδυλίων με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων.

Στο τέλος του 2025, η Επιτροπή είχε πραγματοποιήσει 102 πληρωμές επιχορηγήσεων (μία το 2021, 13 το 2022, 23 το 2023, 28 το 2024 και 37 το 2025), συνολικού ύψους 223,9 δισεκατομμυρίων ευρώ. Αυτό σημαίνει ότι, κατά το τελευταίο έτος εφαρμογής του ΜΑΑ, το 38 % των συνολικών διαθέσιμων κονδυλίων (επιχορηγήσεων) παραμένει διαθέσιμο προς εκταμίευση.

Οι δαπάνες επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του ΜΑΑ για το 2025 ανήλθαν συνολικά σε 45,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Ο έλεγχός μας κάλυψε και τις 37 πληρωμές επιχορηγήσεων, συνολικού ύψους 40,1 δισεκατομμυρίων ευρώ, καθώς και τις εκκαθαρίσεις προχρηματοδοτήσεων που έφθασαν συνολικά τα 5,3 δισεκατομμύρια ευρώ. Ο έλεγχος του ΕΕΣ δεν κάλυψε ούτε την κανονικότητα των δαπανών που πραγματοποίησαν οι τελικοί αποδέκτες ούτε τη δανειακή συνιστώσα του ΜΑΑ.

Τι διαπιστώσαμε

Ελεγχθέν ποσό	Περιείχε ουσιώδες σφάλμα;
45,4 δισ. ευρώ	2025: Οι συνολικές επιπτώσεις των ευρημάτων μας είναι ουσιώδεις αλλά όχι διάχυτες

Διαπιστώσαμε ότι 16 από τα 420 ορόσημα και τιμές-στόχο που εξετάσαμε παρουσίαζαν προβλήματα με οικονομική επίπτωση. Αυτά αφορούσαν εννέα από τις 37 πληρωμές του ΜΑΑ (και τις σχετικές εκκαθαρίσεις προχρηματοδοτήσεων) που είχαν πραγματοποιηθεί σε εννέα κράτη μέλη. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η ελάχιστη οικονομική επίπτωση των ευρημάτων αυτών υπερβαίνει το δικό μας όριο ουσιώδους μεγέθους.

Δεδομένης της φύσης του μοντέλου εκτέλεσης των δαπανών του ΜΑΑ και λαμβανομένου υπόψη ότι, σύμφωνα με τη μεθοδολογία της για την αναστολή των πληρωμών, σε αρκετές περιπτώσεις η Επιτροπή βασίζεται στην άσκηση κρίσης, γεγονός που αφήνει περιθώριο για διαφορετικές ερμηνείες, δεν παρουσιάζουμε ποσοστό σφάλματος συγκρίσιμο με εκείνο άλλων τομέων δαπανών της ΕΕ. Στο ***γράφημα 26*** παρουσιάζονται τα είδη των ευρημάτων που έχουν οικονομική επίπτωση.

Γράφημα 26 – Είδη ευρημάτων με οικονομική επίπτωση

Πηγή: ΕΕΣ.

Μη ικανοποιητική εκπλήρωση ορόσημων και τιμών-στόχου

Στο πλαίσιο των ελέγχων μας, εντοπίσαμε σε επτά κράτη μέλη 10 ορόσημα και τιμές-στόχο που δεν είχαν εκπληρωθεί ικανοποιητικά. Διαπιστώσαμε ότι δεν είχαν εκπληρωθεί όλα τα στοιχεία που προβλέπονταν και ότι εκείνα που απουσίαζαν δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ως ελάχιστη αποδεκτή απόκλιση. Ωστόσο, η Επιτροπή είχε πραγματοποιήσει τις σχετικές πληρωμές.

Μέτρα που άρχισαν να υλοποιούνται πριν από την έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας

Ο κανονισμός ορίζει ότι μόνο τα μέτρα που άρχισαν να υλοποιούνται από την 1η Φεβρουαρίου 2020 και έπειτα μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τον μηχανισμό. Δεν προβλέπει όμως περαιτέρω κριτήρια που να προσδιορίζουν τι συνιστά «έναρξη» ενός μέτρου. Από την πλευρά μας, εξακολουθούμε να θεωρούμε ότι ως ημερομηνία έναρξης ενός μέτρου θα πρέπει να λαμβάνεται η ημερομηνία ανάληψης της πρώτης (νομικής) δέσμευσης (π.χ. με τη μορφή σύμβασης, εντολής αγοράς ή απόφασης χρηματοδότησης), καθώς αυτή συνιστά έναρξη της πρώτης δραστηριότητας που συνδέεται με το μέτρο. Μια τέτοια σύμβαση ή απόφαση χρηματοδότησης γεννά υποχρέωση και συνεπάγεται οικονομική και παραγωγική δραστηριότητα σε επίπεδο αναδόχου και υπεργολάβου, η οποία στη συνέχεια οδηγεί σε πληρωμές.

Διαπιστώσαμε ότι τα έργα που σχετίζονταν με τέσσερις τιμές-στόχο στο πλαίσιο δύο πληρωμών είχαν ξεκινήσει πριν από τον Φεβρουάριο του 2020. Αυτό σημαίνει ότι τα εν λόγω τέσσερα έργα δεν θα έπρεπε να είχαν χρηματοδοτηθεί από τον ΜΑΑ.

Διπλή χρηματοδότηση

Στο πλαίσιο του ΜΑΑ, διπλή χρηματοδότηση προκύπτει όταν οι ίδιες υποκείμενες δαπάνες για ένα ορόσημο ή για μια τιμή-στόχο χρηματοδοτηθούν δύο φορές ή/και όταν τα ίδια παραδοτέα δηλωθούν, και επομένως χρηματοδοτηθούν, εις διπλούν. Συνεπώς, το ίδιο παραδοτέο δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί διπλά από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ακόμη και όταν ένα από τα σχετικά χρηματοδοτικά μέσα δεν βασίζεται στις δαπάνες. Εντοπίσαμε δύο περιπτώσεις διπλής χρηματοδότησης, στις οποίες δεν έπρεπε να είχε χορηγηθεί χρηματοδότηση από τον ΜΑΑ.

Αδυναμίες στην προκαταρκτική αξιολόγηση της Επιτροπής

Για 12 από τα 16 ευρήματα με οικονομική επίπτωση, εντοπίσαμε αδυναμίες στην αξιολόγηση της Επιτροπής. Επιπλέον, εντοπίσαμε άλλες 28 περιπτώσεις στις οποίες η αξιολόγηση της Επιτροπής εμφάνιζε αδυναμίες, οι οποίες όμως δεν είχαν αντίκτυπο στην ικανοποιητική εκπλήρωση του ορόσημου / της τιμής-στόχου. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή δεν είχε διενεργήσει επαρκείς ελέγχους για να αξιολογήσει την αξιοπιστία των δεδομένων που περιλαμβάνονταν στο αίτημα πληρωμής και έτσι ζητήσαμε από τα κράτη μέλη να μας παράσχουν περαιτέρω πληροφορίες.

Μολονότι το πλήθος των σημαντικών συστάσεων σε συνέχεια των ελέγχων της Επιτροπής που παραμένουν σε εκκρεμότητα έχει μειωθεί, η υλοποίηση των περισσότερων καθυστερεί

Η Επιτροπή διενεργεί κατασταλτικούς ελέγχους που αποσκοπούν στον εντοπισμό και στη διόρθωση σφαλμάτων που σχετίζονται με ήδη εγκριθείσες πράξεις. Από το 2021, η Επιτροπή έχει εκδώσει 37 οριστικές εκθέσεις ελέγχου, στις οποίες έχουν διατυπωθεί 852 συστάσεις προς 21 κράτη μέλη. Μέχρι τις 11 Μαΐου 2026, η Επιτροπή θεωρούσε ότι είχε υλοποιηθεί το 89 % αυτών, ενώ οι υπόλοιπες (11 %) ήταν σε εκκρεμότητα.

Η Επιτροπή κατατάσσει τα ευρήματά της στις εξής τέσσερις κατηγορίες: σε κρίσιμα, πολύ σημαντικά ή σημαντικά και σε ευρήματα για τα οποία είναι επιθυμητή η ανάληψη δράσης. Τα κρίσιμα ή πολύ σημαντικά ευρήματα μπορεί να οδηγήσουν την Επιτροπή στην εισαγωγή ορόσημων δικλίδων ή στη διατύπωση επιφύλαξης στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της σε περίπτωση που τα κράτη μέλη δεν τα έχουν ακόμη κάνει δεκτά, τα έχουν απορρίψει ή δεν τα έχουν υλοποιήσει. Μπορεί επίσης να συνιστούν σοβαρή αθέτηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμφωνία χρηματοδότησης. Ο αριθμός των εκκρεμών συστάσεων που αφορούν κρίσιμα ή πολύ σημαντικά ευρήματα μειώθηκε από 136 το 2025 σε 25 το 2026. Παρά τη βελτίωση που σημειώθηκε, το 64 % των συστάσεων σε συνέχεια κρίσιμων ή πολύ σημαντικών ευρημάτων παρέμενε σε εκκρεμότητα (τον Δεκέμβριο του 2025) κατά το τελευταίο έτος εφαρμογής του ΜΑΑ. Το δείγμα μας περιλάμβανε οκτώ συστάσεις για κρίσιμα και πολύ σημαντικά ευρήματα, οι οποίες είχαν καταχωριστεί ως λήξασες, προκειμένου να επαληθεύσουμε ότι είχαν υλοποιηθεί. Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή είχε θεωρήσει ως λήξασες δύο συστάσεις χωρίς να έχει συγκεντρώσει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία.

Τα συστήματα δικλίδων των κρατών μελών εξακολουθούν να υπολείπονται σε αποτελεσματικότητα

Εάν, στο πλαίσιο των ελέγχων της, η Επιτροπή εντοπίσει αδυναμίες στο σύστημα δικλίδων ενός κράτους μέλους, μπορεί κατά την αναθεώρηση του ΕΣΑΑ της συγκεκριμένης χώρας να προσθέσει ορόσημα δικλίδων. Η προσθήκη τέτοιων ορόσημων αναστέλλει όλες τις μελλοντικές πληρωμές από τον ΜΑΑ μέχρις ότου το κράτος μέλος τα εκπληρώσει ικανοποιητικά. Το 2025 (προτελευταίο έτος εφαρμογής του ΜΑΑ), τα κράτη μέλη εξακολουθούσαν να υλοποιούν ορόσημα δικλίδων, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι τα εθνικά συστήματα δικλίδων ήταν έτοιμα για την εφαρμογή του ΜΑΑ. Συνολικά, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι και τα οκτώ ορόσημα δικλίδων που σχετίζονταν με πληρωμές επιχορηγήσεων του ΜΑΑ για το 2025 είχαν εκπληρωθεί ικανοποιητικά. Διαπιστώσαμε ότι από αυτά τα οκτώ ορόσημα δικλίδων, πέντε είχαν προστεθεί στο δεύτερο αίτημα πληρωμής, ενώ τα υπόλοιπα τρία αφορούν το πρώτο αίτημα πληρωμής.

Βάσει επισκόπησης των εκθέσεων ελέγχου της Επιτροπής και της κατάστασης υλοποίησης των σχετικών συστάσεων, διαπιστώσαμε ότι δεν υπάρχει διασφάλιση, αφενός, ότι ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος υλοποίησε το ΕΣΑΑ του με επαρκείς εγγυήσεις αποκλεισμού της διπλής χρηματοδότησης (τουλάχιστον μέχρι τον Ιανουάριο του 2025) και, αφετέρου, ότι δύο άλλα κράτη μέλη υλοποίησαν τα ΕΣΑΑ τους με επαρκείς εγγυήσεις αποκλεισμού των περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων (τουλάχιστον μέχρι τον χρόνο διενέργειας των ελέγχων μας).

Μολονότι η συμμόρφωση με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις και τις κρατικές ενισχύσεις δεν αποτελεί προϋπόθεση για την καταβολή κονδυλίων του ΜΑΑ στα κράτη μέλη, τα κράτη μέλη οφείλουν, χάριν προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, να διασφαλίζουν την τήρησή τους στο πλαίσιο των έργων του ΜΑΑ. Όσον αφορά παραβιάσεις των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις, εντοπίσαμε δύο περιπτώσεις στις οποίες η αναθέτουσα αρχή δεν είχε αιτιολογήσει την απόφασή της να μην υποδιαιρέσει τις συμβάσεις σε παρτίδες, μία περίπτωση αναθέτουσας αρχής που επέλεξε παράνομα απλουστευμένη διαδικασία και δεν είχε μεριμνήσει για την ορθή δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού, και μία περίπτωση στην οποία η αναθέτουσα αρχή εφάρμοσε παράνομα διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. Στο επίπεδο των παρατυπιών που σχετίζονται με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, εντοπίσαμε μία περίπτωση τεχνητής κατάτμησης έργων ώστε να αποφευχθούν τα όρια κοινοποίησης, δύο περιπτώσεις εσφαλμένου υπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών, τέσσερις περιπτώσεις μη τήρησης των προϋποθέσεων αποκλεισμού, μία περίπτωση καθυστερημένης δημοσίευσης πληροφοριών για τη διαφάνεια, καθώς και δύο περιπτώσεις αδυναμιών στην αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα ελάχιστα όρια.

Από την άποψη των αδυναμιών στα αιτήματα πληρωμής, εντοπίσαμε ανακρίβειες στα αιτήματα που υπέβαλαν τέσσερα κράτη μέλη. Διαπιστώσαμε ότι, τη στιγμή που υπέβαλαν τα αιτήματα πληρωμής, δύο από αυτά τα κράτη μέλη γνώριζαν ότι τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ικανοποιητική εκπλήρωση ορισμένων ορόσημων και τιμών-στόχου ήταν ανεπαρκή, ωστόσο κανένα δεν συμπεριέλαβε επιφύλαξη στη διαχειριστική του δήλωση σχετικά με τη μερική μόνο εκπλήρωση ορόσημου / τιμής-στόχου κατά τον χρόνο υποβολής του οικείου αιτήματος πληρωμής.

Ανάλυση των τροποποιήσεων των ΕΑΣ

Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν την τροποποίηση του ΕΣΑΑ τους, εάν ένα ή περισσότερα ορόσημα και τιμές-στόχος δεν είναι πλέον δυνατό να εκπληρωθούν λόγω αντικειμενικών περιστάσεων. Σε περίπτωση θετικής από μέρους της αξιολόγησης, η Επιτροπή προτείνει τροποποιημένη ΕΑΣ η οποία εγκρίνεται από το Συμβούλιο. Έως τα τέλη Δεκεμβρίου του 2025, το Συμβούλιο είχε εγκρίνει 99 τροποποιήσεις. Εξετάσαμε 32 τροποποιήσεις σε 20 ορόσημα και τιμές-στόχο που περιλαμβάνονταν σε 18 τροποποιήσεις ΕΑΣ για οκτώ κράτη μέλη.

Σε 13 ορόσημα και τιμές-στόχο που αναλύθηκαν, διαπιστώσαμε ότι οι σχετικές απαιτήσεις της ΕΑΣ είχαν τροποποιηθεί μετά την υποβολή του αντίστοιχου αιτήματος πληρωμής από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή.

Σε 17 τροποποιήσεις, διαπιστώσαμε ότι οι αντικειμενικές περιστάσεις περιγράφονταν επαρκώς, αλλά δεν συνοδεύονταν από επαρκή τεκμηρίωση, ενώ σε 12 άλλες, τα κράτη μέλη δεν αιτιολογούσαν επαρκώς τις αντικειμενικές περιστάσεις, ούτε παρείχαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία.

Εντοπίσαμε πέντε τροποποιήσεις ΕΑΣ από τις οποίες είχε απαλειφθεί τελείως ή εν μέρει το σκέλος του μέτρου που αφορούσε το στάδιο υλοποίησης. Οι περιπτώσεις αυτές δείχνουν ότι ορισμένες τροποποιήσεις ΕΑΣ δεν έμειναν απλώς στην προσαρμογή χρονοδιαγραμμάτων ή τεχνικών προδιαγραφών και, αντ' αυτού, προχώρησαν στην απαλοιφή, πλήρως ή εν μέρει, εκροών που είχαν αρχικά αποτελέσει βασικά στοιχεία για την ολοκλήρωση των μέτρων. Οι τροποποιήσεις μεταρρυθμίσεων «μηδενικού κόστους» δεν συνεπάγονται μεταβολή του συνολικού εκτιμώμενου κόστους, ούτε επηρεάζουν το ύψος των σχετικών πληρωμών, στον βαθμό που πληρούνται τα κριτήρια αξιολόγησης για τα σχέδια. Αυτό μπορεί βέβαια να αποδυναμώσει τα κίνητρα για διατήρηση της αρχικής εμβέλειας και βαθμού φιλοδοξίας των μεταρρυθμίσεων.

Ζητήματα που άπτονται του σχεδιασμού των μέτρων, των ορόσημων και των τιμών-στόχου

Τα ορόσημα και οι τιμές-στόχος μετρούν την πρόοδο των κρατών μελών προς την υλοποίηση των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στα εθνικά ΣΑΑ και, ως εκ τούτου, την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων του ΜΑΑ. Εντοπίσαμε επτά περιπτώσεις μεταρρυθμίσεων ή επενδύσεων κατά τις οποίες είτε δεν καλύπτονταν όλα τα στοιχεία είτε η ολοκλήρωσή τους δεν αποτυπωνόταν σε ορόσημο ή τιμή-στόχο. Εντοπίσαμε επίσης ένα ορόσημο δικλίδας που παρουσιάζει κρίσιμο ελάττωμα στον σχεδιασμό του και έξι περιπτώσεις ασαφώς καθορισμένων ορόσημων ή τιμών-στόχου. Επισημαίνουμε ότι τέτοιες περιπτώσεις ορόσημων και τιμών-στόχου αυξάνουν τον κίνδυνο διακριτικής ευχέρειας ως προς την αξιολόγηση της ικανοποιητικής εκπλήρωσής τους.

Τι συνιστούμε

Δεδομένου ότι η υλοποίηση του ΜΑΑ θα έχει ολοκληρωθεί έως τον Δεκέμβριο του 2026, δεν θα διατυπώσουμε πρόσθετες συστάσεις. Εν πάση περιπτώσει, τις απόψεις μας σχετικά με τη χρήση χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες και τους κινδύνους που συνδέονται με τα εν λόγω μέσα τις έχουμε εκφράσει σε σειρά γνωμών που δημοσιεύσαμε σχετικά με τις νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής για το ΠΔΠ 2028-2034.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 11 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2025 είναι διαθέσιμο στον ***ιστότοπό*** *μας (**eca.europa.eu**).*

Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που διατυπώνονταν στις ειδικές εκθέσεις μας του 2022

Τι εξετάσαμε

Κάθε χρόνο, εξετάζουμε κατά πόσον οι ελεγχόμενοί μας έχουν λάβει μέτρα σε συνέχεια των συστάσεων που είχαμε διατυπώσει τρία χρόνια νωρίτερα. Αυτή η μεταπαρακολούθηση αποτελεί σημαντικό στάδιο του κύκλου του ελέγχου, καθώς παρέχει αναπληροφόρηση σχετικά με το κατά πόσον οι ελεγχόμενοι προέβησαν στις ενέργειες που είχαμε συστήσει και αν διευθετήθηκαν τα ζητήματα που είχαμε θέσει. Παράλληλα, είναι σημαντική για τον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό των μελλοντικών ελεγκτικών εργασιών μας, καθώς και για την καταγραφή και την παρακολούθηση των κινδύνων.

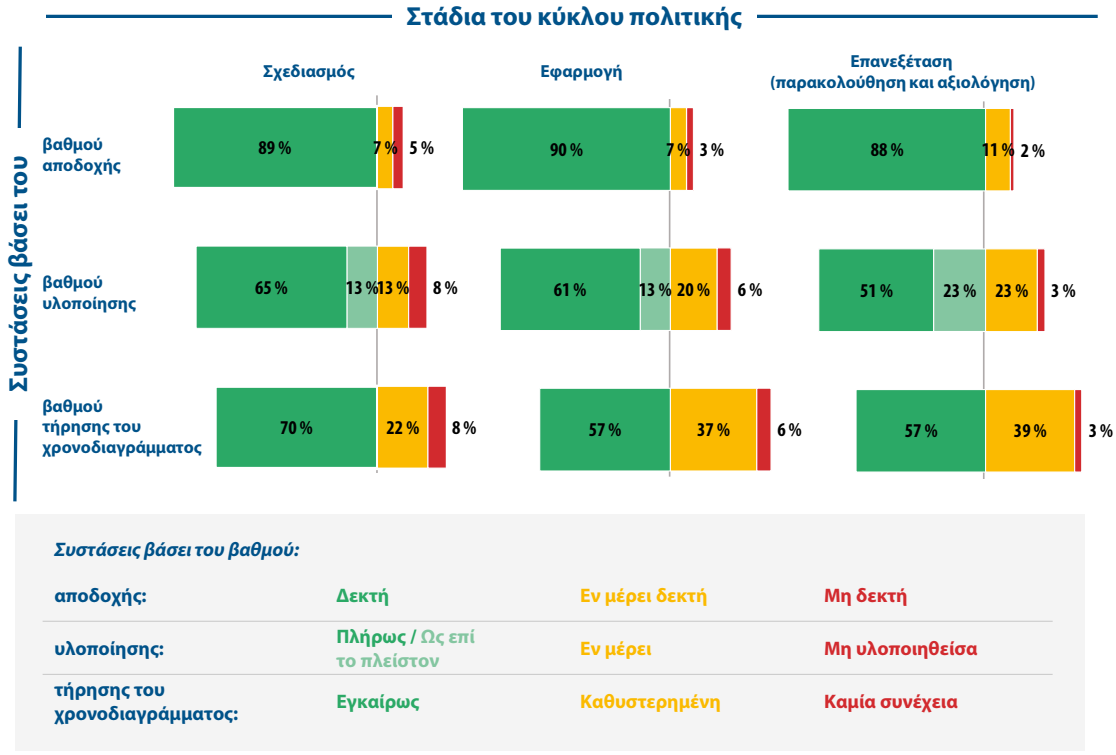
Φέτος, αναλύσαμε συστάσεις προερχόμενες και από τις 28 ειδικές εκθέσεις που δημοσιεύσαμε το 2022. Συνολικά, μεταπαρακολουθήσαμε 226 συστάσεις, εκ των οποίων οι 194 (86 %) απευθύνονταν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι υπόλοιπες 32 (14 %) απευθύνονταν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων, στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών, στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια και στο Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τι διαπιστώσαμε

Από τη μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που είχαμε διατυπώσει στις ειδικές εκθέσεις μας του 2022 καταλήξαμε στα εξής συμπεράσματα:

- το ποσοστό των συστάσεων που υλοποιήθηκαν είτε πλήρως είτε ως επί το πλείστον παρέμεινε σε γενικές γραμμές σταθερό (74 % έναντι 76 % πέρυσι)·
- το ποσοστό των συστάσεων που υλοποιήθηκαν εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος αυξήθηκε από 56 % πέρυσι σε 60 % φέτος· και
- στο πλαίσιο της ανάλυσής μας με σκοπό να εξακριβώσουμε αν υπάρχουν διαφορές μεταξύ των τριών σταδίων του κύκλου της πολιτικής (σχεδιασμός, εφαρμογή και επανεξέταση), προέκυψε ότι οι συστάσεις που αφορούν το στάδιο του σχεδιασμού των πολιτικών ή των προγραμμάτων εμφανίζουν το υψηλότερο επίπεδο υλοποίησης (78 %) και τήρησης του χρονοδιαγράμματος (70 %) (βλέπε ***γράφημα 27***).

Γράφημα 27 – Βαθμός αποδοχής, υλοποίησης και τήρησης του χρονοδιαγράμματος, ανά στάδιο του κύκλου της πολιτικής

Σημ.: Προς διευκόλυνση της ανάγνωσης, τα αριθμητικά στοιχεία παρουσιάζονται χωρίς δεκαδικά ψηφία, με αποτέλεσμα να προκύπτουν ενδεχομένως διαφορές από τη στρογγυλοποίηση.

Πηγή: ΕΕΣ.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο του κεφαλαίου 12 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2025 είναι διαθέσιμο στον ***ιστότοπό*** *μας (**eca.europa.eu**).*

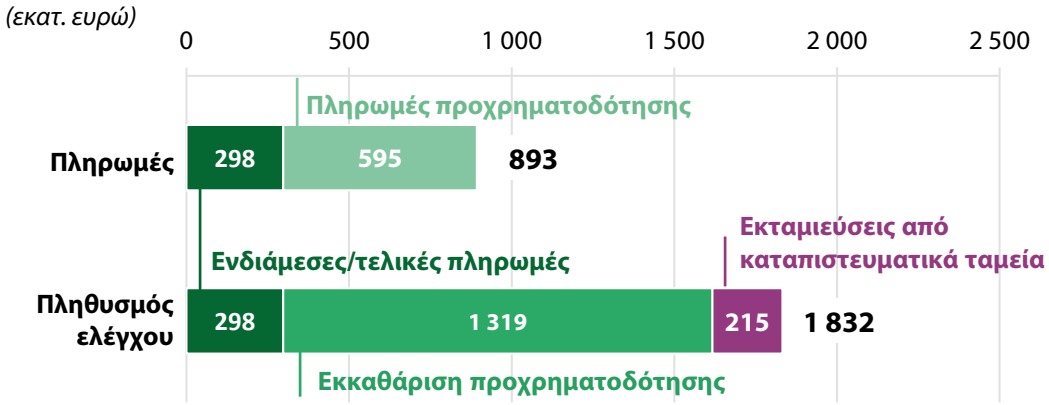
Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης

Σύνολο: 893 εκατ. ευρώ

Ο έλεγχός μας

Από τη σύστασή τους το 1959 και μέχρι το τέλος του 2020, τα ΕΤΑ αποτελούσαν τα κύρια μέσα διά των οποίων η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) χρηματοδοτούσε την αναπτυξιακή συνεργασία με τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ), καθώς και με τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ). Πρωταρχικός στόχος τους είναι η μείωση και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας, σύμφωνα με τον κύριο στόχο της αναπτυξιακής συνεργασίας που ορίζεται στο άρθρο 208 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Στο *γράφημα 28* παρουσιάζονται σχηματικά οι πληρωμές για το 2025.

Γράφημα 28 – Οικονομική επισκόπηση των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης για το 2025

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ετήσιων λογαριασμών του 9ου, του 10ου και του 11ου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2025.

Υπό το ΠΔΠ 2021-2027, η αναπτυξιακή συνεργασία με τις χώρες ΑΚΕ εντάσσεται πλέον στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη και, κατ' επέκταση, στον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ, ενώ η συνεργασία με τις ΥΧΕ ενσωματώνεται στην απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας. Εντούτοις, το 9ο, το 10ο και το 11ο ΕΤΑ δεν έχουν ενσωματωθεί στον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ. Τόσο η εκτέλεσή τους όσο και η παρουσίαση των σχετικών στοιχείων εξακολουθούν να γίνονται χωριστά μέχρι το κλείσιμό τους.

Οι δαπάνες που καλύψαμε συνδέονται με στήριξη που χορηγείται σε 76 χώρες βάσει ευρέος φάσματος μεθόδων υλοποίησης, όπως συμβάσεις έργου, προμηθειών και υπηρεσιών, επιχορηγήσεις, δημοσιονομική στήριξη, εκτιμήσεις προγράμματος και συμφωνίες μεταβίβασης αρμοδιοτήτων που συνάπτονται με αξιολογούμενες κατά πυλώνες οντότητες (λόγου χάριν, διεθνείς και κρατικούς οργανισμούς).

Η διαχείριση των ΕΤΑ ασκείται σχεδόν εξ ολοκλήρου από τη Γενική Διεύθυνση Διεθνών Εταιρικών Σχέσεων (ΓΔ INTPA) της Επιτροπής. Η Γενική Διεύθυνση Μέσης Ανατολής, Βόρειας Αφρικής και Περσικού Κόλπου (ΓΔ MENA) διαχειρίστηκε ένα μικρό ποσοστό (1 %) των πληρωμών των ΕΤΑ το 2025.

Τι διαπιστώσαμε

Δήλωση διασφάλισης του ΕΕΣ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο

Διαπιστώσαμε ότι οι λογαριασμοί δεν περιείχαν ουσιώδεις ανακρίβειες.

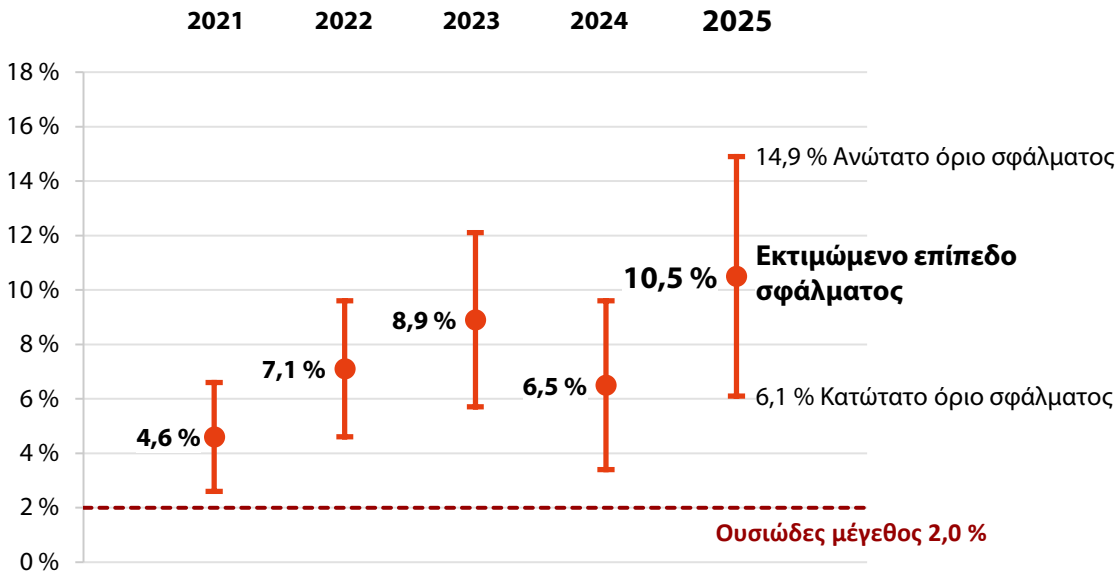
Οι πράξεις εσόδων δεν περιείχαν ουσιώδες επίπεδο σφάλματος.

Το επίπεδο σφάλματος στις πράξεις πληρωμών στο πλαίσιο των ΕΤΑ ήταν ουσιώδες. Βάσει των ελεγκτικών δοκιμασιών που διενεργήσαμε επί των πράξεων, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 10,5 %.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης διασφάλισης

Από τις 85 πράξεις που εξετάσαμε, οι 47 (55,3 %) περιείχαν σφάλματα. Βάσει των 39 σφαλμάτων που ποσοτικοποιήσαμε, εκτιμάται ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 10,5 % (βλέπε ***γράφημα 29***).

Γράφημα 29 – Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών που διενεργήσαμε επί των πράξεων

Πηγή: ΕΕΣ.

Στο ***γράφημα 30*** αναλύεται το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος για το 2025, ανά είδος σφάλματος.

Γράφημα 30 – Ανάλυση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος ανά είδος σφάλματος

ε.μ.: εκατοστιαία/-ες μονάδα/-ες

Πηγή: ΕΕΣ.

Σε 15 περιπτώσεις ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων, η Επιτροπή διέθετε επαρκή πληροφοριακά στοιχεία ώστε να τα προλάβει, ή να τα εντοπίσει και να τα διορθώσει, πριν να αποδεχθεί τις δαπάνες. Εάν είχε αξιοποιήσει δεόντως όλες τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος θα ήταν χαμηλότερο κατά 6,1 εκατοστιαίες μονάδες.

Επισκόπηση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ INTPA για το 2025

Στη δήλωση διασφάλισης του Γενικού Διευθυντή της ΓΔ INTPA στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2025 δεν διατυπώνονται επιφυλάξεις. Επιφυλάξεις δεν έχουν διατυπωθεί από το 2019.

Κατά τις εκτιμήσεις της ΓΔ INTPA, το συνολικό επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή ανερχόταν σε 69,2 εκατομμύρια ευρώ (1,12 % των δαπανών του 2025) και το αντίστοιχο κατά το κλείσιμο σε 60,2 εκατομμύρια ευρώ (0,97 % των δαπανών του 2025). Από το επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή, η ΓΔ INTPA εκτιμά, βάσει των μέσων ιστορικών δεδομένων, ότι 9,0 εκατομμύρια ευρώ (13,0 %) θα αποτελέσουν αντικείμενο διορθώσεων στο πλαίσιο των ελέγχων που θα διενεργήσει τα επόμενα χρόνια (το ποσό αυτό είναι γνωστό ως «διορθωτική ικανότητα»). Η Επιτροπή ανέφερε ότι το 2025 ανακτήθηκαν τελικά 15,7 εκατομμύρια ευρώ. Από τις ελεγκτικές δοκιμασίες που διενεργήσαμε επί του 78,3 % του εν λόγω ποσού (12,3 εκατ. ευρώ), διαπιστώσαμε ότι 0,4 εκατομμύρια ευρώ δεν θα έπρεπε να είχαν αναφερθεί ως εφαρμοσθείσα διορθωτική ικανότητα.

Μελέτη του 2025 για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος

Το 2025, η ΓΔ INTPA ανέθεσε σε εξωτερικό ανάδοχο την εκπόνηση της 14ης μελέτης της σχετικά με το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος. Σκοπός της μελέτης αυτής είναι η εκτίμηση του ποσοστού των σφαλμάτων που διέλαθαν όλους τους διαχειριστικούς ελέγχους της ΓΔ INTPA, σε ολόκληρο το πεδίο της αρμοδιότητάς της, προκειμένου να εξαχθεί συμπέρασμα σχετικά με την αποτελεσματικότητα των ελέγχων αυτών.

Το 2025 η Επιτροπή εφάρμοσε για πρώτη φορά νέα μεθοδολογία σχετικά με το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος. Αυτή εισάγει αλλαγές, μεταξύ άλλων, με στόχο να αποσαφηνιστεί η μεταχείριση των στοιχείων υψηλής αξίας και περιορίζει στο 10 % των πράξεων επί των οποίων διενεργούνται ελεγκτικές δοκιμασίες τη δυνατότητα να χρησιμοποιούνται ως βάση τεκμηρίωσης αποκλειστικά και μόνο τα αποτελέσματα των διαχειριστικών ελέγχων και οι εργασίες άλλων ελεγκτών. Ωστόσο, ορισμένες αδυναμίες δεν έχουν αποκατασταθεί. Λόγου χάριν, η μελέτη για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος επικεντρώνεται μόνο στις συμβάσεις που έχουν κλείσει, όμως η πλειονότητα των πληρωμών της ΓΔ ΙΝΤΡΑ (και των πράξεων που έλεγξε το ΕΕΣ) αφορά συμβάσεις που βρίσκονται υπό εκτέλεση.

Αξιολόγηση των επιτευγμάτων των έργων κατά τις επισκέψεις ελέγχου

Στο πλαίσιο των επισκέψεων ελέγχου που πραγματοποιήσαμε, αξιολογήσαμε επίσης τα επιτεύγματα έργων που είτε είχαν ολοκληρωθεί είτε βρίσκονταν κοντά στην ολοκλήρωσή τους. Η αξιολόγησή μας περιλάμβανε επισκόπηση των δεικτών εκροής και επακόλουθου, καθώς και των αποτελεσμάτων των έργων.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων μας ήταν ποικίλα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η χρηματοδότηση είχε χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικά και είχε συμβάλει στην επίτευξη των στόχων των έργων.

Ωστόσο, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, εντοπίσαμε και περιπτώσεις ενωσιακών έργων που δεν είχαν επιτύχει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Παρατηρήσαμε ιδίως καθυστερήσεις στην υλοποίηση και αδυναμίες στον προγραμματισμό και τον σχεδιασμό, καθώς και στην ποιότητα των εργασιών, συμπεριλαμβανομένων ενδείξεων πρόωρης φθοράς. Τα ζητήματα αυτά εγείρουν ανησυχίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα και τη βιωσιμότητα της ενωσιακής στήριξης, όπως και με την εποπτεία της ποιότητας των έργων.

Τι συνιστούμε

Συνιστούμε στην Επιτροπή:

- να ολοκληρώσει το κλείσιμο του 9ου ΕΤΑ·
- να διασφαλίσει την ποιότητα των συμβατικώς προβλεπόμενων εκθέσεων επαλήθευσης των δαπανών· και
- να ενισχύσει τις απαιτήσεις χρηματοοικονομικής αναφοράς για τις αξιολογούμενες κατά πυλώνες οντότητες.

*Θέλετε να μάθετε περισσότερα; Το πλήρες κείμενο της έκθεσης σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από το 9ο, το 10ο και το 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης για το οικονομικό έτος 2025 είναι διαθέσιμο στον **ιστότοπό** μας (**eca.europa.eu**).*

Γενικές πληροφορίες

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και το έργο του

Το ΕΕΣ είναι ο ανεξάρτητος εξωτερικός ελεγκτής της ΕΕ. Εδρεύει στο Λουξεμβούργο και απασχολεί περί τους 900 υπαλλήλους, προερχόμενους από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Αποστολή μας είναι να συμβάλλουμε στη βελτίωση της διοίκησης και της χρηματοοικονομικής διαχείρισης της ΕΕ, να προάγουμε τη λογοδοσία και τη διαφάνεια και να ενεργούμε ως ο ανεξάρτητος θεματοφύλακας των οικονομικών συμφερόντων των πολιτών της ΕΕ. Οι εκθέσεις και οι γνώμες ελέγχου που συντάσσουμε αποτελούν καθοριστικής σημασίας κρίκο στην αλυσίδα λογοδοσίας εντός της ΕΕ, δεδομένου ότι χρησιμοποιούνται για να υποχρεώνουν σε λογοδοσία τους υπευθύνους για την εκτέλεση των πολιτικών και των προγραμμάτων της ΕΕ, ήτοι την Επιτροπή, τα λοιπά θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, καθώς και τις διοικητικές αρχές των κρατών μελών. Προειδοποιούμε για τους κινδύνους, παρέχουμε διασφάλιση, επισημαίνουμε αδυναμίες και ορθές πρακτικές και παρέχουμε καθοδήγηση στους φορείς χάραξης πολιτικής και τους νομοθέτες της ΕΕ σχετικά με τον τρόπο βελτίωσης της διαχείρισης των πολιτικών και των προγραμμάτων της ΕΕ. Μέσω του έργου μας, οι πολίτες της ΕΕ είναι ενήμεροι για το πώς δαπανώνται τα χρήματά τους.

Το έργο μας

Καταρτίζουμε:

- ετήσιες εκθέσεις, που περιλαμβάνουν κυρίως τα αποτελέσματα των εργασιών που εκτελούμε στο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών ελέγχων και των ελέγχων συμμόρφωσης επί του προϋπολογισμού της ΕΕ και επί των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης, αλλά καλύπτουν επίσης ζητήματα που άπτονται της χρηματοοικονομικής διαχείρισης και των επιδόσεων·
- ειδικές εκθέσεις, που παρουσιάζουν τα αποτελέσματα επιλεγμένων ελέγχων επί συγκεκριμένων τομέων πολιτικής και τομέων δαπανών ή επί συγκεκριμένων θεμάτων που έχουν να κάνουν με τον προϋπολογισμό και τη διαχείριση·
- ειδικές ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τους εκτελεστικούς και αποκεντρωμένους οργανισμούς, τα λοιπά όργανα και τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ·
- γνώμες σχετικά με τη θέσπιση νέας ή την επικαιροποίηση παλαιότερης νομοθεσίας που έχει σημαντικό αντίκτυπο στη χρηματοοικονομική διαχείριση, εκδιδόμενες είτε κατόπιν αιτήματος άλλου θεσμικού οργάνου είτε με δική μας πρωτοβουλία·
- επισκοπήσεις, στις οποίες περιγράφονται ή παρουσιάζονται στοιχεία σχετικά με πολιτικές, συστήματα, μηχανισμούς ή άλλα περισσότερο εξειδικευμένα θέματα.

Tony MURPHY
Ιρλανδία

Νικόλαος ΜΗΛΙΩΝΗΣ
Ελλάδα

Iliana IVANOVA
Βουλγαρία

Bettina JAKOBSEN
Δανία

Jan GREGOR
Τσεχία

Mihails KOZLOVS
Λετονία

Ildikó GÁLL-PELCZ
Ουγγαρία

Annemie TURTELBOOM
Βέλγιο

Ivana MALETIĆ
Κροατία

Joëlle ELVINGER
Λουξεμβούργο

Helga BERGER
Αυστρία

Marek OPIOŁA
Πολωνία

Jorg Kristijan PETROVIČ
Σλοβενία

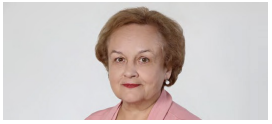
Stef BLOK
Κάτω Χώρες

George-Marius HYZLER
Μάλτα

Λευτέρης ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ
Κύπρος

Laima Liucija ANDRIKIENĖ
Λιθουανία

Keit PENTUS-ROSIMANNUS
Εσθονία

Katarína KASZASOVÁ
Σλοβακία

João LEÃO
Πορτογαλία

Alejandro BLANCO FERNÁNDEZ
Ισπανία

Carlo Alberto MANFREDI SELVAGGI
Ιταλία

Petri SARVAMAA
Φινλανδία

Hans LINDBLAD
Σουηδία

Lucian ROMAȘCANU
Ρουμανία

Pierre MOSCOVICI
Γαλλία

Daniel CASPARY
Γερμανία

Σημ.: Κατάσταση τον Ιούλιο του 2026.

Σύντομη ματιά στην ελεγκτική προσέγγιση όσον αφορά τη δήλωση διασφάλισης

Οι γνώμες που περιλαμβάνονται στη δήλωση διασφάλισης βασίζονται σε αντικειμενικά τεκμήρια, προερχόμενα από ελεγκτικές δοκιμασίες που διενεργούνται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου.

Όπως αναφέρουμε στη στρατηγική μας για την περίοδο 2026-2030, θα λειτουργήσουμε προορατικά και θα παρακολουθούμε εκ του σύνεγγυς τις αλλαγές που θα επέλθουν υπό το ΠΔΠ 2028+, γεγονός που θα μας επιτρέψει να προσαρμόσουμε και να εξελίξουμε την ελεγκτική προσέγγιση της παροχής διασφάλισης, ώστε οι εκθέσεις που καταρτίζουμε να είναι συναφείς και επίκαιρες, στο πλαίσιο της εντολής μας βάσει της Συνθήκης και σε πλήρη συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου του δημόσιου τομέα.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Παρέχουν οι ετήσιοι λογαριασμοί της ΕΕ πλήρη και ακριβή πληροφοριακά στοιχεία;

Κάθε χρόνο, οι γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής προβαίνουν σε εκατοντάδες χιλιάδες λογιστικές εγγραφές, αντλώντας στοιχεία από πολλές διαφορετικές πηγές (συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών). Ελέγχουμε κατά πόσον οι λογιστικές διαδικασίες εφαρμόζονται δεόντως, καθώς και αν τα λογιστικά δεδομένα που προκύπτουν είναι πλήρη, έχουν καταχωριστεί ορθά και παρουσιάζονται με τον κατάλληλο τρόπο στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΕΕ.

- Αξιολογούμε το λογιστικό σύστημα, προκειμένου να εξακριβώσουμε αν αυτό αποτελεί την κατάλληλη βάση για την εξαγωγή αξιόπιστων δεδομένων.
- Αξιολογούμε τις βασικές λογιστικές διαδικασίες, προκειμένου να εξακριβώσουμε ότι αυτές λειτουργούν ορθά.
- Διενεργούμε αναλυτικούς ελέγχους των λογιστικών δεδομένων, προκειμένου να εξακριβώσουμε αν αυτά παρουσιάζονται με συνέπεια και μπορούν να θεωρηθούν εύλογα.
- Υποβάλλουμε σε άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες δείγμα λογιστικών εγγραφών, προκειμένου να εξακριβώσουμε αν οι σχετικές πράξεις υπάρχουν και έχουν καταγραφεί επακριβώς.
- Ελέγχουμε τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, προκειμένου να εξακριβώσουμε κατά πόσον αυτές απεικονίζουν εύλογα την οικονομική κατάσταση.

Κανονικότητα των πράξεων

Συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανόνες οι πράξεις εσόδων και οι καταχωριζόμενες ως δαπάνες πράξεις πληρωμών, στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΕΕ;

Από τον προϋπολογισμό της ΕΕ πραγματοποιούνται εκατομμύρια πληρωμές σε δικαιούχους τόσο εντός της ΕΕ όσο και σε ολόκληρο τον κόσμο. Την ευθύνη για τη διαχείριση του μεγαλύτερου μέρους των εν λόγω δαπανών φέρουν τα κράτη μέλη. Για τη συγκέντρωση των τεκμηρίων που χρειαζόμαστε, αξιολογούμε τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των εσόδων και των πληρωμών που καταχωρίζονται ως δαπάνες (ήτοι των τελικών πληρωμών και των εκκαθαρίσεων προπληρωμών) και εξετάζουμε δείγμα πράξεων.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώνουμε ότι τηρούνται τα σχετικά διεθνή πρότυπα ελέγχου, προβαίνουμε σε επισκόπηση και επαναδιενέργεια των εξακριβώσεων και ελέγχων που έχουν πραγματοποιήσει οι υπεύθυνοι για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Κατ' αυτό τον τρόπο, λαμβάνουμε πλήρως υπόψη τυχόν διορθωτικά μέτρα που έχουν ληφθεί σε συνέχεια των εξακριβώσεων αυτών.

- Αξιολογούμε τα συστήματα διαχείρισης των εσόδων και των δαπανών, προκειμένου να εξακριβώσουμε την αποτελεσματικότητά τους ως προς τη διασφάλιση της κανονικότητας των αντίστοιχων πράξεων.

- Λαμβάνουμε στατιστικά δείγματα πράξεων, τα οποία χρησιμοποιούμε ως βάση για τις λεπτομερείς ελεγκτικές δοκιμασίες που διενεργούν οι ελεγκτές και οι ελέγκτριές μας. Εξετάζουμε διεξοδικά τις πράξεις των δειγμάτων, φθάνοντας μέχρι τις εγκαταστάσεις των τελικών αποδεκτών (παραδείγματος χάριν γεωργών, ερευνητικών ινστιτούτων, εταιρειών που εκτελούν έργα ή παρέχουν υπηρεσίες μετά από δημόσιο διαγωνισμό), προκειμένου να συλλέξουμε στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το συμβάν στο οποίο βασίστηκε η πράξη είναι υπαρκτό, έχει καταγραφεί ορθά και συμμορφώνεται με τους κανόνες που διέπουν την πραγματοποίηση των σχετικών πληρωμών.

- Αναλύουμε τα σφάλματα και τα ταξινομούμε είτε ως ποσοτικοποιήσιμα είτε ως μη ποσοτικοποιήσιμα. Οι πράξεις περιέχουν ποσοτικοποιήσιμο σφάλμα εάν, βάσει των ισχυόντων κανόνων, η πληρωμή δεν θα έπρεπε να είχε εγκριθεί. Παρεκβάλλουμε τα ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα, προκειμένου να εξαγάγουμε ένα εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για κάθε τομέα για τον οποίο εκπονούμε ειδική εκτίμηση. Στη συνέχεια, συγκρίνουμε το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος με ένα όριο ουσιώδους μεγέθους, που έχουμε ορίσει στο 2 %, και εκτιμούμε αν τα σφάλματα είναι διάχυτα.

- Για τη διαμόρφωση της γνώμης μας λαμβάνουμε υπόψη αυτές τις εκτιμήσεις και άλλα συναφή πληροφοριακά στοιχεία, όπως τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και τις εκθέσεις άλλων εξωτερικών ελεγκτών.

- Συζητάμε όλα τα ευρήματά μας τόσο με τις αρχές των κρατών μελών όσο και με την Επιτροπή, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε την ορθότητα των πραγματικών περιστατικών.

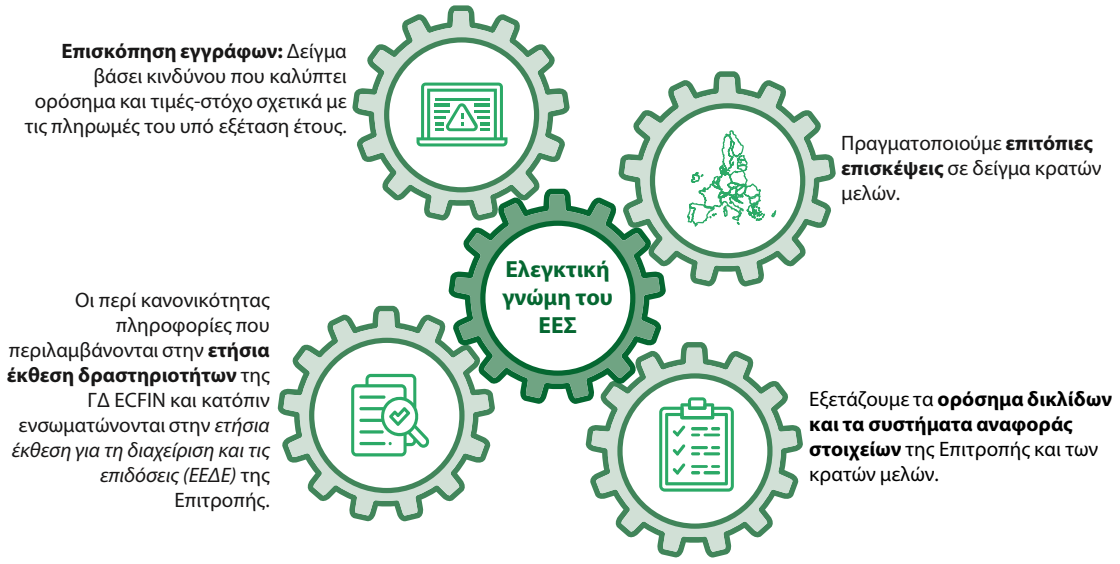
Ποια είναι η προσέγγιση και η μεθοδολογία ελέγχου που εφαρμόζουμε για τη δήλωση διασφάλισης σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών του ΜΑΑ;

- Διατυπώνουμε χωριστή γνώμη σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών του ΜΑΑ στο πλαίσιο της δήλωσης διασφάλισής μας σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ακολουθούμε αυτή την προσέγγιση, καθώς θεωρούμε ότι το μοντέλο εκτέλεσης των δαπανών του ΜΑΑ διαφέρει και ότι ο μηχανισμός είναι προσωρινό μέσο. Με τη γνώμη αυτή, σκοπός μας είναι να παράσχουμε εύλογη διασφάλιση σχετικά με τις πληρωμές. Επίσης, βάσει αυτής, παρουσιάζουμε λεπτομερείς πληροφορίες στη δήλωση διασφάλισης (βλέπε ***γράφημα 31***).

- Θεμελιώνουμε τη διασφάλιση ως επί το πλείστον σε ουσιαστικές ελεγκτικές δοκιμασίες και στην αξιολόγηση των συστημάτων εποπτείας και δικλίδων. Βασιζόμαστε επίσης στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, στην ΕΕΔΕ και στις εκθέσεις της υπηρεσίας εσωτερικού λογιστικού ελέγχου (IAS) της Επιτροπής.

- Οι εργασίες μας ακολουθούν τα διεθνή πρότυπα ελέγχου και διασφαλίζουν ότι οι ελεγκτικές γνώμες που διατυπώνουμε υποστηρίζονται από επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια.

Γράφημα 31 – Ελεγκτική γνώμη

Πηγή: ΕΕΣ.

Πηγή: ΕΕΣ.

Όλα τα προϊόντα μας δημοσιεύονται στον ιστότοπό μας ***eca.europa.eu****.*

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2026

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0). Ισχύει, επομένως, ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τις κατωτέρω αναφερόμενες φωτογραφίες, επιτρέπεται η αναπαραγωγή υπό την προϋπόθεση της μνείας του κατόχου των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, της πηγής και, όπου χρειάζεται, του ονοματεπωνύμου των φωτογράφων:

Σελίδα 4: © Ευρωπαϊκή Ένωση, 2025, πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.
Σελίδα 82: © Ευρωπαϊκή Ένωση, 2025, πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Αρχιτέκτονες των κτιρίων: Paul Noël (1988) και Jim Clemes (2003 και 2013).

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας:

Ο πίνακας 1 σχεδιάστηκε με τη χρήση εικονιδίων της Flaticon.com. © Freepik Company S.L. Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.
Σελίδα 19: © InfiniteFlow, stock.adobe.com.
Σελίδα 39: © Funtap, stock.adobe.com.
Σελίδα 43: © K.V, stock.adobe.com.
Σελίδα 49: © elgreko, stock.adobe.com.
Το γράφημα 31 σχεδιάστηκε με τη χρήση εικονιδίων της Flaticon.com (το εικονίδιο πάνω αριστερά και τα δύο στο κάτω μέρος). © Freepik Company S.L. Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Η επεξεργασία του εικονιδίου που αναπαριστά οδοντοτροχό έγινε από το ΕΕΣ, © Ramziia, stock.adobe.com.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, τα λογότυπα και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστότοπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστότοπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

Παραπομπή στην παρούσα έκθεση να γίνεται ως εξής:

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, «2025 – Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία», Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2026.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2026

HTML	ISBN 978-92-849-8105-2	ISSN 2812-1473	doi:10.2865/5275648	QJ-01-26-039-EL-Q
PDF	ISBN 978-92-849-8106-9	ISSN 2812-1473	doi:10.2865/2238908	QJ-01-26-039-EL-N
PRINT	ISBN 978-92-849-8107-6	ISSN 2812-1481	doi:10.2865/3685655	QJ-01-26-039-EL-C

Λίγα λόγια για τη δημοσίευση «2025- Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία»

Η δημοσίευση «2025 - Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία» αποτελεί σύνοψη των ετήσιων εκθέσεών μας για το 2025, οι οποίες αφορούν τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης. Οι εκθέσεις αυτές περιέχουν τη δήλωση διασφάλισης σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Καλύψαμε επίσης τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και διατυπώνουμε χωριστή γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών δαπανών. Στο εν λόγω έγγραφο παρατίθενται επίσης τα σημαντικότερα ευρήματά μας όσον αφορά τα έσοδα και τους κύριους τομείς δαπανών στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, καθώς και τα ευρήματά μας σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού και τη χρηματοοικονομική διαχείριση.

Το πλήρες κείμενο των εκθέσεων είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο eca.europa.eu.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) είναι ο ανεξάρτητος εξωτερικός ελεγκτής της ΕΕ. Με την ιδιότητα αυτή, προειδοποιούμε για τους κινδύνους, παρέχουμε διασφάλιση, επισημαίνουμε αδυναμίες, αναδεικνύουμε ορθές πρακτικές και προσφέρουμε καθοδήγηση στους φορείς χάραξης πολιτικής και στους νομοθέτες της ΕΕ σχετικά με τρόπους βελτίωσης της διαχείρισης των πολιτικών και των προγραμμάτων της ΕΕ. Χάρη στο έργο μας, οι πολίτες της ΕΕ είναι ενήμεροι για το πώς δαπανώνται τα χρήματά τους.

CURIA RATIONUM
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης